

EUROPOS KOMISIJA

ERASMUS MUNDUS (2009–2013 m.)

Programos vadovas

Informacija būsimiems pareiškėjams ir paramos gavėjams

Programos vadovą reikia skaityti kartu su atitinkamais metiniais kvietimais teikti paraiškas ir su kvietimu teikti paraiškas susijusiosiomis gairėmis, skirtomis 2 veiksmui, kuriuose bus pateikta išsami informacija apie konkrečių paraiškų dotacijoms gauti teikimo tvarką.

Prašome atkreipti dėmesį, kad teisiškai privalomas yra tik 2009–2013 m. *Erasmus Mundus* programos vadovas anglų kalba. Programa visomis kitomis kalbomis pateikiama tik susipažinti.

16/12/2010

1	IVADAS	4
1.1	ŠIO PROGRAMOS VADOVO PAGRINDAS IR PASKIRTIS	4
1.2	PROGRAMOS UŽDAVINIAI.....	5
1.3	PROGRAMOS STRUKTŪRA IR BIUDŽETAS.....	5
1.4	KAIP GALITE DALYVAUTI, JEI ESATE... ..	8
	1.4.1 EUROPOS AUKŠTOJO MOKSLO INSTITUCIJA (AMI):	8
	1.4.2 TREČIOSIOS ŠALIES AMI.....	8
	1.4.3 FIZINIS ASMUO	9
	1.4.4 MOKSLINIŲ TYRIMŲ ORGANIZACIJA	9
	1.4.5 AUKŠTAJAME MOKSLE DALYVAUJANTI ORGANIZACIJA	10
2	APIBRĖŽIMAI IR ŽODYNĖLIS	11
3	VISIEMS VEIKSMAMS BENDRI ELEMENTAI	17
3.1	PARAIŠKŲ TEIKIMO IR ATRANKOS TVARKA	17
3.2	ATMETIMO KRITERIJAI	19
3.3	ATRANKOS KRITERIJAI	20
3.4	FINANSINĖS SĄLYGOS	20
3.5	SUSITARIMŲ SĄLYGOS	21
4	1 A VEIKSMAS: ERASMUS MUNDUS MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS (EMMSP).....	24
4.1	IŽANGA.....	24
4.2	EMMSP TINKAMUMO KRITERIJAI.....	25
	4.2.1 TINKAMI DALYVIAI IR KONSORCIUMO SUDĖTIS	25
	4.2.2 TINKAMA VEIKLA	27
4.3	EMMSP PARAMOS SKYRIMO KRITERIJAI	29
4.4	EMMSP FINANSINĖS SĄLYGOS.....	30
4.5	EMMSP SUSITARIMŲ SĄLYGOS.....	33
4.6	EMMSP ATRANKOS TVARKA IR PRELIMINARUS TVARKARAŠTIS	35
4.7	<i>ERASMUS MUNDUS</i> PREKĖS ŽENKLO (EMPŽ) NAUDOJIMO SĄLYGOS	36
5	1 B VEIKSMAS – ERASMUS MUNDUS JUNG TINĖS DOKTORANTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS (EMJDP).....	37

5.1	IŽANGA	37
5.2	EMJDP TINKAMUMO KRITERIJAI	38
	5.2.1 TINKAMI DALYVIAI IR KONSORCIUMO SUDĖTIS	38
	5.2.2 TINKAMA VEIKLA	40
5.3	EMJDP PARAMOS SKYRIMO KRITERIJAI	42
5.4	EMJDP FINANSINĖS SĄLYGOS	43
5.5	EMJDP SUSITARIMŲ SĄLYGOS	45
5.6	EMJDP ATRANKOS TVARKA IR PRELIMINARUS TVARKARAŠTIS	47
6	2 VEIKSMAS. ERASMUS MUNDUS PARTNERYSTĖS	48
6.1.	EMA2 - 1 GIJA. PARTNERYSTĖS SU ŠALIMIS, KURIOMS TAIKOMOS ENPI, DCI, EDF IR IPA PRIEMONĖS	48
	6.1.1. TEMINĖS STUDIJŲ SRITYS IR REGIONŲ (ŠALIŲ) POREIKIAI	49
	6.1.2. TINKAMUMO KRITERIJAI	49
	6.1.2a. PARTNERYSTĖS SUDĖTIS IR TINKAMI DALYVIAI	50
	6.1.2b. TINKAMA VEIKLA	52
	6.1.3. PARAMOS SKYRIMO KRITERIJAI	57
6.2.	EMA2 - 2 GIJA. PARTNERYSTĖS SU ŠALIMIS IR TERITORIJOMIS, KURIOMS TAIKOMA IŠSIVYSČIUSIŲ ŠALIŲ PRIEMONĖ	59
	6.2.1. TEMINĖS STUDIJŲ SRITYS IR REGIONŲ (ŠALIŲ) POREIKIAI	60
	6.2.2. TINKAMUMO KRITERIJAI	60
	6.2.2a. TINKAMI KANDIDATAI IR KONSORCIUMO SUDĖTIS	60
	6.2.2b. TINKAMA VEIKLA	63
	6.2.3. PARAMOS SKYRIMO KRITERIJAI	66
6.3.	FINANSINĖS SĄLYGOS	67
6.4.	SUTARTIES SĄLYGOS	71
6.5.	ATRANKOS TVARKA IR PRELIMINARUS TVARKARAŠTIS	72
7	3 VEIKSMAS – ERASMUS MUNDUS RĖMIMO PROJEKTAI	74
7.1	IŽANGA	74
7.2	TINKAMUMO KRITERIJAI	75
	7.2.1 TINKAMI DALYVIAI	75
	7.2.2 TINKAMA VEIKLA	76
7.3	ATRANKOS KRITERIJAI	77
7.4	PARAMOS SKYRIMO KRITERIJAI	78
7.5	FINANSINĖS SĄLYGOS	79
7.6	SUSITARIMŲ SĄLYGOS	81
7.7	ATRANKOS TVARKA IR PRELIMINARUS TVARKARAŠTIS	83

8	PRIEDAI.....	84
8.1	ERASMUS MUNDUS NACIONALINIŲ STRUKTŪRŲ SĄRAŠAS.....	84
8.2	ES DELEGACIJŲ SĄRAŠAS.....	84
8.3	NAUDINGI INTERNETO ADRESAI IR DOKUMENTAI.....	84

1 ĮVADAS

1.1 ŠIO PROGRAMOS VADOVO PAGRINDAS IR PASKIRTIS

Erasmus Mundus yra bendradarbiavimo ir mobilumo aukštojo mokslo srityje programa, kuria siekiama:

- ✓ gerinti Europos aukštojo mokslo kokybę;
- ✓ visame pasaulyje didinti Europos Sąjungos kaip akademinės kompetencijos centro patrauklumą;
- ✓ bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis remti kultūrų tarpusavio supratimą ir skatinti aukštojo mokslo plėtrą trečiosiose šalyse.

Erasmus Mundus padeda spręsti globalizacijos problemas, su kuriomis susiduria aukštojo mokslo sektorius šių dienų Europoje: visų pirma ji tenkina poreikį pritaikyti švietimo sistemas žinių visuomenės reikmėms, didinti aukštojo mokslo patrauklumą bei matomumą pasaulyje ir skatinti visos Europos mokslo laipsnių teikimo sistemų sanglaudą; tai yra svarbiausios šiuo metu valstybėse narėse vykdomų nacionalinių aukštojo mokslo reformų temos. Be to, *Erasmus Mundus* yra svarbi Europos Sąjungos ir kitų pasaulio kultūrų dialogo skatinimo priemonė.

Programa šiuo metu toliau įgyvendinama, plečiama jos pirmajame etape (2004–2008 m.) pradėtos veiklos sritis; pradinę *Erasmus Mundus* programą papildė 2006 m. pradėta *Erasmus Mundus* „Išorės bendradarbiavimo lango“ programa.

2008 m. gruodžio 16 d Europos Parlamentas ir Taryba priėmė sprendimą, kuriuo buvo nustatytas antrasis programos *Erasmus Mundus* etapas (Sprendimas Nr. 1298/2008/EC)¹. Programos laikotarpis yra 2009–2013 m., jos 1 ir 3 veiksmų bendras biudžetas yra 470 mln. EUR, preliminarus 2 veiksmo biudžetas – 460 mln. EUR.

Įgyvendinti 2009–2013 m. programą *Erasmus Mundus* Europos Komisija (toliau vadinama „Komisija“) pavedė Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomajai įstaigai (toliau – Įstaiga). Įstaiga taip pat atsako už daugelį šios programos valdymo klausimų, įskaitant kvietimų teikti paraiškas rengimą, projektų atranką ir projektų sutarčių pasirašymą, finansų valdymą, projektų stebėjimą (tarpinių ir galutinių ataskaitų vertinimą), ryšius su paramos gavėjais ir vietoje atliekamus patikrinimus; 1 ir 3 veiksmų įgyvendinimą prižiūri Švietimo ir kultūros generalinis direktoratas (DG EAC), EMA2 – 1 GIJOS įgyvendinimą – EuropeAid bendradarbiavimo tarnyba (DG Aidco), EMA2 – 2 GIJOS įgyvendinimą - Išorės santykių generalinis direktoratas (DG RELEX). Įstaiga taip pat atsako už daugiau kaip 15 Europos Sąjungos (ES) finansuojamų programų ir veiksmų švietimo ir mokymo, aktyvaus pilietiškumo, jaunimo, garso ir vaizdo bei kultūros srityse įgyvendinimą.

Šis programos vadovas yra skirtas visiems EM projektams². Jo paskirtis – padėti visiems, kurie norėtų užsiimti bendradarbiavimo veikla arba gauti individualias programos *Erasmus Mundus* (2009–2013 m.) stipendijas. Šis vadovas turėtų padėti suprasti programos tikslus ir įvairius jos veiksmus, remiamas ir neremiamas veiklos rūšis, paramos teikimo ir naudojimosi suteikta parama sąlygas.

Nors, kaip minėta, šis vadovas galioja visu programos įgyvendinimo laikotarpiu, būsimiems pareiškėjams patariama jį skaityti kartu su konkrečiu kvietimu teikti paraiškas, pagal kurį jie ketina prašyti paramos. Šie kvietimai teikti paraiškas bus skelbiami atsižvelgiant į Komisijos metinėje darbo programoje numatytą veiklą; juose bus pateikta daugiau informacijos apie numatomą biudžeto asignavimą, paskelbta bet kokia kita svarbi informacija ir (arba) konkrečiam kvietimui svarbūs dokumentai.

¹ OL 340, 2008 12 19, p. 83.

² taip pat pirmajame EM programos etape atrinktiems EM projektams, kurie tebėra vykdomi EM programos 2009–2013 m. etape.

Visos formos ir dokumentai, kuriuos reikia pateikti kartu su paraiška finansavimui gauti, yra paskelbti programos *Erasmus Mundus* interneto puslapiuose (žr. http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php)

1.2 PROGRAMOS UŽDAVINIAI

Programos *Erasmus Mundus* tikslas yra skatinti Europos aukštąjį mokslą, padėti atverti daugiau ir geresnių karjeros perspektyvų studentams ir skatinti kultūrų tarpusavio supratimą bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis, atsižvelgiant į ES išorės politikos tikslus, siekiant remti darnią trečiųjų šalių aukštojo mokslo plėtrą.

Konkretūs programos uždaviniai yra šie:

- skatinti struktūriškai apibrėžtą aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimą ir aukštesnės kokybės pasiūlą aukštojo mokslo srityje, kuri turėtų akivaizdžios papildomos vertės Europai ir būtų patraukli Europos Sąjungoje bei už jos ribų, siekiant kurti kompetencijos centrus;
- prisidėti prie abipusio visuomenės turtinimo gerinant moterų ir vyrų kvalifikacijas, kad jie (jos) turėtų tinkamus – ypač darbo rinkai – įgūdžius, plačias pažiūras ir tarptautinės patirties, skatinant talentingiausių trečiųjų šalių studentų ir akademikų mobilumą, kad šie galėtų įgyti kvalifikacijų ir (arba) patirties Europos Sąjungoje, ir talentingiausių Europos studentų bei akademikų mobilumą trečiojoje šalyje;
- didinant mobilumo srautus iš Europos Sąjungos į trečiąsias šalis ir atvirkščiai, padėti plėtoti žmogiškuosius išteklius ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijų tarptautinio bendradarbiavimo galimybes;
- didinti Europos aukštojo mokslo prieinamumą, stiprinti jo įvaizdį bei matomumą pasaulyje ir didinti patrauklumą trečiųjų šalių bei Europos Sąjungos piliečiams.

Komisija užtikrina, kad jokia ES ar trečiųjų šalių piliečių grupė nebus atskirta ar diskriminuojama.

1.3 PROGRAMOS STRUKTŪRA IR BIUDŽETAS

Programą *Erasmus Mundus* sudaro trys veiksmi:

- **1 veiksmas.** Jungtinių magistrantūros (1 A veiksmas) ir doktorantūros (1 B veiksmas) studijų programų įgyvendinimas ir individualių stipendijų teikimas šių programų dalyviams;
- **2 veiksmas.** *Erasmus Mundus* partnerystės;
- **3 veiksmas.** Europos aukštojo mokslo rėmimas.

1 veiksmas. Erasmus Mundus jungtinės programos (įskaitant stipendijas)

Pagal 1 veiksmą teikiama:

- ✓ parama aukštos kokybės jungtinėms magistrantūros studijų programoms (1 A veiksmas) ir doktorantūros studijų programoms (1 B veiksmas), siūlomoms Europos ir galbūt trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijų konsorciumo. Konsorciume gali dalyvauti ir kitų rūšių organizacijos, kurioms rūpi tokios jungtinės programos turinys ir rezultatai;
- ✓ stipendijos *Erasmus Mundus* jungtinėse magistrantūros programose dalyvaujantiems trečiųjų šalių bei Europos studentams ir *Erasmus Mundus* jungtinėse doktorantūros programose dalyvaujantiems trečiųjų šalių doktorantams;

- ✓ trumpalaikės stipendijos trečiųjų šalių ir Europos akademikams, kad šie galėtų užsiimti moksliniais tyrimais arba dėstyti pagal jungtines magistrantūros programas.

Pagal šį programos veiksmą Europos ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijos bei akademinis personalas bus skatinami bendradarbiauti, siekiant kurti kompetencijos centrus ir apsirūpinti aukštos kvalifikacijos žmogiškaisiais ištekliais. Pagal jungtines studijų programas turi būti organizuojamas mobilumas tarp konsorciume dalyvaujančių institucijų; pažangiems studentams ir doktorantams turi būti suteikiami pripažinti jungtiniai, dvigubi arba sudėtiniai laipsniai.

Preliminarus biudžeto paskirstymas ir numatomos įvairios veiklos pagal 1 veiksmą 2009–2013 m. laikotarpiu rezultatų skaičius turėtų būti tokie³:

	Numatomas rezultatų skaičius iki 2013 m.	Numatomas bendras biudžetas (mln. EUR)
Jungtinės programos		
<i>Erasmus Mundus</i> magistrantūros studijų programos (EMMSP)	150	19
<i>Erasmus Mundus</i> doktorantūros studijų programos (EMJDP)	35	6
<i>Visa jungtinė programa</i>	185	25
Individualios stipendijos		
A kategorijos magistrantų stipendijos ⁴	5 300	245
B kategorijos magistrantų stipendijos	3 400	63
A kategorijos doktorantų stipendijos	440	35
B kategorijos doktorantų stipendijos	330	30
EMMSP dalyvaujančių trečiųjų šalių mokslininkų stipendijos	1 900	28
EMMSP dalyvaujančių Europos mokslininkų stipendijos	1 900	28
<i>Iš viso stipendijų</i>	13 270	429
<i>Bendras preliminarus biudžetas</i>		454

2 veiksmas. Erasmus Mundus partnerystės (buvusi programa „Išorės bendradarbiavimo langas“)

Erasmus Mundus partnerystėmis siekiama skatinti institucijų bendradarbiavimą ir mobilumo veiklą tarp Europos ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijų (AMI). Šis veiksmas yra pagrįstas ankstesne ES programa „Išorės bendradarbiavimo langas“ (2006–2008), tačiau dabar platesnė geografinė aprėptis, taikymo sritis ir diferencijuoti tikslai.

2 veiksmas padalytas į dvi gijas:

³ Šis paskirstymas yra skirtas tik susipažinti ir įgyvendinant programą gali būti keičiamas.

⁴ Žr. A ir B kategorijų apibrėžimus 4.2.1 ir 5.2.1 skirsniuose.

- EMA2 - 1 GIJA: partnerystės su šalimis, kurioms taikomos ENPI, DCI, EDF IR IPA priemonės⁵ (buvęs „Išorės bendradarbiavimo langas“);
- EMA2 - 2 GIJA: partnerystės su šalimis ir teritorijomis, kurioms taikoma išsivysčiusių šalių priemonė (angl. ICI)⁶

Pagal 2 veiksmą teikiama:

- ✓ parama Europos ir tikslinių trečiųjų šalių ar teritorijų aukštojo mokslo institucijų (AMI) bendradarbiavimo partnerysčių kūrimui siekiant organizuoti ir įgyvendinti struktūriškai apibrėžtus asmenų mobilumo tarp Europos ir trečiųjų šalių partnerių susitarimus;
- ✓ stipendijos Europos⁷ ir trečiųjų šalių ar teritorijų asmenims (studentams, mokslininkams, mokslo darbuotojams ir specialistams), mokamos įvairios trukmės laikotarpius, atsižvelgiant į atitinkamai trečiajai šaliai nustatytus prioritetus, studijų pakopą ar konkrečius partnerių susitarimus.

Panašiai kaip ir 1 veiksmu, 2 veiksmo dvejomis gijomis siekiama kompetencijos tikslų. Be to, EMA2 - 1 GIJA konkrečiai siekiama plėtros tikslų.

Kitaip nei švietimo veiklai asiguotomis Europos Sąjungos lėšomis finansuojami 1 ir 3 veiksmai, veikla pagal 2 veiksmą finansuojama naudojant įvairias finansines priemones, taikomas su Europos Sąjungos išorės santykiais susijusiai veiklai (t. y. Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę, Pasirengimo narystei pagalbos priemonę, Vystomojo bendradarbiavimo priemonę, Europos plėtros fondą ir Išsivysčiusių šalių priemonę)⁸. Kadangi šiomis finansinėmis priemonėmis siekiama labai įvairių politikos tikslų, taip pat skiriasi susijusių trečiųjų šalių poreikiai ir prioritetai, 2 veiksmo įgyvendinimo taisyklės įvairiais metais ir įvairių partnerių šalyse gali būti labai skirtingos.

Todėl 2 veiksmui skirtame šio programos vadovo skyriuje aprašyti tik bendrieji ir per penkerius programos metus nesikeičiantys šio veiksmo aspektai, o išsami informacija apie konkrečias trečiašias šalis ir joms taikomas specialias bendradarbiavimo taisykles bus pateikta metiniame kvietime teikti paraiškas pagal programos *Erasmus Mundus 2* veiksmą.

Projektams pagal 2 veiksmą finansuoti buvo pasiūlyta preliminari bendra 460 mln. EUR suma. Šio biudžeto turėtų pakakti apie 100 bendradarbiavimo partnerysčių išrinkti; šios partnerystės bus finansuojamos iš atitinkamoms išorės politikos priemonėms skirtų finansinių paketų.

3 veiksmas. Rėmimo projektai

Pagal programos 3 veiksmą remiamos tarptautinės iniciatyvos, tyrimai, projektai, renginiai ir kiti veiksmai, kuriais siekiama didinti Europos aukštojo mokslo patrauklumą, gerinti jo esmę bei įvaizdį, didinti matomumą ir prieinamumą pasaulyje.

⁵ ENPI – Europos kaimynystės ir partnerystės priemonė.

DCI – Vystomojo bendradarbiavimo priemonė.

IPA – Pasirengimo narystei pagalbos priemonė

EDF – [Europos plėtros fondas](#) yra pagrindinė Europos priemonė teikiant pagalbą vystomajam bendradarbiavimui pagal Kotonu susitarimą: „Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas“.

⁶ Daugiau informacijos apie ICI priemonę žr. http://ec.europa.eu/dgs/external_relations/index_en.htm

⁷ Ar europiečiai galės gauti stipendijas, priklausys nuo to, pagal kurią finansinę priemonę bus finansuojama bendradarbiavimo su atitinkama trečiaja šalimi veikla. Pareiškėjams rekomenduojama remtis metiniais kvietimais teikti paraiškas, kuriuose bus pateikta daugiau informacijos apie bendradarbiavimo su konkrečiomis trečiosiomis šalimis veiklą, įgyvendinamą pagal 2 veiksmą.

⁸ Daugiau informacijos apie šias priemones žr. http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm.

Veikla pagal 3 veiksmą yra susijusi su visais aukštojo mokslo aspektais, tokiais kaip: rėmimo, prieinamumo, kokybės užtikrinimo, kreditų pripažinimo, Europos kvalifikacijų pripažinimo užsienyje ir abipusio kvalifikacijų pripažinimo kartu su trečiosiomis šalimis, studijų programų rengimo, mobilumo, paslaugų kokybės ir t. t., tarptautiniu mastu.

Ši veikla gali apimti programos *Erasmus Mundus* rėmimą ir jos rezultatų sklaidą; ją gali įgyvendinti mišrūs aukštajame moksle dalyvaujančių Europos ir trečiųjų šalių organizacijų tinklai.

3 veiksmo veiklos formos gali būti įvairios formos (konferencijos, seminarai, pasitarimai, studijos, analizės, bandomieji projektai, prizai, tarptautiniai tinklai, skelbiamos medžiagos rengimas, informacinių, komunikacinių ir technologinių priemonių plėtra), o veikla gali būti vykdoma bet kurioje pasaulio vietoje.

3 veiksmo veikla turi būti siekiama užmegzti Europos ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo ir tyrimų, taip pat aukštojo mokslo ir privataus sektoriaus ryšius ir kai tik įmanoma pasinaudoti galimą sinergiją.

3 veiksmui įgyvendinti visu programos laikotarpiu skirtas 16 mln. EUR biudžetas, iš kurio turėtų būti finansuojama apie 50 projektų.

1.4 KAIP GALITE DALYVAUTI, JEI ESATE...

1.4.1 EUROPOS⁹ AUKŠTOJO MOKSLO INSTITUCIJA (AMI)¹⁰:

Europos AMI gali pateikti:

- ✓ **paraišką pagal 1 veiksmą**, kurioje būtų siūloma jungtinė magistrantūros arba doktorantūros studijų programa, parengta bendradarbiaujant su Europos ir, kai tinka, trečiųjų šalių universitetais partneriais. Jei paraiška bus atrinkta, *Erasmus Mundus* finansavimui, tuomet jis bus skiriamas penkerius metus iš eilės (jei programa bus tęsiama po 2013 m.), siekiant:
 - padėti padengti jungtinės programos įgyvendinimo ir valdymo išlaidas;
 - siūlyti stipendijas jungtinėje programoje dalyvaujantiems Europos ir trečiųjų šalių studentams ir (ar) doktorantams;
 - (tik magistrantūros studijų programos kontekste) siūlyti trumpalaikes stipendijas Europos ir trečiųjų šalių mokslininkams, kad šie dalyvaudami jungtinėje studijų programoje galėtų dėstyti arba užsiimti moksliniais tyrimais;
- ✓ **paraišką pagal 2 veiksmą**, kurioje būtų pasiūlyta struktūriškai apibrėžta bendradarbiavimo su konkrečiomis ne Europos šalimis arba regionais partnerystė, sudaryta iš Europos bei atitinkamos geografinės teritorijos trečiųjų šalių AMI, turinti tikslą teikti ilgalaikes ir trumpalaikes stipendijas trečiųjų šalių ir, kai tinka, atitinkamų Europos šalių studentams, mokslininkams bei specialistams;
- ✓ **paraišką pagal 3 veiksmą** Europos ir trečiųjų šalių AMI bei aukštajame moksle dalyvaujančių organizacijų konsorciumo ar tinklo vardu, kuria siekiama didinti Europos aukštojo mokslo sektoriaus patrauklumą ir palengvinti jo bendradarbiavimą su visu pasauliu.

1.4.2 TREČIOSIOS ŠALIES AMI¹¹

Trečiųjų šalių AMI gali dalyvauti įgyvendinant tuos pačius veiksmus kaip ir Europos AMI kaip aktyvios konsorciumo, partnerystės arba tinklo narės, tačiau **negali teikti paraiškos dotacijai gauti** viso konsorciumo, partnerystės ar tinklo vardu. Tokias paraiškas gali teikti tik Europos organizacijos.

⁹ Žr. 2 skyriuje pateiktą Europos aukštojo mokslo institucijos apibrėžimą.

¹⁰ 1 B veiksmui (Jungtinės doktorantūros studijų programos) taikoma AMI sąvoka taip pat apima doktorantų, diplomantų ir (arba) mokslo darbuotojų rengimo mokyklas ir mokslinių tyrimų organizacijas, kuriose vykdoma mokslo daktarų rengimo bei mokslinių tyrimų veikla ir teikiami pripažįstami doktorantūros lygio laipsniai: žr. 2 skyriuje pateiktą apibrėžimą.

¹¹ Žr. 2 skyriuje pateiktą trečiosios šalies aukštojo mokslo institucijos apibrėžimą.

1.4.3 FIZINIS ASMUO

Pagal programos 1 ir 2 veiksmus teikiama finansinė parama Europos ir trečiųjų šalių asmenims, siekiant suteikti jiems galimybę studijuoti, dėstyti ar užsiimti mokslinių tyrimų veikla dalyvaujant išrinktuose konsorciuose arba partnerystėse:

Europos ir trečiųjų šalių asmenys	Jungtinės programos			Partnerystės
	1A veiksmas – EMMSP	1 B veiksmas – EMJDP	2 veiksmas 1 gija	2 veiksmas 2 gija
• Bakalauro studijų pakopos studentai			X	
• Magistrantai	X		X	X
• Doktorantai		X	X	X
• Doktorantūros studijas baigę kandidatai			X	X
• Mokslininkai/akademinis personalas	X		X	X
• AMI Administracijos darbuotojai			X	X

Reikia pažymėti, kad:

- ✓ paramą pagal 2 veiksmą gali gauti įvairūs fiziniai asmenys, priklausomai nuo trečiosios šalies konkrečių poreikių bei tikslų ir finansinės priemonės, naudojamos stipendijoms finansuoti;
- ✓ individualios stipendijos pagal 1 A veiksmą Europos mokslininkams bus skiriamos atsižvelgiant į tai, ar atitinkamame konsorciame dalyvauja trečiosios šalies organizacija;
- ✓ 1 veiksmui ir 2 veiksmui taikomi skirtingi Europos ir trečiųjų šalių asmenų apibrėžimai (daugiau informacijos apie tai pateikta konkrečiuose 1 A, 1 B ir 2 veiksmams skirtuose skyriuose).

Erasmus Mundus stipendiją norintys gauti asmenys turi tiesiogiai kreiptis į pagal 1 veiksmą išrinktą konsorcią arba pagal 2 veiksmą išrinktą partnerystę ir dalyvauti partnerių organizuojamoje konkursinėje atrankoje. Ši atranka organizuojama taikant konsorciumo arba partnerystės parengtą ir Įstaigos iš anksto patvirtintą tvarką bei kriterijus. Esamų konsorcių ir partnerystėjų sąrašus galima rasti nurodytu adresu; šie sąrašai atnaujinami atrinkus naujus konsorciumus ar partnerystes po kvietimo teikti paraiškas.

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_en.php.

1.4.4 MOKSLINIŲ TYRIMŲ ORGANIZACIJA

Nors programa *Erasmus Mundus* nesiekia tiesiogiai remti mokslinių tyrimų veiklos Europoje, šioje programoje gali dalyvauti bet kuri viešoji arba privati mokslinių tyrimų organizacija, gebanti padėti siekti

programos tikslų – ypač aukštojo mokslo kokybės gerinimo ir aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei plėtros veiklos papildomumo didinimo.

Šios organizacijos gali dalyvauti visuose trijuose programos veiksmuose, tačiau teikia ir koordinuoja projektus tik pagal 1 B veiksmą (jei turi leidimą suteikti daktaro laipsnius) ir 3 veiksmą.

1.4.5 AUKŠTAJAME MOKSLE DALYVAUJANTI ORGANIZACIJA

Dauguma *Erasmus Mundus* veiklos rūšių yra skirtos AMI ir jų veikloje dalyvaujantiems asmenims, tačiau programoje taip pat gali dalyvauti bet kuri aukštajame moksle tiesiogiai arba netiesiogiai dalyvaujanti pasaulio organizacija: viešojo administravimo įstaigos, NVO, socialiniai partneriai, profesinės organizacijos, prekybos ar pramonės rūmai, įmonės ir kt.

Šios organizacijos kaip asocijuotosios partnerės gali dalyvauti visuose trijuose programos veiksmuose. Pagal 3 veiksmą jos gali veikti kaip visateisės partnerės ir teikti bei koordinuoti projektus, jei yra įsikūrusios programos reikalavimus atitinkančioje šalyje.

2 APIBRĖŽIMAI IR ŽODYNĖLIS

- **Pareiškėjas (koordinuojanti organizacija)** – organizacija, teikianti paraišką dotacijai gauti dalyvaujančių organizacijų konsorciumo, partnerystės arba tinklo vardu. Pareiškėjas ar koordinuojanti organizacija atstovauja dalyvaujančių organizacijų grupei ir jos vardu palaiko ryšius su Įstaiga. Nusprendus pagal paraišką skirti dotaciją, pareiškėjas tampa pagrindiniu paramos gavėju (žr. toliau pateiktą paramos gavėjo apibrėžimą) ir dalyvaujančių organizacijų vardu pasirašo dotacijos susitarimą.
- **Asocijuotasis partneris** – bet kuri organizacija, galinti prisidėti prie 1, 2 ar 3 veiksmo konsorciumo ar partnerystės skatinimo, įgyvendinimo, stebėjimo veiklos ir (arba) tvarios plėtros, gali būti laikoma asocijuotąja partnere. Tai labiau taikoma socialiniams ir ekonominiams partneriams (t. y. komercinėms įmonėms, valstybės institucijoms arba organizacijoms, ne pelno ar labdaros organizacijoms ir kt.), tarptautinėms organizacijoms arba tam tikrais atvejais trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijoms. Priešingai negu „visateisiai partneriai“ (žr. apibrėžimą), asocijuotieji partneriai neturi teisės tiesiogiai pasinaudoti dotacija;
- **Bakalauro studijų pakopos studentas / pirmosios studijų pakopos studentas** – asmuo, studijuojantis pagal pirmosios aukštojo mokslo studijų pakopos programą, kurią baigus jam bus suteiktas pirmasis aukštojo mokslo laipsnis.
- **Paramos gavėjas ir bendros paramos gavėjas**¹² – paramos gavėjas (kitai vadinamas „pagrindiniu paramos gavėju“ arba „koordinuojančia organizacija“) yra organizacija, kuri dalyvaujančių organizacijų konsorciumo, partnerystės arba tinklo vardu yra pasirašiusi susitarimą su Įstaiga. Paramos gavėjas prisiima pagrindinę teisinę atsakomybę Įstaigai už tinkamą šio susitarimo vykdymą. Jis taip pat atsako už partnerystės, konsorciumo ar tinklo projekto bendrąjį ir kasdienės veiklos koordinavimą bei valdymą ir projektui skiriamų ES lėšų naudojimą. Laikyti visateisius partnerius bendros paramos gavėjais ir įtraukti jų išlaidas į galutinį projekto biudžetą galima tik tuo atveju, jei pasirašomas „dotacijos susitarimas su keliais paramos gavėjais“. Visais kitais atvejais tinkamomis išlaidomis galima laikyti tik pagrindinio paramos gavėjo išlaidas, tinkamai nurodytas jo apskaitoje pagal šalyje, kurioje paramos gavėjas yra įsisteigęs, taikomus apskaitos principus.
- **Koordinatorius ar koordinuojanti organizacija.** Koordinatorius yra projekto vadovas koordinuojančioje organizacijoje. Koordinatorius veikia kaip Įstaigos asmuo ryšiams visais aspektais, susijusiais su konsorciumo, partnerystės ar projekto valdymu. Koordinuojanti organizacija yra organizacija, atsakinga už bendrą projekto partnerystės, konsorciumo ar tinklo valdymą. Sutartiniuose ir finansiniuose konsorciumo, partnerystės ar tinklo ir Agentūros ryšiuose koordinuojanti organizacija paprastai veikia kaip gavėja (ar pagrindinė bendra gavėja) (žr. pirmiau);
- **Bendras vadovavimas (co-tutelle)** – bendra dviejų skirtingų šalių universitetų vykdoma doktorantūros studijų priežiūra; tokias studijas baigusiam doktorantui abi institucijos suteikia jungtinį arba dvigubą daktaro laipsnį.
- **Diplomo priedėlis.** Šį diplomo priedėlio pavyzdį parengė Europos Komisija, Europos Taryba ir UNESCO / CEPES. Siekiama jame pateikti pakankamai nepriklausomų duomenų, kad padidėtų tarptautinis skaidrumas ir teisingas akademinis bei profesinis kvalifikacijų (diplomų, laipsnių, liudijimų ir kt.) pripažinimas. Jame turėtų būti apibūdinta asmens, nurodyto kvalifikaciją patvirtinančio dokumento originale, prie kurio pridedamas šis priedas, pradėtų ir sėkmingai baigtų studijų pobūdis, pakopa, aplinkybės, turinys ir

¹² Bendri paramos gavėjai gali būti 3 veiksmo projektuose.

statusas. Jame neturėtų būti subjektyvių vertinimų, pastabų dėl lygiavertiškumo ar rekomendacijų dėl pripažinimo.

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc1239_en.htm

- **Sklaida** – suplanuotas informacijos apie programų ir projektų veiklą, išdirbį ir rezultatus skleidimo pagrindiniams subjektams ir tikslinėms grupėms procesas. Sklaida vyksta tada, kai sužinomi programų ir iniciatyvų rezultatai.
- **Doktorantas (trečiosios studijų pakopos studentas)** – pradedantysis mokslo darbuotojas mokslininko karjeros pradžioje, tokia pradžia laikant laipsnio įgijimą, kuris oficialiai suteikia teisę pradėti doktorantūros studijų programą.
- **Doktoranto sutartis** – konsorciumo ir jungtinėje doktorantūros studijų programoje dalyvaujančio doktoranto pasirašoma sutartis, kurioje aiškiai nurodomos visos akademinės, mokslinių tyrimų, finansinės ir administracinės sąlygos, susijusios su doktoranto dalyvavimu programoje ir, jei tinka, stipendijos skyrimu bei naudojimu.
- **Doktorantūros studijų programa (trečioji studijų pakopa)** – su moksliniais tyrimais susijusi aukštojo mokslo ir tyrimų studijų programa, studijuojama įgijus aukštojo mokslo laipsnį, kurią baigus aukštojo mokslo institucija arba (kai kuriose valstybėse narėse pagal jų nacionalinę teisę ir praktiką) mokslinių tyrimų organizacija suteikia visiškai pripažįstamą daktaro laipsnį.
- **Doktorantūros mokykla** – mokslinių tyrimų ir pedagoginė struktūra, telkianti į grupes ir koordinuojanti kelias mokslinių tyrimų grupes susijusio mokslinių tyrimų projekto kontekste ir (arba) teikianti doktorantams mokomąją veiklą ir rengianti juos jų profesinei karjerai.
- **Dvigubas arba sudėtinis laipsnis** – du arba daugiau nacionalinių diplomų, kurie yra išduoti dviejų ar daugiau aukštojo mokslo institucijų ir oficialiai pripažinti šių mokslo laipsnį suteikusių institucijų šalyse.
- Jungtinės magistrantūros studijų programos / jungtinės doktorantūros programos **laida** – EMMSP arba EMJDP laida atitinka visą bendro kurso ar programos trukmę nuo studentų ar doktorantų įstojimo iki tada, kai jiems suteikiamas magistro ar daktaro laipsnis; atrinkus individualius EMMSP ir EMJDP, bus pasirašyti pagrindų partnerystės susitarimai (žr. 4.5 arba 5.5), apimantys penkias vėlesnes jungtinių studijų ar programos laidas; kiekviena laida prasideda akademinį metų pradžioje ir baigiasi praėjus vieniems, dvejiems, trejiems ar ketveriems metams, atsižvelgiant į jungtinių studijų ar programos trukmę.
- **Darbo sutartys** – Erasmus Mundus 1B veiksmo – jungtinės doktorantūros studijų programos kontekste, „darbo sutartys“ reiškia doktorantų priėmimo būdą, kuris užtikrina tinkamą ir teisingą socialinę apsaugą (taip pat ligos ir vaiko priežiūros pašalpas, sveikatos draudimą ir draudimą nuo nelaimingų atsitikimų, teisę į pensiją ir nedarbo pašalpas) pagal galiojančius nacionalinius teisės aktus ir nacionalinius ar sektorinius kolektyvinius susitarimus. Jei tenkinamos šios sąlygos, EMJDP konsorciumai gali pasirinkti tinkamiausią priėmimo sistemą.
- **EURAXESS** – interneto vartai, kuriame pateikiama naudinga informacija apie mokslinių tyrimų veiklos valdymą ir mokslininkų samdymą; daugiau informacijos pateikiama <http://ec.europa.eu/euraxess>
- **Europinė kreditų perkėlimo sistema (ECTS)** – europinė kreditų perkėlimo sistema, skirta palengvinti studentų mobilumą tarp įvairių AMI ir pagrįsta studentų darbo krūviu, reikalingu studijų programos tikslams pasiekti; geriau, kai šie tikslai yra konkretizuoti kaip mokymosi rezultatai ir įgyjami gebėjimai. Daugiau informacijos pateikiama http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm.

- **Erasmus Mundus jungtinės doktorantūros programos (EMJDP) konsorciumo susitarimas** – susitarimas, kurį pasirašo visi konsorciumo visateisiai partneriai (ir, jei tinka, asocijuotieji partneriai) ir kuriame yra aiškiai išdėstytos jungtinės doktorantūros studijų programos akademinės, mokslinių tyrimų, administracinės ir finansinės taisyklės bei procedūros, laikantis programos *Erasmus Mundus* taisyklių ir reikalavimų.
- **Erasmus Mundus magistrantūros studijų programos (EMMSP) konsorciumo susitarimas** – susitarimas, kurį pasirašo visi konsorciumo visateisiai partneriai (ir, jei tinka, asocijuotieji partneriai) ir kuriame yra aiškiai išdėstytos jungtinės magistrantūros studijų programos akademinės, administracinės ir finansinės taisyklės bei procedūros, laikantis programos *Erasmus Mundus* taisyklių ir reikalavimų.
- **Erasmus Mundus nacionalinės struktūros** – ryšių ir informacijos centrai, kuriuos paskiria kiekviena dalyvaujanti Europos šalis. Jos informuoja visuomenę apie programą, teikia pagalbą ir konsultuoja galimus pareiškėjus bei programos dalyvius, praneša Komisijai ir Įstaigai apie programos įgyvendinimą. Jos gali suteikti naudingos informacijos apie nacionalinių švietimo sistemų ypatumus, vizų reikalavimus, kreditų perkėlimą ir kitas priemones; su jomis konsultuojamasi dėl laipsnių pripažinimo, institucijų tinkamumo ir kitų kokybės elementų, susijusių su programa. Žr. 8 skyriuje pateiktą *Erasmus Mundus* nacionalinių struktūrų sąrašą.
- **Įmonė** – bet kuris ekonominėje veikloje dalyvaujantis viešojo arba privačiojo sektoriaus subjektas, kad ir koks būtų jo dydis, teisinis statusas ar ekonominės veiklos sektorius, įskaitant socialinę ekonomiką.
- **Europos kvalifikacijų sistema (EKS)** naudojama kaip vertimo priemonė, padedanti lengviau skirti nacionalines kvalifikacijas visoje Europoje, skatinanti darbuotojų bei besimokančiųjų tarptautinį mobilumą ir palengvinanti jų mokymosi visą gyvenimą procesą; daugiau informacijos apie ją pateikta adresu http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm.
- **„Europos šalis“** – šalis, kuri yra Europos Sąjungos valstybė narė arba kita šalis, kuri pagal Programos sprendimo 9 straipsnį dalyvauja programoje (t. y. EEE šalys, šalys kandidatės, įgyvendinančios pasirengimo stojimui strategiją, potencialios Vakarų Balkanų šalys kandidatės ir Šveicarijos konfederacija, jei iki atrankos sprendimo datos išgalioja susitarimas, kuriuo nustatomas jų dalyvavimas EM programoje). Kitu atveju, AMI iš atitinkamos šalies laikoma trečiosios šalies organizacija, turinčia teisę dalyvauti projektuose kaip partnerė, bet ne pateikti ar koordinuoti projektus, o jos piliečiai laikomi trečiosios šalies piliečiais¹³.

Toliau pateikiamas Europos šalių sąrašas kiekvienam iš trijų Programos veiksmų, galiojantis sudarant šią Programos vadovo versiją:

¹³ Trečiosios šalies organizacijų ir (arba) piliečių dalyvavimas 2 veiksmė yra tiesiogiai susijęs su atitinkamų sąrašų geografinė aprėptimi.

Europos šalys		
pagal programos sprendimo 9 straipsnį šios Programos vadovo versijos sudarymo metu		
Šalys	1 ir 3 veiksmas	2 veiksmas
27 ES valstybės narės	Taip	Taip
EEE šalys		
Islandija	Taip	Ne
Lichtenšteinas	Taip	Ne
Norvegija	Taip	Ne

- **Europietis** – asmuo, kuris yra bet kurios pirmiau nurodytos Europos šalies pilietis arba gyventojas.
- **Europos institucija** – bet kurioje pirmiau nurodytoje Europos šalyje veikianti institucija.
- **Vertinimo komitetas** – už atrankos pasiūlymo, dėl kurio bus priimamas oficialus sprendimas suteikti dotaciją, rengimą atsakingas komitetas. Įvairių programos veiksmų atveju vertinimo komiteto sudėtis gali keistis, tačiau jį turi sudaryti ne mažiau kaip trys asmenys, atstovaujantys dviem atskiriems hierarchiniu ryšiu nesusijusiems organizaciniams vienetams. *Erasmus Mundus* atveju komitetą sudaro Įstaigos ir suinteresuotųjų Europos Komisijos tarnybų atstovai; programos 1 veiksmo atveju šiam vertinimo komitetui padeda *atrankos taryba*, kurią sudaro svarbūs Europos akademinės bendruomenės atstovai, pasiūlyti ES valstybių narių ir skiriami Komisijos.
- **Rezultatų naudojimą** sudaro jų „integravimas“ ir „dauginimas“. Rezultatų integravimas yra suplanuotas gerų programų ir iniciatyvų rezultatų perdavimo atitinkamiems sprendimų priėmėjams, dalyvaujantiems reguliuojamose vietos, regioninio, nacionalinio ir Europos lygmenų sistemose, procesas. Rezultatų dauginimas yra suplanuotas procesas, kurio metu atskiri galutiniai naudotojai įtikinami priimti ir (arba) taikyti programų bei iniciatyvų rezultatus.
- **Visateisis partneris** – bet kuri organizacija, atitinkanti konkrečiam veiksmui nustatytus tinkamumo kriterijus, veikianti kaip visateisis konsorciumo, partnerystės ar projekto tinklo narys. Skirtingai negu asocijuotieji nariai (žr. apibrėžimą), visateisiai partneriai gali pasinaudoti Bendrijos dotacija ir, glaudžiai bendradarbiaudami su gavėju, atlieka svarbų vaidmenį valdant ir įgyvendinant projekto bendradarbiavimo veiklą.
- **Aukštasis mokslas** – vidurinių išsilavinimą įgijusiems asmenims skirti visų rūšių studijų kursai ar studijų programos, profesinis rengimas ar pasiruošimas atlikti mokslinius tyrimus, kuriuos dalyvaujančios šalies atitinkamos nacionalinės institucijos pripažįsta tos šalies aukštojo mokslo sistemos dalimi.
- **Aukštojo mokslo institucija (AMI)** – aukštąjį išsilavinimą teikianti įstaiga, kurią dalyvaujančios šalies kompetentinga nacionalinė institucija pripažįsta tos šalies aukštojo mokslo sistemos dalimi; I B veiksmui (Jungtinės doktorantūros studijų programos) taikoma AMI sąvoka taip pat apima doktorantų, diplomantų ir (arba) mokslo darbuotojų rengimo mokyklas ir mokslinių tyrimų organizacijas, kuriose vykdoma mokslo daktarų rengimo bei mokslinių tyrimų veikla ir teikiami atitinkamų tos šalies institucijų pripažinti daktaro laipsniai.
- **Aukštojo mokslo sistemos darbuotojai** – asmenys, kurie, atlikdami savo pareigas, tiesiogiai dalyvauja su aukštuoju mokslu susijusiame švietimo ir (arba) administravimo procese.
- **Jungtinis laipsnis** – vienas diplomatas, išduotas bent dviejų integruotą studijų programą siūlančių aukštojo mokslo institucijų ir oficialiai pripažįstamas šį mokslo laipsnį suteikusių institucijų šalyse;

Erasmus Mundus programos sprendime yra nustatyta, kad „skatinamos programos, kurias pabaigus suteikiamas jungtinis laipsnis“.

- **Marie Curie pagrindinio rengimo tinklas** – Europos Komisijos finansuojama programa, kurios tikslas yra suteikti pradėjantiems mokslui darbuotojams geresnių karjeros viešajame bei privačiajame sektoriuose perspektyvų ir taip didinti mokslininko karjeros patrauklumą jaunimui; daugiau informacijos apie tai yra pateikta adresu http://cordis.europa.eu/fp7/people/initial-training_en.html.
- **Magistrantūros studijų programa (antroji studijų pakopa)** – pirmąjį mokslo laipsnį arba lygiavertį išsilavinimą įgijusiems studentams siūloma antrosios pakopos aukštojo mokslo studijų programa, kurią baigusiems studentams aukštojo mokslo institucija suteikia magistro laipsnį, pripažįstamą atitinkamų šalių, kuriose suteikiamas magistro laipsnis, valdžios institucijų.
- **Magistrantas (antrosios studijų pakopos studentas)** – antrosios aukštojo mokslo studijų pakopos programą studijuojantis asmuo, jau turintis pirmąjį aukštojo mokslo laipsnį arba lygiavertį išsilavinimo lygį, pripažintą pagal nacionalinius teisės aktus ir praktiką.
- **Susitarimo memorandumas:** dokumentas, apibūdinantis visus partnerių susitarimus dėl visų partnerystės valdymo ir mobilumo organizavimo aspektų. Jame nustatomi partnerių vaidmenys ir atsakomybė už mobilumo veiklą organizacijoje, kandidatų atrankos procedūros ir kriterijai ir numatytos priemonės, siekiant konkrečių programos tikslų, tokių kaip pripažinimas, kokybės užtikrinimas, protų nutekėjimo prevencija ir tvarumas. Jame taip pat nustatomos konkrečios dotacijos finansinio valdymo sąlygos.
- **Mobilumas** – fizinis asmens persikėlimas į kitą šalį siekiant studijuoti, įgyti darbo patirties, atlikti mokslinius tyrimus, užsiimti kita mokymosi, mokymo, mokslinių tyrimų ar susijusia administracine veikla kartu su tinkamu pasirengimu priimančiosios šalies kalba.
- **Doktorantūrą baigusiųjų studijų programa** – daktaro laipsnį turintiems asmenims skirtos aukštojo mokslo studijos arba moksliniai tyrimai aukštojo mokslo institucijoje ar mokslinių tyrimų organizacijoje, įsteigtoje pagal nacionalinius teisės aktus ir praktiką.
- **Rėmimas ir informuotumo didinimas** visų pirma taikomi viešinant programas ir iniciatyvas, jų siekius, uždavinius bei veiklą ir galimybes gauti konkrečioms tikslams skirtą finansavimą.
- **Doktorantūros studijas baigęs mokslo darbuotojas** – patyręs mokslo darbuotojas, turintis daktaro laipsnį arba įgijęs mažiausiai trejų metų (dirbant visą darbo dieną) mokslinių tyrimų, įskaitant pasirengimo moksliniams tyrimams laikotarpį mokslinių tyrimų organizacijoje, įsteigtoje pagal nacionalinius teisės aktus ir praktiką, patirtį po to, kai įgijo mokslo laipsnį, oficialiai suteikiantį teisę pradėti doktorantūros studijas aukštojo mokslo institucijoje.
- **Mokslininkas (akademikas)** – išskirtinės akademinės ir (arba) profesinės patirties turintis asmuo, dėstantis arba vykdantis mokslinius tyrimus aukštojo mokslo institucijoje arba mokslinių tyrimų organizacijoje, įsteigtoje pagal nacionalinius teisės aktus ir praktiką.
- **Studento sutartis** – konsorciumo ir jungtinėje magistrantūros studijų programoje dalyvaujančio studento pasirašoma sutartis, kurioje aiškiai nurodomos visos akademinės, finansinės ir administracinės sąlygos, susijusios su studento dalyvavimu jungtinėje programoje ir, jei tinka, stipendijos skyrimu ir naudojimu.
- **Trečioji šalis** – šalis, kuris nėra pirmiau nurodyta Europos šalis.
- **Trečiosios šalies asmuo** – asmuo, kuris nėra pirmiau nurodytų Europos šalių pilietis arba gyventojas.

- **Trečiosios šalies institucija** – institucija, kuri nėra įsikūrusi nei vienoje iš pirmiau nurodytų Europos šalių. Įgyvendinant 2 veiksmą trečiosiomis šalimis nelaikomos Mokymosi visą gyvenimą programoje¹⁴ dalyvaujančios šalys.

¹⁴ OL L 327, 2006 11 24, p. 45.

3 VISIEMS VEIKSMAMS BENDRI ELEMENTAI

Šis skirsnis taikomas visiems trims programos vadove aprašytiems veiksmams.

Todėl jame nustatytos tvarkos ir kriterijų turi laikytis pagal visus veiksmus paramos prašantys pareiškėjai ir dalyviai. Kartu su šia tvarka ir kriterijais konkrečioms veiksmams taikomi papildomi konkretūs elementai, išsamiai aprašyti atitinkamuose šio vadovo skyriuose.

Paraiškos dotacijoms gauti atrenkamos taikant keturių rūšių kriterijus, t. y., tinkamumo, atmetimo, atrankos ir paramos skyrimo. Visiems programos *Erasmus Mundus* veiksmams taikomi vienodi 3.2 ir 3.3 skirsniuose apibūdinti atmetimo ir tinkamumo kriterijai, tačiau skirtingi kitų rūšių kriterijai, kurie yra išsamiai aprašyti atitinkamuose šio vadovo skirsniuose.

3.1 PARAIŠKŲ TEIKIMO IR ATRANKOS TVARKA

- a) Teikiančių paraiškas pareiškėjų prašoma atsižvelgti į tinkamumo, atrankos ir paramos skyrimo kriterijus, taikomus konkrečiam programos *Erasmus Mundus* veiksmui, pagal kurį ketinama prašyti paramos.
- b) Turi būti paskirta viena koordinuojanti institucija (pareiškėjas), kuri pateikia paraišką dalyvaujančiųjų organizacijų konsorciui, partnerystės arba tinklo vardu.
- c) Koordinuojanti institucija (pareiškėjas) palaikys ryšius su Įstaiga su paraiškos teikimu susijusiais klausimais. Jei paraiška bus išrinkta, ji prisiims teisinius įsipareigojimus Įstaigai, oficialiai atstovaus ir teiks ataskaitas konsorciui, partnerystei arba tinklui.
- d) Paraiškos turi būti teikiamos Įstaigai paraiškos formoje nustatyta tvarka¹⁵.
- e) Paraiškų pagal įvairius veiksmus teikimo galutiniai terminai skiriasi. Reikiamas terminas yra nurodytas atitinkamoje paraiškos formoje ir kvietime teikti paraiškas.
- f) Paraiškos dotacijoms gauti turi būti parengtos viena iš paraiškos formoje nurodytų ES kalbų, užpildant tam skirtą formą.
- g) Bus priimamos tik tos paraiškos, kurios bus pateiktos iki galutinio termino ir atitiks paraiškos formoje nurodytus reikalavimus.
- h) Pateikus paraišką paraiškos keisti nebegalima; tačiau pareiškėjo gali būti paprašyta patikslinti tam tikrus aspektus.
- i) Vykdam atrankos procedūrą informacija apie konkrečių paraiškų atrankos rezultatus neteikiama.
- j) Gavusi paraišką Įstaiga apie tai praneš pareiškėjams per 15 darbo dienų.
- k) Paramos skyrimo klausimas bus svarstomas tik tada, jei paraiška tenkins bendruosius kriterijus, kurių netenkinančios paraiškos atmetamos („atmetimo kriterijai“, žr. 3.1 skirsnį), taip pat konkrečiam programos veiksmui taikomus atrankos ir tinkamumo kriterijus. Jei bus nuspręsta, kad paraiška yra netinkama, pareiškėjui bus nusiųstas raštas, kuriame bus paaiškintos tokio sprendimo priežastys.
- l) Atrenkant projektus bus atsižvelgiama į konkrečiam veiksmui skirtą biudžetą ir pateiktų paraiškų kokybę.

¹⁵ Jei teikiamos elektroninės paraiškos, atitinkamose elektroninėse formose ir pildymo instrukcijose bus aprašytos konkrečios procedūros.

m) Visiems pareiškėjams bus raštu pranešta apie atrankos rezultatus.

Programos Erasmus Mundus paraiškų atrankos tvarkos trumpas išdėstymas

- 1) Įstaiga užregistruoja paraišką ir patvirtina gavimą.
- 2) Įstaiga patikrina, ar paraiška tenkina tinkamumo ir atrankos kriterijus.
- 3) Paraišką įvertina atitinkamų mokslo sričių tarptautiniai ekspertai, turintys su tarptautinio bendradarbiavimo aukštojo mokslo srityje projektais susijusios patirties.
- 4) Sušaukiamas vertinimo komiteto posėdis, kuriame rekomenduojamos atrankai tinkamos paraiškos. 1 veiksmo atveju šiam vertinimo komitetui padeda atrankos taryba, kurią sudaro svarbūs Europos akademinės bendruomenės atstovai, pasiūlyti ES valstybių narių ir skiriami Europos Komisijos.
- 5) Kartu su 3 ir 4 veiksmiais, kai tinka, AMI tinkamumo klausimais konsultuojamasi su nacionalinėmis struktūromis ir (arba) ES delegacijomis.
- 6) Įstaiga, atsižvelgdama į 3, 4 ir 5 etapuose pateiktas nuomones, parengia preliminarų dotacijos skyrimo sprendimą.
- 7) Įstaiga patvirtina dotacijos skyrimo sprendimą¹⁶.
- 8) Įstaiga informuoja reikalavimus atitinkančius pareiškėjus apie dotacijos skyrimo sprendimą. Apie ekspertų vertinimą informuojami visi pareiškėjai.

Paraiškų teikimo galutiniai terminai

Toliau pateikti galutiniai terminai yra skirti tik susipažinti. Pareiškėjams rekomenduojama patikrinti reikiamą terminą atitinkamame kvietime teikti paraiškas.

Veiksmas	Galutinis terminas
1A veiksmas – Jungtinės magistrantūros studijų programos (EMMSP) 1B veiksmas – Jungtinės doktorantūros programos (EMJDP)	Balandžio 30 d. ¹⁷ (santraukos lapas pateikiamas iki kovo 31 d.)
2 veiksmas – Partnerystės	Balandžio 30 d. ¹⁷
3 veiksmas – Europos aukštojo mokslo rėmimas	Balandžio 30 d. ¹⁷

Bet kokie klausimai ar papildomos informacijos prašymai dėl paraiškos teikimo procedūros bet kuriam iš trijų programos veiksmų, metinio kvietimo teikti pasiūlymus kontekste, teikiami Įstaigai adresu Erasmus-Mundus@ec.europa.eu.

¹⁶ Programos 1 ir 3 veiksmų atveju Komisija tuo pačiu metu perduoda atrankos pasiūlymą programos komitetui ir Europos Parlamentui susipažinti.

¹⁷ Jei balandžio 30 d. yra valstybinė šventė ar savaitgalis, pateikimo terminas yra paskutinė balandžio mėnesio darbo diena.

3.2 ATMETIMO KRITERIJAI

Pareiškėjai ir paramos gavėjai (arba bendros paramos gavėjai) turi patvirtinti, kad jie nėra atsidūrę kurioje nors toliau aprašytoje situacijoje, nurodytoje Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento¹⁸ 93 ir 94 straipsniuose.

Jie negalės dalyvauti *Erasmus Mundus* kvietimuose teikti paraiškas, jei yra patekę į kurią nors iš šių situacijų:

- a) yra bankrutavę arba likviduojami, juos administruoja teismai, jie yra sudarę susitarimą su kreditoriais dėl skolos gražinimo, sustabdę veiklą, jiems iškelta byla dėl tokių klausimų arba jie yra tokioje panašioje padėtyje, kuri susidaro dėl panašios nacionaliniuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytos procedūros;
- b) sprendimu, turinčiu *res judicata*, buvo pripažinti kaltais padarę su jų profesine veikla susijusį teisės pažeidimą;
- c) yra kalti padarę rimtą profesinį prasižengimą, įrodomą priemonėmis, kurias susitariančioji institucija gali pagrįsti;
- d) yra neįvykdę įsipareigojimų, susijusių su socialinio draudimo įmokomis, mokesčių mokėjimu pagal šalies, kurioje yra įsisteigę, arba susitariančiosios institucijos šalies, arba šalies, kurioje turi būti vykdoma sutartis, teisinės nuostatas;
- e) jų atžvilgiu buvo priimtas teismo sprendimas, turintis *res judicata*, dėl sukčiavimo, korupcijos, dalyvavimo nusikalstamoje organizacijoje arba kokioje nors kitoje neteisėtoje veikloje, žalingoje Bendrijų finansiniams interesams;
- f) kitoje viešųjų pirkimų procedūroje arba dotacijų, finansuojamų iš Europos Sąjungos biudžeto, skyrimo procedūroje buvo pripažinta, kad jie rimtai pažeidė sutarties sąlygas nesilaikydami savo sutartinių įsipareigojimų.

Pareiškėjams, paramos gavėjams (arba bendros paramos gavėjams) ir kandidatams stipendijai gauti negali būti skiriama finansinė parama, jei sprendimo dėl dotacijos priėmimo dieną jie:

- a) yra patekę į interesų konflikto situaciją;
- b) yra kalti dėl neteisingos informacijos, kurios susitariančioji institucija reikalauja kaip vienos iš dalyvavimo viešojo pirkimo procedūroje sąlygų, pateikimo arba visai nepateikė šios informacijos.

Pagal Finansinio reglamento 93–96 straipsnius paramos gavėjams, kurie yra kalti pateikę neteisingą informaciją arba rimtai pažeidė pasirašytos sutarties sąlygas, gali būti skiriamos administracinės ir finansinės nuobaudos.

Siekdami laikytis šių nuostatų, pareiškėjai ir jų partneriai¹⁹ privalo pasirašyti garbės deklaraciją, kurioje patvirtina, kad nėra atsidūrę kurioje nors Finansinio reglamento 93 ar 94 straipsnyje minimoje situacijoje.

¹⁸ 2007 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1525/2007, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (OL L 390/2006, 2006 m. gruodžio 30 d.); 2007 m. balandžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 478/2007, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatantį išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles.

¹⁹ 1 ir 2 veiksmo atveju garbės deklaraciją pasirašo tik paraišką teikianti institucija savo konsorciumo partnerių vardu.

3.3 ATRANKOS KRITERIJAI

TECHNINIS PAJĖGUMAS

Pareiškėjai ir paramos gavėjai (arba bendros paramos gavėjai) turi turėti siūlomam projektui įgyvendinti reikiamą profesinę kompetenciją ir kvalifikacijas. Siekiant įrodyti, kad turima ši kompetencija, prie paraiškos dotacijai gauti reikės pridėti kiekvienos institucijos partnerės asmenų, atsakingų už projekto įgyvendinimą ir valdymą, gyvenimo aprašymus (CV)²⁰.

Jei taikytina, techniniai pareiškėjo pajėgumai bus vertinami atsižvelgiant į įvairias tos pačios organizacijos ar fakulteto atsakant į tą patį kvietimą teikti paraiškas pateiktas paraiškas.

FINANSINIS PAJĖGUMAS

Pareiškėjai ir paramos gavėjai (arba bendros paramos gavėjai) turi turėti nuolatinius ir pakankamus finansavimo šaltinius, kad galėtų vykdyti veiklą visu atitinkamo programos veiksmo įgyvendinimo laikotarpiu. Kad būtų galima vertinti pareiškėjų finansinį pajėgumą, arba prie paraiškos, arba prieš prasidedant sutarčių pasirašymo etapui (taikytina procedūra bus patikslinta paraiškos formoje, pridedamoje prie susijusio kvietimo teikti paraiškas) jie turi pridėti:

- užpildytą ir tinkamai parašais patvirtintą garbės deklaraciją, liudijančią jų turimą juridinio asmens statusą ir veiklos bei finansinį pajėgumą, reikalingą siūlomam projektui įgyvendinti, ir (arba)
- finansinės identifikacijos formą²¹, užpildytą paraišką teikiančios organizacijos ir patvirtintą banko (turi būti pateikti originalūs parašai).

Fizinių asmenų, kuriems skiriamos stipendijos, viešųjų įstaigų ir tarptautinių organizacijų finansinis pajėgumas netikrinamas.

3.4 FINANSINĖS SĄLYGOS

ES dotacijoms taikomos bendrosios sąlygos

Pareiškėjai ir būsiami paramos gavėjai turėtų įsidėmėti, kad:

- ✓ ES dotacijomis siekiama skatinti įgyvendinti projektus, kurių nebūtų įmanoma įgyvendinti be ES finansinės paramos; jos yra grindžiamos bendro finansavimo principu. ES dotacijos papildo paties pareiškėjo finansinį įnašą ir (arba) kitur gautą nacionalinę, regioninę ar privačių asmenų paramą;
- ✓ vienam to paties paramos gavėjo projektui gali būti skiriama tik viena ES dotacija. Skiriant dotacijas vadovaujamosi skaidrumo ir vienodo vertinimo principu;
- ✓ dotacijos negali būti kaupiamosios arba skiriamos atgaline data; tačiau dotacija gali būti suteikta jau pradėtam projektui išimtinu atveju, jei pareiškėjas gali įrodyti, jog projektą būtina pradėti prieš pasirašant susitarimą. Tokiais atvejais tinkamomis finansuoti išlaidomis nelaikomos iki paraiškos dotacijai gauti pateikimo dienos patirtos išlaidos;
- ✓ jei priimama paraiška dotacijai gauti, tai nereiškia, jog išsipareigojama skirti finansinį įnašą, lygų paramos gavėjo prašomai sumai. Negalima skirti už prašomą sumą didesnės sumos, tačiau gali būti skiriama už pareiškėjo prašomą sumą mažesnė dotacija;
- ✓ suteikta dotacija nereiškia, kad jos gavėjui suteikiama teisė gauti paramą vėlesniais metais;

²⁰ Pateiktinų gyvenimo aprašymų (CV) skaičius ir pobūdis bus patikslintas paraiškos formoje, pridėtoje prie susijusio kvietimo teikti paraiškas.

²¹ http://ec.europa.eu/budget/info_contract/ftiers_en.htm

- ✓ ES dotacija negali gavėjui suteikti galimybės siekti arba gauti pelno. Pelnas apibrėžiamas kaip perteklinės įplaukos, viršijančios išlaidas. Išskyrus tuos atvejus, kai siūloma dotacija yra pagrįsta tik bendrosiomis sumomis, vienodomis sumomis arba vieneto sąnaudomis (šiais atvejais į pelno nesiekimo taisyklę atsižvelgiama jau nustatant konkrečias bendrosios sumos, vienodų sumų ir vieneto sąnaudų vertes), iš dotacijos sumos bus atimta bet kokia perteklinė suma, nustatyta projekto galutinės ataskaitos finansinėje deklaracijoje;
- ✓ Įstaigos pervestas lėšas turi būti įmanoma atpažinti paramos gavėjo nurodytoje banko sąskaitoje arba subsąskaitoje. Jei pagal šalies, kurios teritorijoje yra atidaryta sąskaita, įstatymus skaičiuojamos į šią sąskaitą pervestų lėšų palūkanos arba kitas lygiavertis pelnas, tais atvejais, kai šios palūkanos arba pelnas gaunami dėl išankstinio finansavimo išmokos, juos privaloma grąžinti;
- ✓ remiantis valdymo ir finansinės rizikos analize (žr. 3.2 skirsnį, projektams pagal 3 veiksmą – 7.3.2 skirsnį), bet kokiai išankstinio finansavimo išmokai patvirtinti gali reikėti atlikti sąskaitų išorės auditą, kurį turi atlikti patvirtintas auditorius.

3.5 SUSITARIMŲ SĄLYGOS

Juridinis subjektas

Pasirašyti programos *Erasmus Mundus* susitarimą gali būti siūloma tik su sąlyga, kad bus gauti dokumentai, iš kurių bus galima nustatyti, kad paramos gavėjas turi **juridinio asmens** statusą (yra viešoji administracija, privati bendrovė, ne pelno organizacija ar kt.).

Šiuo tikslu paramos gavėjo prašoma pateikti šiuos dokumentus ar jų dalį pagal atitinkamoje paraiškos formoje nurodytus reikalavimus:

Privačios organizacijos:

- tinkamai užpildytą ir pasirašytą finansinės identifikacijos formą;
- ištrauką iš vyriausybės biuletenio arba verslo registro ir PVM mokėtojo pažymėjimą (jei verslo registro numeris sutampa su PVM mokėtojo numeriu (taip yra kai kuriose šalyse), reikia pateikti tik vieną iš šių dokumentų).

Viešoji įstaiga:

- tinkamai užpildytą ir pasirašytą finansinės identifikacijos formą;
- valstybės įmonės steigimo teisinę rezoliuciją arba sprendimą ar bet koki kitą viešosios teisės reglamentuojamam subjektui skirtą oficialų dokumentą.

Informacija apie suteiktas dotacijas

Tam tikrais finansiniais metais suteiktos dotacijos turi būti paskelbtos Europos Sąjungos svetainėje per pirmąjį pusmetį po finansinių metų, kuriais jos buvo suteiktos, pabaigos. Ši informacija gali būti paskelbta ir bet kokia kita tinkama forma, įskaitant *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*.

Gavusi paramos gavėjo sutikimą (jei informacija nėra tokio pobūdžio, kad keltų grėsmę jo saugumui ar finansiniams interesams) Įstaiga paskelbia šią informaciją:

- paramos gavėjo pavadinimą ir adresą;
- dotacijos objektą;
- suteiktos paramos sumą ir finansavimo lygį.

Viešumas

Be numatytų projekto matomumo didinimo, jo rezultatų sklaidos ir naudojimo priemonių (kurioms taikomi paramos skyrimo kriterijai), kiekvienam remiamam projektui turi būti suteiktas tam tikras privalomas viešumas.

Paramos gavėjai turi aiškiai pripažinti apie gautą Europos Sąjungos paramą, visuose savo pranešimuose ir leidiniuose, bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis (įskaitant internetą) arba vykdydami veiklą, kuriai naudojamos dotacijos lėšos (informaciją apie naudotinus logotipus žr. http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_logos_en.php). Jei ne visiškai laikomasi šio reikalavimo, paramos gavėjo dotacija gali būti sumažinta.

Pareiškėjai turėtų įsidėmėti, kad minėti programą *Erasmus Mundus* ir vartoti su ja susijusius prekės ženklus, tokius kaip: „*Erasmus Mundus* magistrantūros studijų programa (EMMSP)“, „*Erasmus Mundus* jungtinė doktorantūros studijų programa (EMJDP)“, „*Erasmus Mundus* partnerystė“ arba „*Erasmus Mundus* projektai“ savo veiklai remti arba jos rezultatams skleisti leidžiama tik tada, kai tai yra susiję su atrinktomis paraiškėmis.

Nepaisant to jei *Erasmus Mundus* magistrantūros studijos, finansuojamos bent penkias iš eilės laidas (studentų priėmimo), tačiau kurių ES finansavimas buvo nutrauktas dėl biudžeto apribojimo priežasčių arba dėl to, kad joms buvo gautas finansavimas iš kitų tvarių šaltinių, gali būti tęsiamos jų skatinimo ir sklaidos veikloje 4.7 dalyje nustatytais sąlygomis nurodant *Erasmus Mundus* prekės ženklą.

Europos Komisija sukūrė nemokamą viešą daugiakalbę elektroninę bazę, skirtą projektų rezultatams skleisti ir naudoti. Ši bazė buvo pavadinta „EVE“ (pranc. *Espace Virtuel d'Echange*); ja siekiama gerinti švietimo ir kultūros ES programų bei iniciatyvų švietimo, mokymo, jaunimo ir kt. srityse rezultatų prieinamumą ir didinti jų matomumą. Išrinktų *Erasmus Mundus* projektų vykdytojų gali būti paprašyta nusiųsti į elektroninę bazę „EVE“ informaciją apie savo veiklą, padarytą pažangą ir pasiektus rezultatus (pvz., produktus, paveikslus, nuorodas ar pateiktis ir kt.).

Auditas ir stebėjimas

Gali būti atliktas remiamo projekto auditas ir (arba) apsilankymas jame stebėjimo tikslais. Paramos gavėjas, pasirašydamas dotacijos susitarimą, įsipareigoja pateikti įrodymų, kad dotacija yra tinkamai naudojama. Įstaiga, Europos Komisija ir (arba) Europos Audito Rūmai ar jų įgaliotas organas gali tikrinti, ar veikla yra tinkamai įgyvendinama (pagal programos reikalavimus ir pradinę paraišką) ir ar dotacija yra tinkamai naudojama, bet kuriame susitarimo laikotarpio etape, taip pat atlikti auditą per penkerius metus po šio laikotarpio pabaigos.

Duomenų apsauga

Visi dotacijos susitarime pateikti asmens duomenys tvarkomi pagal:

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001 dėl asmens apsaugos ES institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo;
- kai tinka, pagal šalies, kurioje buvo išrinkta paraiška, nacionalinius teisės aktus.

Šie duomenys bus tvarkomi tik įgyvendinant ir vertinant programą, nepanaikinant galimybės perduoti tokius duomenis organams, atsakingiems už tikrinimą ir auditą pagal Europos teisės aktus (vidaus audito tarnyboms, Europos Audito Rūmams, Finansinių pažeidimų komisijai ar Europos kovos su sukčiavimu tarnybai). Paprašius Jūsų asmens duomenys gali būti atsiųsti Jums pataisyti arba papildyti. Bet kokiu su šiais duomenimis susijusiu klausimu reikėtų kreiptis į Įstaigą. Paramos gavėjai bet kuriuo metu Europos duomenų

apsaugos priežiūros pareigūnui gali pateikti skundą dėl jų asmens duomenų tvarkymo [Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui](#).

Dotacijos siekiantys pareiškėjai ir atstovavimo įgaliojimus, sprendimų priėmimo ir jų kontroliavimo turintys asmenys (jei jie yra juridiniai asmenys) informuojami, kad, jei patektų į vieną iš padėčių, nurodytų:

- 2008 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendime dėl išankstinio perspėjimo sistemos, skirtos Komisijos leidimus duodantiems pareigūnams ir vykdomosioms įstaigoms (OL L 344, 2008 12 20, p. 125) arba
- 2008 m. gruodžio 17 d. Komisijos reglamente dėl centrinės uždraustų subjektų duomenų bazės (OL L 344, 2008 12 20, p. 12),

jų asmens duomenys (pavardė, vardas, jei tai fizinis asmuo, adresas, juridinė forma ir asmenų, kuriems suteikti atstovavimo, sprendimų priėmimo ar kontrolės įgaliojimai, jei tai juridinis asmuo) vardas ir pavardė gali būti užregistruoti išankstinio perspėjimo sistemoje ir centrinėje uždraustų subjektų duomenų bazėje, ir perduoti asmenims ir subjektams, išvardytiems minėtame sprendime ir reglamente kiek tai susiję su viešųjų pirkimų sutarties arba dotacijos susitarimo ar sprendimo skyrimu ar vykdymu.

4 1 A VEIKSMAS: ERASMUS MUNDUS MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS (EMMSP)

4.1 IŽANGA

Erasmus Mundus magistrantūros studijų programos (EMMSP) buvo pradėtos organizuoti pirmajame (2004–2008 m.) programos etape siekiant remti aukščiausios kokybės trečiosios studijų pakopos programas, kurios galėtų padėti didinti Europos aukštojo mokslo sektoriaus matomumą ir patrauklumą.

Šios EMMSP:

- turi būti 1–2 metų trukmės (60–120 ECTS kreditų);
- turi būti įgyvendinamos Europos ir, kai tinka, trečiųjų šalių AMI konsorciumo;
- turi teikti aukštos kokybės išsilavinimą Europos bei trečiųjų šalių studentams ir dalį studijų vietų skirti *Erasmus Mundus* stipendijų gavėjams;
- turi apimti privalomą studentų studijų laikotarpį bent dviejose Europos šalyse;
- turi apimti privalomą mokslininkų mobilumą bent dviejose konsorciumo AMI;
- turi apimti pripažintų jungtinių, dvigubų arba sudėtinių laipsnių suteikimą studijas baigusiems studentams.

Pirmajame programos etape su kiekvienu EMMSP įgyvendinančiu AMI konsorciumu buvo sudarytas penkerių metų partnerystės pagrindo susitarimas, kuriame buvo užtikrinta, kad finansinė parama bus skiriama penkioms iš eilės studijų programos laidoms, taip pat stipendijos kiekvienoje EMMSP laidoje dalyvaujantiems trečiųjų šalių studentams ir mokslininkams. Pirmojo programos etapo pabaigoje buvo išrinktos 103 EMMSP ir suteikta apie 7 300 stipendijų trečiųjų šalių studentams bei mokslininkams.

Šis veiksmas, kuris buvo svarbiausias pirmajame programos etape, tęsiamas antrajame etape; jį papildė ši veikla:

- skiriamos stipendijos Europos studentams, studijuojantiems pagal išrinktąsias EMMSP;
- trečiųjų šalių AMI gali tapti visateisėmis EMMSP konsorciumų narėmis; nors šių naujų partnerių vaidmuo ir dalyvavimas įvairiose EMMSP gali būti skirtingas (priklausomai nuo konsorciumo ir konkretaus trečiosios šalies partnerio poreikių bei pasirengimo), jos taip pat gali atlikti laipsnius suteikiančių institucijų vaidmenį ir aktyviai dalyvauti rengiant, įgyvendinant bei vertinant EMMSP²²;
- daugiau dėmesio skiriama EMMSP tvarumo strategijoms siekiant užtikrinti, kad susijusi bendradarbiavimo veikla būtų tęsiama EB finansavimo laikotarpiui pasibaigus; todėl šiam aspektui bus teikiamas išskirtinis dėmesys vertinant ir atrenkant naujas EMMSP paraiškas; be to, nuo penktosios studijų laidos bus laipsniškai mažinamas EMMSP siūlomų *Erasmus Mundus* stipendijų skaičius.

Tolesniuose 4 skyriaus skirsniuose pateikiama visa Europos ir trečiųjų šalių AMI, norinčioms įgyvendinti EMMSP, reikalinga informacija. Juose taip pat aprašytos individualioms stipendijoms taikomos tinkamumo ir finansinės sąlygos. Kadangi EMMSP organizatoriai yra atsakingi už individualių stipendijų gavėjų atranką, dalyvavimą ir tolesnį stebėjimą, paraiškas teikiančios AMI raginamos daugiau dėmesio skirti šioms tinkamumo sąlygoms.

²² Išrinktieji EMMSP konsorciumai, kuriuose nedalyvauja trečiųjų šalių visateisiai (asocijuotieji) partneriai, gali prašyti išplėsti konsorciumo sudėtį, kad jame galėtų dalyvauti tokie partneriai (daugiau informacijos apie tai pateikta EM finansų ir administravimo vadove:

4.2 EMMSP TINKAMUMO KRITERIJAI

Būtina laikytis paraiškų teikimo galutinio termino ir visų kitų oficialių tinkamumo kriterijų, nustatytų atitinkamame metiniame kvietime teikti paraiškas ir jo prieduose (ypač paraiškos formoje).

4.2.1 TINKAMI DALYVIAI IR KONSORCIUMO SUDĖTIS

EMMSP KONSORCIUMO SUDĖTIS

- už EMMSP įgyvendinimą atsakingą konsorciumą sudaro pareiškėjas (koordinuojanti institucija) ir jo partneriai. Sutarčių ir finansų valdymo atžvilgiu „asocijuotieji partneriai“ nelaikomi konsorciumo dalimi;
- **mažiausią tinkamą konsorciumą** sudaro trijų Europos šalių²³, kurių bent viena yra ES valstybė narė, AMI – visateisės partnerės.

EMMSP PAREIŠKĖJAS (KOORDINUOJANTI INSTITUCIJA)

- Pareiškėjais gali tapti AMI, įsikūrusios **Europos šalyje**²⁴ ir pripažintos atitinkamų šalies, kurioje yra įsikūrusios, valdžios institucijų.²⁵
- Prašome įsidėmėti, kad trečiųjų šalių AMI ir jų padaliniai, įsikūrę šalyse, kuriose galima teikti paraiškas, taip pat Europos AMI padaliniai trečiojoje šalyje nėra tinkami pareiškėjai.

EMMSP VISATEISIAI PARTNERIAI

- Bet kuri AMI, pripažinta atitinkamų šalies, kurioje ji yra įsikūrusi, valdžios institucijų, gali tapti visateise EMMSP įgyvendinančio konsorciumo partnere.²⁶

EMMSP ASOCIJUOTIEJI PARTNERIAI

- Konsorciumo asocijuotą partnerę gali būti laikoma bet kuri organizacija, galinti prisidėti prie EMMSP rėmimo, įgyvendinimo, vertinimo ir tvarios plėtros veiklos.

Šios organizacijos turėtų prisidėti prie EMMSP skirtų strategijų, ypač dėl studijų tvarumo (padėti konsorciui įgyvendinti, organizuoti bei remti studijų programą suteikiant papildomų įplaukų ar išteklių, kaip antai papildomų stipendijų būsimiems studentams ar kt.) ir studentų įsidarbinimo galimybių (užtikrinti, kad akademinis studijų turinys atitiktų susijusius profesinius poreikius, padėti perduoti žinias ir įgūdžius, siūlyti papildomų įgūdžių tobulinimo kursų ir (arba) komandiruočių (praktikos) galimybių ir t. t.).

EMMSP STIPENDIJĄ GALINTYS GAUTI STUDENTAI

- Stipendiją gali gauti tik tie kandidatai, kurie pateikia prašymą EMMSP konsorciui ir šis patenkina jų prašymą atsižvelgdamas į konkrečius taikomus studentų prašymų priėmimo bei atrankos kriterijus.

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/funding/2009/documents/action_1_2009/emmc_adminfin_handbk.pdf.

²³ Žr. „Europos šalies“ apibrėžimą 2 skyriuje „Apibrėžimai ir žodynėlis“.

²⁴ Žr. „Europos šalies“ apibrėžimą 2 skyriuje „Apibrėžimai ir žodynėlis“.

²⁵ *Erasmus Mundus* programos ir šalių pareiškėjų tikslais, AMI laikoma pripažįstama, jei jai yra suteikta *Erasmus* universiteto chartija pagal Mokymosi visą gyvenimą programą. Jei pareiškėjui nėra suteikta *Erasmus* universiteto chartija, Įstaiga kreipiasi į atitinkamą *Erasmus Mundus* nacionalinę struktūrą ir patikrina, ar institucija atitinka AMI apibrėžimą, pateiktą programos sprendimo 2 straipsnyje.

²⁶ *Erasmus* universiteto chartijos suteikimas pagal Mokymosi visą gyvenimą programą laikomas tinkamu Europos AMI pripažinimo įrodymu, tačiau Įstaiga prašo ES delegacijų susisiekti su atitinkamos šalies valdžios institucijomis, siekiant užtikrinti, kad konsorciume esanti trečiojo šalies AMI atitinka AMI apibrėžimą, pateiktą programos sprendimo 2 straipsnyje.

- Studentai gali teikti prašymus skirti *Erasmus Mundus* stipendiją savo pasirinktoms *Erasmus Mundus* 1 veiksmo jungtinėms programoms (EMMSP arba EMJDP), tačiau prašymuose gali būti nurodytos ne daugiau kaip trys skirtingos jungtinės programos.
- Pagal kiekvieną projektą bet kuriam studentui toms pačioms jungtinėms studijoms visą studijų laikotarpį gali būti suteikiama tik viena ES dotacija.
- Siekiant, kad studijų programa būtų patrauklesnė trečiųjų šalių piliečiams, trečiųjų šalių magistrantams (A kategorijos stipendijos) bus skiriama didesnė visos stipendijos suma negu Europos magistrantams (B kategorijos stipendijos). Konkrečiau:
 - **A kategorijos stipendijos** gali būti skiriamos EMMSP konsorciūmų išrinktiems magistrantams, kurie nėra kilę iš Europos šalies²⁷ ir nėra gyvenę Europos šalyje ar vykdę joje savo pagrindinę veiklą (studijas, mokymą ar darbą) ilgiau kaip 12 mėnesių per pastaruosius penkerius metus²⁸;
 - **B kategorijos stipendijos** gali būti skiriamos EMMSP konsorciūmų išrinktiems Europos magistrantams, taip pat visiems EMMSP konsorciūmų išrinktiems magistrantams, neatitinkantiems minėtųjų A kategorijos kriterijų.

Studentai, atitinkantys ir A, ir B kategorijos stipendijos reikalavimus (pvz. studentai, turintys dvigubą pilietybę), turi pasirinkti pageidaujamą kategoriją. Jie gali kreiptis tik vienos iš dviejų kategorijų stipendijų vienu metu.

- Kandidatai stipendijai gauti turi turėti pirmąjį aukštojo mokslo laipsnį²⁹ arba įrodyti, kad turi lygiavertį išsilavinimo lygį, pripažintą pagal nacionalinius teisės aktus ir praktiką.
- Gavę EMMSP stipendiją asmenys nebegali gauti antros stipendijos studijoms pagal tą pačią arba kitą EMMSP.
- EMMSP stipendiją gaunantys studentai negali gauti kitos ES paramos tol, kol studijuoja pagal savo pasirinktą *Erasmus Mundus* magistrantūros studijų programą.
- EMMSP studentų stipendijos skiriamos tik kurios nors studijų programos laidos dieninių studijų studentams.

EMMSP STIPENDIJĄ GALINTYS GAUTI MOKSLININKAI

- EMMSP stipendijos skiriamos Europos ir trečiųjų šalių mokslininkams atsižvelgiant į šiuos kriterijus:
 - **stipendijos gali būti skiriamos visų trečiųjų šalių AMI mokslininkams**, kuriuos EMMSP konsorciūmas atrenka dalyvauti jungtinėje programoje;
 - jei konsorciūme dalyvauja trečiųjų šalių partneriai (kaip visateisiai partneriai ar asocijuotieji partneriai), **stipendijos gali būti skiriamos Europos AMI, veikiančių kaip visateisės partnerės, mokslininkams**, kad šie galėtų dalyvauti jungtinėje programoje kartu su šiuo trečiųjų šalių partneriu arba partneriais.
- EMMSP mokslininkai turi pademonstruoti išskirtinę akademinę ir (arba) profesinę patirtį bei suteikti EMMSP įgyvendinimui konkrečios papildomos vertės.

²⁷ Žr. „Europos šalies“ apibrėžimą 2 skyriuje „Apibrėžimai ir žodynėlis

²⁸ Penkerių metų laikotarpis šiam 12 mėnesių reikalavimui skaičiuojamas atgaline tvarka nuo EM konsorciūmų prašymų A kategorijos stipendijai pateikimo Įstaigai galutinio termino.

²⁹ Kandidatai, kurie gaus pirmąjį aukštojo mokslo laipsnį mokslo metų, einančių prieš metus, kuriems teikiamas stipendijos prašymas, pabaigoje, taip pat gali kreiptis stipendijos ir būti atrinkti atitinkamo konsorciūmo su sąlyga, kad jie gaus reikiamą laipsnį iki atitinkamų magistrantūros studijų pradžios.

- Stipendiją gali gauti tik tie kandidatai, kurių prašymas yra EMMSP organizatorių patenkinamas pagal konkrečius taikomus mokslininkų atrankos kriterijus.

4.2.2 TINKAMA VEIKLA

EMMSP parengia ir įgyvendina Europos bei kitų pasaulio šalių AMI konsorciškai. Jose dalyvaujantys studentai turi studijuoti bent dviejose Europos šalyse, esančiose konsorciume; studijas sėkmingai baigusiams studentams konsorciumo vardu suteikiami jungtiniai, dvigubi arba sudėtiniai laipsniai.

EMMSP:

- turi būti ne trumpesnės kaip vienu ir ne ilgesnės kaip dvejų akademinį metų trukmės (60–120 ECTS magistrantūros kreditų);
- teikiant paraišką turi būti visiškai parengti ir tinkama įgyvendinti bent penkias iš eilės laidas skaičiuojant nuo akademinį metų, einančių po metų, kuriais pateikiama paraiška (pvz., jei EMMSP paraiška buvo pateikta „n - 1“ metų balandžio mėn., pirmosios jungtinės programos laidos studijos turi būti pradėtos nuo „n“ metų rugpjūčio arba rugsėjo mėn.);
- turi priimti Europos bei trečiųjų šalių studentus ir kiekvienais metais tam tikrą skaičių vietų skirti *Erasmus Mundus* stipendijų gavėjams; šis skaičius įvairiais metais bus skirtingas ir atrinktiems EMMS konsorciuumams bus pranešamas metų, esančių prieš atitinkamus akademinį metus, rudenį³⁰ ir turi prasidėti ne anksčiau kaip „n metų“ rugpjūčio mėnesį ir baigtis ne vėliau kaip „n+1“ metų spalio mėn. pabaigoje (60 ECTS kreditų) arba „n+2“ metų pabaigoje (120 ECTS kreditų); studijų pabaigos data turi būti po studentų galutinių rezultatų paskelbimo;
- turi būti taikomi bendri studentų prašymų teikimo, atrankos, priėmimo ir egzaminų kriterijai; prieš pasirašant pirmąjį dotacijos susitarimą Įstaiga turės patvirtinti konsorciumo nustatytą studentų atrankos tvarką ir kriterijus; prašymų priėmimo tvarka ir galutinis terminas turėtų būti nustatyti taip, kad studentai kuo anksčiau gautų visą reikiamą informaciją ir jiems pakaktų laiko parengti ir pateikti prašymą (t. y. iš esmės likus 4 mėnesiams iki galutinio termino);
- turi būti sutarta, ar reikia nustatyti mokesčius už mokslą, atsižvelgiant į konsorciumo narių nacionalinius teisės aktus. Jei nustatomi mokesčiai už mokslą, EMMSP konsorciuumas turėtų užtikrinti, kad šie mokesčiai būtų skaidrūs ir aiškūs prašymus teikiantiems studentams; Europos ir trečiųjų šalių studentams gali būti nustatytas skirtingo dydžio mokesčiai; į stipendiją įtraukto didžiausio įnašo, skirto dalyvavimo EMMSP išlaidoms padengti, turi užtekti visiems *Erasmus Mundus* stipendijos gavėjų mokesčiams už mokslą sumokėti (žr. 4.4 skirsnį). Jei tinka, studentas bus atleidžiamas nuo bet kokios mokesčio sumos, kuri nepadengiama šiuo didžiausiu įnašu, mokėjimo;
- turi būti užtikrinta, kad visos visateisės partnerės galėtų priimti EMMSP studentus ir teikti bent tiek ECTS kreditų, kiek nurodyta toliau;
- turi būti sudarytos taip, kad studentai dalį studijų laiko galėtų studijuoti bent dviejose Europos šalyse³¹; kiekvienas tokio privalomo mobilumo laikotarpis turi apimti tam tikrą studijoms, moksliniams tyrimams arba lygiavertei veiklai (pvz., duomenų rinkimui, laboratoriniam darbui, atliekamai praktikai, su disertacijos rašymu susijusiems moksliniams tyrimams ar kt.), skirtą laiką, atitinkantį ne mažiau kaip:
 - 15 ECTS kreditų arba vieną trimestrą, praleistą trečiųjų šalių visateisėmis partnerėmis AMI; arba

³⁰ Preliminariai galima teigti, kad kiekvienai laidai veikiausiai bus skiriama 7–17 studentų stipendijų, atsižvelgiant į konkrečios EMMSP „pirmumo teise“.

³¹ Studijų programa ir mobilumo procesas turi būti suplanuoti taip, kad trečiųjų šalių studentai galėtų visą EMMSP studijų programą baigti Europoje.

- 20 ECTS (jei EMMSP yra vienu metų trukmės) arba 30 ECTS (jei EMMSP yra ilgesnės) Europos šalių AMI;
- neribojant dėstymo kalbos naudojimo, turi būti suteikta galimybė vartoti bent dvi Europos kalbas, kuriomis kalbama tose šalyse, kuriose lankosi studentai per savo EMMSP studijų laikotarpį, yra įsikūrusios EMMSP dalyvaujančios aukštojo mokslo institucijos, ir, atitinkamais atvejais, studentams siūlyti parengiamąjį kalbos mokymą ir pagalbą, ypač atitinkamos institucijos organizuojamus kursus;
- turi būti užtikrinta, kad visiems studijas sėkmingai baigusiems studentams konsorciumo vardu būtų suteiktas jungtinis, dvigubas arba sudėtinis laipsnis ar laipsniai³²; bus remiamos programos, kurias baigusiems studentams suteikiami jungtiniai laipsniai; šis suteiktas laipsnis arba laipsniai turi būti visiškai pripažinti ar akredituoti Europos šalių, kuriose vykdoma programa, susijusių valdžios institucijų; Ši tinkamumo sąlyga turi būti patenkinta ne vėliau kaip priimant pirmuosius *Erasmus Mundus* studentus³³; to nepadarius gali būti nutrauktas *Erasmus Mundus* finansavimas;
- turi būti taikoma draudimo sistema, užtikrinanti, kad EMMSP dalyvaujantiems studentams patyrus nelaimę, susižeidus, susirgus ar kt., bus išmokėta tinkamo dydžio kompensacija³⁴;
- turi būti įgyvendintos reikiamos priemonės, padedančios A kategorijos studentams ir trečiųjų šalių mokslininkams gauti reikiamas vizas ir leidimus gyventi šalyje³⁵;
- turi būti parengta bendra ir aiški studijų rėmimo bei matomumo didinimo strategija, visų pirma apimanti EMMSP skirtą interneto svetainę, kurioje būtų aiškiai minima programa *Erasmus Mundus* ir pateikta visa reikiama informacija apie akademinius, finansinius ir administracinius studijų programos aspektus;
- turi būti grindžiama atitinkamo partnerių AMI valdymo organo pasirašytu EMMSP susitarimu, kuriame būtų nustatyti visi svarbiausi studijų įgyvendinimo, finansavimo ir stebėjimo aspektai;
- turi būti siūlomos būtiniausias studentams skirtos priemonės (pvz., tarptautinių studentų atstovybė, apgyvendinimas, repertoriaus paslaugos, pagalba gauti vizas ir t. t.), prireikus įtraukiant paslaugas stipendijų gavėjų šeimų nariams arba specialių poreikių turintiems stipendijų gavėjams.

Nors EMMSP gali būti bet kurios studijų srities (nuo atskirų specializuotų dalykų iki platesnių kompleksinių studijų sričių), pareiškėjams rekomenduojama sužinoti galimus konkrečių metų, kuriais vykdoma atranka, teminius prioritetus metiniuose kvietimuose teikti paraiškas.

Erasmus Mundus stipendijų gaunantys EMMSP studentai turi:

- įsipareigoti dalyvauti magistrantūros studijų programoje pagal konsorciumo *studento sutartyje*³⁶ nustatytas sąlygas. To nepadarius stipendija gali būti panaikinta;
- studijų laikotarpiu studijuoti bent dviejose visateisėse partnerėse, esančiose skirtingose Europos šalyse. Tarp šių šalių neturi būti šalies, kurioje stipendijos gavėjui buvo suteiktas paskutinis universitetinis

³² Dvigubi ir sudėtiniai laipsniai apibrėžiami kaip du arba daugiau nacionalinių diplomų, oficialiai išduodamų dviejų ar daugiau integruotoje studijų programoje dalyvaujančių institucijų. Jungtinis laipsnis apibrėžiamas kaip vienas diplomai, išduodamas bent dviejų integruotą studijų programą siūlančių institucijų.

³³ Pareiškėjams rekomenduojama kreiptis į savo šalies *Erasmus Mundus* nacionalinę struktūrą, kuri pateiks informacijos ir suteiks pagalbą dėl jų laipsnio pripažinimo statuso nacionaliniame kontekste.

³⁴ Žr. būtiniausias draudimo reikalavimus http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

³⁵ Žr. 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyvą 2004/114/EB.

³⁶ Studentų sutarčių pavyzdžiai yra pateikti šioje interneto svetainėje

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/good_practices_en.php. Tai pateikiama tik kaip pavyzdžiai, [staiga neatsako už jų turinį.

laipsnis³⁷; privalomo mobilumo laikotarpių negalima pakeisti virtualiu mobilumu, taip pat negalima šių laikotarpių praleisti konsorciame nedalyvaujančiose institucijose;

- studentas didžiąją studijų, dėstymo arba mokslinių tyrimų laiko dalį turi praleisti Europos konsorciumo dalyvių šalyse. Tačiau tuo atveju, jei EMMSP konsorciame dalyvauja trečiųjų šalių partneriai (visateisiai partneriai arba asocijuotieji partneriai):
 - A kategorijos stipendijos gavėjai šiose trečiojoiose šalyse gali praleisti ne ilgesnį kaip vieno trimestro trukmės (t. y. 3 mėnesių arba lygiavertį 15 ECTS kreditų) mokymosi, mokymo, mokslinių tyrimų arba mokslinių duomenų rinkimo laikotarpį, tiesiogiai prižiūrimi vieno iš atitinkamų konsorciumo partnerių ir tik tada, jei ši šalis nėra studento kilmės šalis; EMMSP stipendija negali būti mokama už ilgesnius arba studento kilmės šalyje praleistus laikotarpius;
 - B kategorijos stipendijų gavėjai šiose trečiojoiose šalyse gali praleisti ne trumpesnę kaip vieno trimestro laikotarpį arba mažiausiai 15 ECTS ekvivalentą ir ne daugiau kaip pusę savo magistrantūros studijų, tiesiogiai prižiūrimi vieno iš atitinkamų partnerių ar asocijuotųjų narių; EMMSP stipendija negali būti mokama už ilgesnius laikotarpius.

Tiek A kategorijos, tiek B kategorijos stipendijoms minimali 1 trimestro (15 ECTS) trukmė turi atitikti vieno ištisinio gyvenimo trečiojoios šalies visateisėje (asocijuotoje) partnerėje trukmę.

Erasmus Mundus stipendijų gaunantys EMMSP mokslininkai turi:

- įsipareigoti aktyviai dalyvauti magistrantūros studijų veikloje;
- partnerėje AMI praleisti ne trumpiau kaip dvi savaites ir ne ilgiau kaip tris mėnesius;
- užsiimti dėstymo, mokslinių tyrimų ir (arba) studentų konsultavimo veikla:
 - trečiųjų šalių mokslininkai – Europos šalių partnerėse AMI;
 - Europos mokslininkai – trečiųjų šalių visateisėse ar asocijuotosiose partnerėse AMI;
- studijų programai ir studentams suteikti konkrečios papildomos vertės (dėstyti specialius kursus, vadovauti seminarams arba darbo grupėms ir dalyvauti juose, prižiūrėti studentų mokslinių tyrimų ar projektų veiklą ir konsultuoti šioje veikloje dalyvaujančius studentus, dalyvauti disertacijų gynimuose, rengti naujus dėstymo modulius ir t. t.);
- baigus mokslininko veiklą kitoje šalyje, prisidėti prie visos *Erasmus Mundus* programos ir konkrečios EMMSP rėmimo bei rezultatų sklaidos savo AMI ir savo kilmės šalyje.

4.3 EMMSP PARAMOS SKYRIMO KRITERIJAI

EMMSP atranka bus įstaigos organizuojamas konkursinis procesas, pagrįstas paraiškos akademinės ir organizacinės kokybės vertinimu. Vertinimas bus grindžiamas šiais penkiais paramos skyrimo kriterijais (dėl kiekvieno paramos skyrimo kriterijaus į paraiškos formą bus įtraukti konkretūs išsamiai atitinkamą temą nagrinėjantys klausimai):

³⁷ Studentai, turintys jungtinį, dvigubą ar sudėtinį daktaro laipsnį, patys gali pasirinkti, kurioje šalyje gauti dotaciją.

Kriterijai	Svarba
<i>Akademinė kokybė</i>	30 %
<i>Studijų integracija</i>	25 %
<i>Studijų programos valdymo, matomumo ir tvarumo didinimo priemonės</i>	20 %
<i>Studentams skirtos priemonės ir vėlesnis jų taikymas</i>	10 %
<i>Kokybės užtikrinimas ir vertinimas</i>	15 %
Iš viso	100 %

Akademinė kokybė (30 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį paramos skyrimo kriterijų pareiškėjai turės išdėstyti paraiškoje savo EMMSP akademinis tikslus ir galimą EMMSP indėlį į Europos aukštojo mokslo sektoriaus kompetenciją, pažangą ir konkurencingumą.

Studijų integracija (25 proc. galutinio vertinimo balo)

Taikant studijų integracijos kriterijų bus vertinami klausimai, susiję su tuo, koku būdu EMMSP bus įgyvendinta institucijose partnerėse ir jų bendradarbiavimo veikloje: pati studijų eiga ir studentų atrankos, priėmimo, egzaminų bei rezultatų pripažinimo mechanizmai.

Studijų programos valdymo, matomumo ir tvarumo didinimo priemonės (20 proc. galutinio vertinimo balo)

Taikant šį kriterijų bus vertinamas būdas, kuriuo konsorciumas ketina valdyti EMMSP, siekdamas užtikrinti tinkamą ir veiksmingą jos įgyvendinimą.

Studentams skirtos priemonės ir parama (15 proc. galutinio vertinimo balo)

Taikant šį kriterijų ypač daug dėmesio bus skiriama dalyvaujantiems studentams teikiamoms paslaugoms ir jiems skirtoms priemonėms, taip pat būdui, kuriuo paraišką pateikęs konsorciumas ketina užtikrinti veiksmingą šių studentų dalyvavimą EMMSP veikloje.

Kokybės užtikrinimas ir vertinimas (10 proc. galutinio vertinimo balo)³⁸

Pagal šį kriterijų reikės apibūdinti EMMSP, dėl kurių buvo pateiktos paraiškos, konsorciumo numatytą kokybės užtikrinimo ir vertinimo strategiją, siekiant užtikrinti tinkamą studijų (turinio ir administravimo) stebėjimą ir nuolatinį tobulinimą per penkerius įgyvendinimo metus.

4.4 EMMSP FINANSINĖS SĄLYGOS

EMMSP veiklos išlaidoms padengti skirtas finansinis įnašas

Pagal kiekvieną projektą dotacija galutiniam gavėjui (t. y. konsorciui, studentui ar mokslininkui) toms pačioms jungtinėms studijoms visą studijų laikotarpį gali būti skiriama tik viena ES dotacija.

³⁸ Pareiškėjai taip pat raginami pasikonsultuoti su Europos aukštojo mokslo kokybės registru <http://www.eqar.eu>.

EMMSP konsorciavimo vidaus valdymo išlaidoms padengti skirta finansinio įnašo bendra suma vienai studijų programos studentų laidai yra 30 000 EUR (t. y. vienai dalyvaujančiai AMI skiriama 10 000 EUR, iš viso – ne daugiau kaip 30 000 EUR).

Be to, į kiekvieno studento stipendiją bus įtraukta didžiausia prie dotacijos pridedama suma, skirta studentų dalyvavimo EMMSP išlaidoms padengti (žr. toliau pateiktą *EMMSP individualių stipendijų lentelę*).

Paramos gavėjo nebus prašoma pranešti, kaip buvo panaudota bendroji suma ar EMMSP išlaidoms padengti skirta stipendijos dalis.

Individualios stipendijos

Už *Erasmus Mundus* individualių stipendijų teikimo studentams ir mokslininkams tvarką bei kriterijus atsako išrinktųjų EMMSP organizatoriai. Siekiant užtikrinti skaidrią ir objektyvią stipendijos prašančių studentų atranką, išrinktųjų EMMSP organizatoriai, prieš pasirašydami pirmąjį konkrečios dotacijos susitarimą, pagal savo sutartinius įsipareigojimus turės pateikti Įstaigai išsamų studentų atrankos tvarkos ir kriterijų aprašymą³⁹.

Asmenys, norintys prašyti EMMSP stipendijos, turi susipažinti su išrinktų magistrantūros studijų programų sąrašu ir savo pasirinktų magistrantūros studijų interneto svetainėje pateikta išsamia informacija.

Erasmus Mundus stipendijos bus skiriamos kiekvienos iš penkių EMMSP laidų studentams ir mokslininkams. Kiekvienai asmenų grupei (A ir B kategorijų studentams, trečiųjų šalių ir, kai tinka, Europos mokslininkams) skiriamų stipendijų skaičius bus nustatomas kasmet ir metų, buvusių prieš atitinkamus akademinis metus, rudenį pranešamas išrinktųjų EMMSP organizatoriams. Preliminariai galima teigti, kad veikiausiai bus skiriama 7–17 studentų stipendijų (atsižvelgiant į EMMSP „pirmumo teisę“), nuo 36 iki 48 savaičių stipendijos trečiųjų šalių mokslininkams ir tiek pat stipendijų Europos mokslininkams (jei konsorciame dalyvauja trečiųjų šalių visateisiai ir asocijuotieji partneriai).

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad nors A kategorijos stipendijas reikėtų laikyti „**visomis stipendijomis**“, padengiančiomis visas būtinas studentų studijų Europoje išlaidas, B kategorijos stipendijas reikia laikyti „**finansiniu įnašu**“, skirtu daliai EMMSP dalyvaujančių studentų išlaidų padengti.

Nepažeisdamas aukštų akademinų standartų ir siekdamas užtikrinti studentų ir (arba) mokslininkų geografinę įvairovę, EMMSP konsorciavas, atrinkdamas studentus ir (arba) mokslininkus *Erasmus Mundus* stipendijai gauti, laikosi šių pagrindinių kriterijų:

- turėtų būti ne daugiau kaip du tos pačios pilietybės studentai, kuriems suteikiama EMMSP stipendija;
- stipendijų, suteiktų tos pačios AMI mokslininkams, trukmė turėtų neviršyti 3 mėnesių (t. y. 6 stipendijų po 2 savaites ekvivalento);
- nė vienam mokslininkui negali būti suteikta ilgesnė nei 3 mėnesių stipendija (t. y. iki 6 stipendijų po 2 savaites).

Konsorciavas, norintis nukrypti nuo šių kriterijų, privalo gauti išankstinį Įstaigos leidimą.

³⁹ Žr. http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/funding/2010/call_eacea_29_09_en.php

Stipendijų lentelė

		A kategorijos stipendijos	B kategorijos stipendijos	Mokslininkų stipendijos
I	Kelionės, priėmimo ir bet kokioms kitoms išlaidoms padengti skirtas įnašas	Vienų metų EMMSP – 4 000 EUR suma; ilgesnėms kaip vienų metų studijų programoms – 8 000 EUR suma	3 000 EUR suma – <u>tik tuo atveju</u> , jei EMMSP apima mobilumo laikotarpį trečiosios šalies visateisėje (asocijuotoje) partnerėje	
II	Didžiausias įnašas, skirtas dalyvavimo EMMSP išlaidoms (įskaitant draudimą) padengti ⁴⁰	4 000 EUR per semestrą	2 000 EUR per semestrą	
III	Mėnesinė išmoka ⁴¹	1 000 EUR/mėn.	500 EUR/mėn.	
IV	Kišenpinigiai (įskaitant kelionės išlaidas)			1 200 EUR per savaitę, vienam mokslininkui ne mažiau kaip 2 savaitių ir ne ilgiau kaip 3 mėnesių laikotarpiui

A kategorijos stipendijos: mažiausia stipendijos suma studentams yra 14 000 EUR per 10 EMMSP mėnesių (pvz. nuo „n“ metų rugsėjo iki „n+1“ metų birželio), jei įnašas į EMMSP dalyvavimo išlaidas yra 0 EUR. Jei įnašas į dalyvavimo sąnaudas siekia aukščiausią 4 000 EUR per semestrą ribą, didžiausia stipendijos suma studentams yra 48 000 EUR per dvejus EMMSP metus (24 mėnesius).

B kategorijos stipendijos: mažiausia stipendijos suma studentams yra 5 000 EUR per 10 EMMSP mėnesių, nevykstant į trečiąją šalį, jei įnašas į EMMSP dalyvavimo išlaidas yra 0 EUR. Didžiausia stipendijos suma studentams yra 23 000 EUR per dvejus EMMSP metus vykstant į trečiosios šalies visateisį (asocijuotąjį partnerį), jei įnašas į dalyvavimo išlaidas siekia aukščiausią 2 000 EUR per semestrą ribą.

Mokslininkų stipendijos: mažiausia stipendija individualiam mokslininkui yra 2 400 EUR, jei būnama dvi savaites, didžiausia stipendija yra 14 400 EUR, jei būnama tris mėnesius.

⁴⁰ „Dalyvavimo išlaidomis“ reikia laikyti visas būtinas administravimo ir veiklos išlaidas, susijusias su studento dalyvavimu EMMSP (pvz., bibliotekų, laboratorijų, mokslo, socialinės apsaugos bei draudimo išlaidos ir t. t.). Apie bet kokias papildomas privalomas arba neprivalomas (pvz., dalyvavimo mokslinių duomenų rinkimo veikloje) išlaidas stipendijos prašančiam studentui turi būti pranešta prašymų teikimo etape.

⁴¹ Mėnesio išmokų skaičius skaičiuojamas nuo studijų programos pradžios iki pabaigos ir jei tinkama, įtraukiamos vasaros atostogos tarp dvejų mokslo metų. Šios mėnesinių išmokų sumos gali būti padidintos siekiant padengti papildomas specialiųjų poreikių turinčių studentų išlaidas; atitinkama EMMSP apie jas turės pranešti Įstaigai metiniuose prašymuose skirti stipendijas studentams.

Stipendijų sumos EMMSP konsorciams bus sumokėtos pagal konkrečių dotacijų susitarimus, pasirašytus dėl kiekvienos studijų programos lidos ⁴². Konsorciams turi užtikrinti, kad stipendija studentui ar mokslininkui būtų mokama šia tvarka:

- **I suma** (*studento kelionės, priėmimo ir kitoms asmeninėms išlaidoms padengti skirtas įnašas*) turės būti sumokėta:
 - **A kategorijos stipendijos gavėjui** – užbaigus registracijos procesą, arba visa suma (jei EMMSP trunka vienus akademinis metus), arba dviem dalimis (jei EMMSP yra ilgesnė);
 - **B kategorijos stipendijos gavėjui** – rengiantis mobilumo trečiojoje šalyje laikotarpiui;
- **II suma** (*didžiausią įnašą, skirtą dalyvavimo EMMSP išlaidoms, įskaitant draudimo išlaidų padengimą*) EMMSP konsorciams gali skirti tiesiogiai, su sąlyga, kad studentas yra pasirašęs „*studento sutartį*“ su konsorciu, kurioje yra aiškiai nurodyta suma ir padengiamos išlaidos. Nors EMMSP konsorciams gali savarankiškai nustatyti tinkamą dalyvavimo išlaidų, kurias turės padengti dalyvaujantys studentai, sumą, *Erasmus Mundus* stipendijų gavėjai turi būti atleisti nuo sumos, didesnės už didžiausią stipendijos įnašą, skirtą šioms išlaidoms padengti, mokėjimo.
- **III suma** (*mėnesinė išmoka*) turi būti kartą per mėnesį ir visa suma pervedama į asmeninę studento banko sąskaitą;
- **IV suma** (*kišenpinigiai, įskaitant kelionės išlaidas*) sumokama atsižvelgiant į mokslininko poreikius.

EMMSP organizatoriai turėtų žinoti apie įvairiose dalyvaujančiose šalyse individualioms stipendijoms taikomą mokesčių politiką ir apie ją pranešti stipendijų gavėjams. EMMSP organizatoriams, norintiems gauti daugiau informacijos, patariama kreiptis į atitinkamą *Erasmus Mundus* nacionalinę struktūrą (žr. 8 skyriuje pateiktą sąrašą).

Daugiau informacijos apie stipendijų valdymą rasite EM finansų ir administravimo vadove, paskelbtame Įstaigos interneto svetainėje:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/funding/2009/documents/action_1_2009/emmc_adminfin_handb_k.pdf

4.5 EMMSP SUSITARIMŲ SĄLYGOS

Partnerystės pagrindų susitarimas

Jei EMMSP paraiška bus išrinkta finansuoti, Įstaiga ir koordinuojanti institucija pasirašys penkerių metų *Partnerystės pagrindų susitarimą*. Šis partnerystės pagrindų susitarimas bus sudarytas penkerių metų laikotarpiui su sąlyga, kad I veiksmo A veikla bus tęsiama po 2013 m. Tai reiškia, kad išrinktieji EMMSP konsorciams išsipareigoja šiuo laikotarpiu išlaikyti patvirtintą konsorciumo sudėtį ir studijų programos turinį (žinoma, jie galės būti atnaujinami ir keičiami pagal poreikius).

Norint pakeisti konsorciumo sudėtį – pavyzdžiui, įtraukti į EMMSP trečiųjų šalių visateisius partnerius – arba iš esmės pakeisti studijų programos turinį ar struktūrą (kai tai nėra reguliarus atskirų kursų turinio atnaujinimas), reikės iš anksto prašyti Įstaigos leidimo; Įstaiga oficialiai patvirtins šiuos pakeitimus taikydama keitimo procedūrą. Patvirtinti pakeitimai bus taikomi nuo kitos studijų lidos.

⁴² Su naujai atrinktais EMMSP pirmasis konkretios dotacijos susitarimas pasirašomas antrąjį metų, einančių po Įstaigos atrinkimo, ketvirtį.

Konkrečių dotacijų susitarimai

Pagal partnerystės pagrindų susitarimą *konkrečių dotacijų susitarimai* bus pasirašomi kasmet – kiekvienai iš penkių EMMSP laidų. Konkrečios dotacijos susitarime bus nustatytas finansinis įnašas, skirtas konsorciumo vidaus valdymo išlaidoms padengti (30 000 EUR bendroji suma), taip pat kiekvienos magistrantūros studijų programos lidos studentams ir mokslininkams skiriamos *Erasmus Mundus* individualios stipendijos.

Magistrantūros studijų programos įgyvendinimas bus reguliariai apžvelgiamas konkrečių dotacijų susitarimų ataskaitose, kurias EMMSP vardu teiks koordinuojanti institucija. Priimant sprendimą atnaujinti konkrečius susitarimus arba jų neatnaujinti, bus remiamasi tuo, ar studijų programa buvo įgyvendinta laikantis paraiškos ir programos *Erasmus Mundus* taisyklių, ar *Erasmus Mundus* stipendijų gavėjai išklusė kursą ir ar buvo laikomasi aukštos kokybės standartų.

Tais atvejais, kai akivaizdžiai nesilaikoma aukštos kokybės standartų, Įstaiga gali atsisakyti toliau mokėti dotaciją ir patvirtinti EMMSP arba net pareikalauti gražinti išmokėtas dotacijos sumas. Šiais klausimais gali būti konsultuojamasi su atitinkama nacionaline struktūra ir galbūt toje EMMSP dalyvaujančiais stipendijų gavėjais.

Dotacijos mokėjimas

Erasmus Mundus dotacija, apimanti tiek EMMSP veiklos išlaidoms padengti skirtą įnašą, tiek studentų ir mokslininkų stipendijas, bus išmokėta konsorciuumui dviem išankstinio finansavimo sumomis, siekiant suteikti pinigų srautą paramos gavėjui:

- pirmoji išankstinio finansavimo suma, sudaranti 80 proc. dotacijos, skirtos vienu metų EMMSP, arba 70 proc. dotacijos, skirtos ilgesnėms studijoms, bus sumokėta, kai abi šalys pasirašys metinį konkrečios dotacijos susitarimą. Ši suma bus sumokėta per 45 dienas nuo tos dienos, kai antroji šalis (t. y. Įstaiga) pasirašys susitarimą ir bus suteiktos visos reikiamos garantijos;
- antroji išankstinio finansavimo suma – likusi dotacijos dalis – bus sumokėta, kai Įstaiga gaus oficialų paramos gavėjo mokėjimo prašymą, kuriame bus patvirtinta, kad buvo panaudota bent 70 proc. išankstinio finansavimo sumos.

EMMSP konsorciumo susitarimas

Siekiant užtikrinti tinkamą dalyvaujančių AMI institucinę atsakomybę už EMMSP, atitinkami dalyvaujančių institucijų valdžios organai turės pasirašyti *EMMSP susitarimą*. Šiame susitarime turės būti kuo tiksliau nustatyti visi akademiniai, administraciniai ir finansiniai klausimai, susiję su EMMSP veiklos įgyvendinimu, valdymu, stebėjimu ir vertinimu, įskaitant individualių stipendijų tvarkymą.

Naujai atrinktiems EMMC, šio susitarimo kopiją reikės pateikti Įstaigai prieš pasirašant pirmąjį konkrečios dotacijos susitarimą.

Studento sutartis

Konsorciumas turi užtikrinti aktyvų visų studentų dalyvavimą EMMSP veikloje. Siekdami užtikrinti pakankamą dalyvavimo EMMSP taisyklių skaidrumą, konsorciuumai privalo aiškiai nustatyti studentų teises ir pareigas, susijusias su jo (jos) EM magistrantūros studijų programa, *studento sutartyje*, kurią abi šalys pasirašys studijų programos pradžioje. Šioje sutartyje turi būti kuo tiksliau apibrėžtos abiejų šalių teisės bei atsakomybė ir aptarti šie klausimai:

- studento dengiamos dalyvavimo išlaidos, kas į jas įtraukiama ir (jei tinka) neįtraukiama;
- pagrindinės magistrantūros studijų programos kalendoriaus datos ir egzaminų laikotarpiai;

- egzaminų ar testų pobūdis ir studento studijų rezultatų vertinimo balais sistema;
- studento pareigos, susijusios su dalyvavimu studijose arba veikloje ir akademiniais rezultatais, taip pat kokios būtų pasekmės, jei studentas nevykdytų šių pareigų.

Erasmus Mundus stipendijų gavėjui, kuris nusprendžia atsiimti savo paraišką iki studijų laikotarpio ar per jį arba kuris pašalinamas iš magistrantūros studijų dėl prastų (ar nepakankamų) rezultatų turėtų būti nutrauktas stipendijų mokėjimas, prieš konsorciui tai juos tinkamai informavus ar perspėjus.

Šios sutarties kopiją reikės pateikti Įstaigai prieš pasirašant pirmąjį konkrečios dotacijos susitarimą.

Partnerystės pagrindų susitarimo ir konkrečių dotacijų susitarimų bei jų priedų pavyzdžiai pateikti *Erasmus Mundus* interneto puslapyje dotacijos gavėjo skiltyje (žr. http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php).

Interneto puslapyje "good practice" taip pat pateikiama EMMSP susitarimų ir studentų sutarčių pavyzdžių, taip pat minimalūs šių dokumentų reikalavimai:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/good_practices_en.php

4.6 EMMSP ATRANKOS TVARKA IR PRELIMINARUS TVARKARAŠTIS

Kartu su 3.1 skirsnyje aprašytais elementais Įstaigai pateiktų EMMSP paraiškų kopijos turi būti nusiųstos visoms siūlomame konsorciame dalyvaujančių Europos šalių, kurias atstovauja pilnaverčiai partneriai, *Erasmus Mundus* nacionalinėms struktūroms (žr. 8 skyriuje pateiktą sąrašą).

Papildomai ir siekiant palengvinti ekspertų, kurių specializacija – konkrečios akademinės sritys, patenkančios į pavienes paraiškas, nustatymą ir samdymą, EMMSP konsorciui bus prašomi **pateikti prieš keturias savaites iki galutinio visos paraiškos pateikimo termino savo būsimos paraiškos santraukos lapą** (ne daugiau kaip vieną puslapį, įskaitant pavadinimą, apimamas sritys, pagrindinius partnerius ir trumpą programos struktūros ir pagrindinių savybių santrauką).

EMMSP organizatoriai, jau gavę penkerių metų ciklo finansavimą ir norintys prašyti paramos naujam *Erasmus Mundus* penkerių metų finansavimo ciklui, turės pateikti naująją EMMSP paraišką iki nustatyto galutinio termino prieš penktosios magistrantūros studijų laidos pradžią.

Preliminarus tvarkaraštis

Pareiškėjai turėtų įsidėmėti, kad toliau pateiktas tvarkaraštis yra skirtas tik susipažinti ir metiniuose kvietimuose teikti paraiškas gali būti keičiamas:

- 1) „*n-2 metų*“ *lapkričio/gruodžio mėn.* paskelbiamas metinis kvietimas teikti paraiškas (taip pat informacija apie naudotiną formą ir bet kokia kita tais atrankos metais svarbi informacija);
- 2) „*n-1 metų*“ *kovo 31 d.* pateikiamas EMMSP santraukos lapas;
- 3) „*n - 1 metų*“ *balandžio 30 d.*⁴³ – paraiškų teikimo galutinis terminas;
- 4) „*n - 1 metų*“ *gegužės–liepos mėn.* – paraiškų vertinimas ir atranka;
- 5) „*n - 1 metų*“ *rugsėjo mėn.* išrinktųjų EMMS konsorciams perduodami atrankos rezultatai ir nusiunčiami partnerystės pagrindų susitarimai;
- 6) *Nuo „n - 1 metų“ rugsėjo mėn. iki: „n metų“ vasario mėn.:* EMMSP konsorciui, priimsiantys kandidatų A ir B kategorijos stipendijai gauti prašymus, vykdo informavimo ir rėmimo kampaniją;

⁴³ Jei balandžio 30 d. yra valstybinė šventė ar savaitgalis, pateikimo terminas yra paskutinė balandžio mėnesio darbo diena.

- 7) „*n - 1 metų*“ *lapkričio mėn.* visoms EMMS (ir naujoms, ir išrinktoms praėjusiais metais, kurių penkerių metų ciklas dar nesibaigė) pranešamas galimų kiekvienos kategorijos studentų ir mokslininkų stipendijų skaičius;
- 8) „*n metų*“ *vasario mėn. pabaigoje* EMMSP konsorciškai Įstaigai pateikia atrinktų A ir B kategorijų studentų stipendijų kandidatų sąrašus; Įstaiga patvirtina šiuos sąrašus ir parengia oficialius vizos išdavimą palengvinančius dokumentus. EMMSP konsorciškai Įstaigai nepateikia išrinktų mokslininkų, kurie kreipėsi EM stipendijos, sąrašų. Pastaroji atranka organizuojama pagal EM reikalavimus ir yra visiškai konsorcičių atsakomybė, kurie reikiama laiku turi atnaujinti EM duomenų bazę.
- 9) „*n metų*“ *gegužės mėn.* abi šalys sudaro ir pasirašo konkrečių dotacijų susitarimus. Įstaiga sumoka pirmąją išankstinio finansavimo sumą paramos gavėjui;
- 10) *Nuo tinkamumo laikotarpio pradžios (t. y. „n metų“ rugpjūčio mėn.)* pradedama EMMSP veikla.

4.7 ERASMUS MUNDUS PREKĖS ŽENKLO (EMPŽ) NAUDOJIMO SĄLYGOS

Kaip rašoma 3.5 skyriaus dalyje „Viešumas“, minėti programą *Erasmus Mundus* ir vartoti su ja susijusius prekės ženklus, tokius kaip „*Erasmus Mundus* magistrantūros studijų programa (EMMSP)“, „*Erasmus Mundus* jungtinė doktorantūros studijų programa (EMJDP)“, „*Erasmus Mundus* partnerystė“ arba „*Erasmus Mundus* projektai“ savo veiklai remti arba jos rezultatams skleisti leidžiama tik tada, kai tai yra susiję su atrinktomis paraiškomis.

Vienintelė šios taisyklės išimtis yra susijusi su tomis EMMSP, kurios finansuotos 5 metus (laidas) iš eilės ir kurių finansavimas neatnaujintas dėl priežasčių, kurios nesusijusios su jų faktine kokybe (pvz., dėl biudžeto priežasčių).

Kad tokiose studijose būtų galima toliau minėti programos Erasmus Mundus pavadinimą, reikia atitikti tokias sąlygas:

- atitinkama EMMSP turi būti finansuota pagal programą *Erasmus Mundus* bent penkerius metus ar EMMSP laidas iš eilės ;
- dėl jų turi būti pateikta paraiška pagal 1A veiksmo metinį kvietimą teikti paraiškas ir jų balas vertinimo ir atrankos proceso pabaigoje turi būti bent 75% didžiausio vertinimo balo;
- dėl jų turi būti įsipareigota laikytis *Erasmus Mundus* 1 A veiksmo reikalavimų, kaip nurodyta vadovo 4.2.2 dalyje, jos turi būti kokybiškai įgyvendinamos ir tai turi būti įrodyta per ankstesnius finansavimo metus;
- jos turi įrodyti, kad atitinkamos nacionalinės akreditavimo įstaigos pripažins studentams numatomus suteikti laipsnius (jungtinius, dvigubus ar sudėtinius), EMPŽ magistrantūros studijų laidos pabaigoje.

Jei tokių sąlygų nesilaikoma, Įstaiga automatiškai atšauks leidimą informavimo apie studijas ar studijų rėmimo veikloje minėti programą *Erasmus Mundus*.

Primename, kad EMPŽ **suteikiamas tik vienai studijų laidai (studentų priėmimui) ir gali būti pratęstas tik vieną kartą.** Jei po dviejų iš eilės EMPŽ studijų laidų EMMPS nepatenka tarp jungtinių finansuoti siūlomų programų, visos nuorodos į *Erasmus Mundus* turi būti ištrintos iš konsorcičių informacinės ir reklaminės medžiagos.

5 1 B VEIKSMAS – ERASMUS MUNDUS JUNG TINĖS DOKTORANTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS (EMJDP)

5.1 IŽANGA

Daugelyje Europos šalių ir kitų pasaulio vietovių šiuo metu vyksta intensyvus doktorantūros studijų apmąstymų ir reformų ciklas, kurio sparta ir pobūdis skiriasi įvairiose šalyse, įvairių rūšių AMI ir konkrečiose studijų srityse.

Nors Europoje iki šiol nėra susitarta dėl vieno doktorantūros studijų programos modelio ar juo labiau dėl kokių nors jungtinių Europos doktorantūros studijų, galima išskirti keletą ryškių tendencijų. Viena vertus, siekiama patikslinti ir iš dalies formalizuoti doktorantūros studijų pobūdį (tokius klausimus, kaip antai: tikslai, prieinamumas, doktorantų statusas, studijų trukmė, pripažinimas, ryšiai su mokslinių tyrimų ir (arba) ekonomikos sektoriumi ir t. t.); kita vertus, siekiama sutelkti išteklius ir panaikinti atotrūkį tarp studijų sričių, akademinės bendruomenės ir plačiosios visuomenės (pavyzdžiui, steigiant doktorantų, diplomantų ir (arba) mokslo darbuotojų rengimo mokyklas arba sudarant bendro vadovavimo (*co-tutelle*) susitarimus, AMI, mokslinių tyrimų organizacijoms ir įmonėms steigiant bendras įmones bei aukštųjų technologijų įmones).

Atsižvelgiant į tai, atrodo, kad itin integruotas EMMSP modelis kartu su didele taikomų metodų įvairove sudaro idealų pagrindą dalyvaujančioms AMI eksperimentuoti ir kurti naujus būsimų jungtinių Europos doktorantūros studijų modelius.

Europos Komisija įgijo ilgalaikės jaunų mokslo darbuotojų, įskaitant doktorantus, finansinio rėmimo patirties įgyvendindama *Marie Curie* stipendijų programą ir ypač Pirminio rengimo tinklus; EMJDP reikėtų laikyti priedu prie šių finansavimo programų, nes jos padeda atkreipti dėmesį į pačias doktorantūros studijų programas ir jų institucinį aspektą bei įnašą formuojant doktorantūros studijas Europos aukštojo mokslo erdvėje.

Todėl pagrindinis EMJDP tikslas yra plėtoti struktūriškai apibrėžtą ir darnų bendradarbiavimą aukštojo mokslo srityje, siekiant rengti ir įgyvendinti bendras doktorantūros programas, pagal kurias būtų suteikiami abipusiai pripažinti jungtiniai, dvigubi ar sudėtiniai daktaro laipsniai.

Todėl pagrindiniu šios programos tikslu reikėtų laikyti ne tik pačią mokslinių tyrimų veiklą ir dalyvaujančius asmenis, bet ir aukštojo mokslo įstaigas. Tikimasi, kad jos padės remti naujoviškus doktorantūros studijų atnaujinimo modelius, daugiau dėmesio skirdamos instituciniam bendradarbiavimui ir bendro vadovavimo modelių (t. y. įdarbinimo, priežiūros, vertinimo, laipsnių suteikimo ir mokesčių politikos) kūrimui.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, EMJDP turėtų:

- ✓ padėti gilinti mokslo žinias (atsižvelgiant į jų profesinį kontekstą) originaliais ir nepriklausomais moksliniais tyrimais;
- ✓ spręsti naujus mokslo, socialinius ir ekonominius uždavinius;
- ✓ padėti stiprinti universitetų ir (ar) mokslinių tyrimų organizacijų bei kitų sektorių (įskaitant pramonę, prekybą ir paslaugas) ryšius, siekiant stiprinti žinių perdavimą bei naudojimą ir pažangos procesą;
- ✓ tapti Europos lygmens etalonu ir taip padėti gerinti bendrąją Europos doktorantūros studijų bei mokslinių tyrimų kokybę.

EMJDP turėtų būti atvirai keliamas doktorantų įsidarbinimo klausimas, todėl:

- ✓ doktorantams reikėtų suteikti pakankamai profesinės karjeros galimybių – ne tik akademinuose sluoksniuose, bet ir platesnėje darbo rinkoje;

- ✓ doktorantus iš besivystančiųjų šalių reikėtų tinkamai skatinti grįžti į savo šalį ir panaudoti įgytą patirtį savo šalies gerovei kurti.

Praktikoje EMJDP yra įgyvendamos panašiai kaip EMMSP. Išrinktiems EMJDP konsorciumams siūloma finansinė parama, skirta jų doktorantūros programai įgyvendinti ir valdyti penkerius metus iš eilės. Konsorciumo atrinktiems Europos ir trečiųjų šalių doktorantams kiekvienais metais pasiūlomas tam tikras stipendijų skaičius.

Tolesniuose skyriuose pateikiama visa Europos ir trečiųjų šalių AMI, norinčioms parengti ir įgyvendinti EMJDP, reikalinga informacija. Juose taip pat aprašytos individualių stipendijų gavėjams taikomos privalomos tinkamumo ir finansinės sąlygos. Kadangi EMJDP organizatoriai yra atsakingi už šių individualių stipendijų gavėjų atranką, dalyvavimą ir tolesnį stebėjimą, paraiškas teikiantys konsorciumai raginami daugiau dėmesio skirti šioms tinkamumo sąlygoms.

Daugiau informacijos apie mokslinius tyrimus Europoje (teises ir pareigas, nacionalinės teisės aktus ir kt.) taip pat galima rasti EURAXESS portale http://ec.europa.eu/euraxess/index_en.cfm.

5.2 EMJDP TINKAMUMO KRITERIJAI

Būtina laikytis paraiškų teikimo galutinio termino ir visų kitų oficialių tinkamumo kriterijų, nustatytų atitinkamame metiniame kvietime teikti paraiškas ir jo prieduose (ypač paraiškos formoje).

5.2.1 TINKAMI DALYVIAI IR KONSORCIUMO SUDĖTIS

EMJDP KONSORCIUMO SUDĖTIS

- Už EMJDP įgyvendinimą atsakingą konsorciumą sudaro paraišką pateikusi organizacija ir jos partneriai. Pagal sutartis ir finansų valdymo atžvilgiu „asocijuotieji partneriai“ nelaikomi konsorciumo dalimi.
- **Mažiausią tinkamą konsorciumą** sudaro trys visateisės partnerės AMI, turinčios teisę teikti daktaro laipsnius ir įsikūrusios skirtingose Europos šalyse⁴⁴, kurių bent viena yra ES valstybė narė.

EMJDP PAREIŠKĖJAS (KOORDINUOJANTI INSTITUCIJA)

- Pareiškėjai turi būti:
 - AMI, įsikūrusi Europos **šalyje**⁴⁵, turinti tos šalies atitinkamų valdžios institucijų pripažintą teisę teikti daktaro laipsnius⁴⁶;
 - Europos šalyje įsikūrusi doktorantų, diplomantų ir (arba) mokslo darbuotojų rengimo mokykla ar mokslinių tyrimų organizacija, turinti tos šalies atitinkamų valdžios institucijų pripažintą teisę suteikti daktaro laipsnius.
 - Prašome įsidėmėti, kad trečiųjų šalių AMI ir jų padaliniai, įsikūrę šalyse, kuriose galima teikti paraiškas, taip pat Europos AMI padaliniai kitose šalyse nėra tinkami pareiškėjai.

⁴⁴ Žr. „Europos šalies“ apibrėžimą 2 skyriuje „Apibrėžimai ir žodynėlis“.

⁴⁵ Tam, kad ne ES valstybės narės pateiktas projektas būtų tinkamas pagal 1 veiksmo reikalavimus, sutartis (arba susitarimo memorandumas arba EEE jungtinio komiteto sprendimas, įtvirtinanti tos šalies dalyvavimą *Erasmus Mundus* programoje, turi įsigaliooti iki atrankos sprendimo priėmimo datos (vėliausiai iki metų, einančių prieš EMJDP pirmąją laidą, spalio mėn.). Priešingu atveju, atitinkamos šalies organizacijos bus laikomos trečiosios šalies organizacijomis, turinčiomis teisę dalyvauti projektuose, bet ne juos pateikti ar koordinuoti.

⁴⁶ Programoje *Erasmus Mundus* ir atitinkamose šalyse, kuriose galima teikti paraiškas, pripažintomis laikomos tokios AMI, kurioms yra suteikta *Erasmus* universiteto chartija pagal Mokyimosi visą gyvenimą programą. Jei pareiškėjui (arba jo Europos partneriui) nėra suteikta *Erasmus* universiteto chartija, Įstaiga atitinkamos šalies *Erasmus Mundus* nacionalinėje struktūroje patikrina, ar ši institucija atitinka Programos sprendimo 2 straipsnyje pateiktą AMI apibrėžimą.

EMJDP VISATEISIAI PARTNERIAI

- Visateise partnere gali būti laikoma bet kuri organizacija (visų pirma AMI, doktorantų, diplomantų ir (arba) mokslininkų rengimo mokyklos bei mokslinių tyrimų organizacijos), kuri tiesiogiai ir sistemingai prisideda prie EMJDP įgyvendinimo priimdama ar įdarbindama tinkamus kandidatus arba suteikdama jiems galimybę studijuoti ir organizuodama mokymo ar rengimo modulius arba teikdama galimybių vykdyti mokslinius tyrimus. Visateisiai partneriai turėtų atlikti struktūriškai apibrėžtą vaidmenį EMJDP valdymo struktūroje (-ose).

EMJDP ASOCIJUOTIEJI PARTNERIAI

- Bet kuri kita organizacija, padedanti įgyvendinti arba stebėti EMJDP, gali būti laikoma konsorciumo „asocijuotąja partnere“. Tai konkrečiau taikoma socialinio ir ekonominio pobūdžio partneriams (t. y. komercinėms įmonėms, visų pirma MVĮ, valstybės institucijoms ar organizacijoms, ne pelno ir labdaros organizacijoms, tarptautinėms arba Europos interesų organizacijoms ir t. t.), kurie gali vidutinės trukmės arba ilgalaikėje perspektyvoje siūlyti bei remti konkrečius mokslinių tyrimų projektus ir dalyvauti juose, prisidėti prie žinių bei rezultatų perdavimo ir pažangos proceso, padėti remti, įgyvendinti, vertinti ir darniai plėtoti EMJDP.

EMJDP STIPENDIJĄ GALINTYS GAUTI DOKTORANTAI

- Doktorantams gali būti skiriamos dviejų rūšių EMJDP stipendijos:
 - **A kategorijos stipendijos** gali būti skiriamos EMJDP konsorciumų išrinktiems doktorantams, kurie nėra kilę iš Europos šalies⁴⁷, ir nėra gyvenę Europos šalyje ar vykdę joje savo pagrindinę veiklą (studijas, darbą ar kt.) ilgiau kaip 12 mėnesių per pastaruosius penkerius metus⁴⁸. Vienintelė šios taisyklės išimtis yra trečiųjų šalių doktorantai, anksčiau gavę *Erasmus Mundus* magistrantūros stipendiją, kad galėtų dalyvauti EMMSP;
 - **B kategorijos stipendijos** gali būti skiriamos EMJDP konsorciumų išrinktiems Europos doktorantams, taip pat EMJDP konsorciumų išrinktiems visiems doktorantams, neatitinkantiems minėtųjų A kategorijos kriterijų.

Stipendijų kandidatai, atitinkantys ir A, ir B kategorijos stipendijos reikalavimus (pvz. studentai, turintys dvigubą pilietybę), turi pasirinkti pageidaujamą kategoriją. Jie gali kreiptis tik vienos iš dviejų kategorijų stipendijų vienu metu.

- Kandidatai stipendijai gauti turi turėti magistro laipsnį arba įrodyti, kad turi lygiavertį išsilavinimo lygį, pripažintą pagal nacionalinius teisės aktus ir praktiką⁴⁹.
- EMJDP individualios stipendijos skiriamos tik kurios nors doktorantūros programos dieninių studijų studentams.
- EMJDP stipendiją gavęs asmenys nebegali antrą kartą gauti paramos.
- EMJDP stipendiją gaunantys doktorantai negali gauti kitų ES dotacijų tol, kol dalyvauja pasirinktų *Erasmus Mundus* doktorantūros studijų veikloje.

⁴⁷ Žr. „Europos šalies“ apibrėžimą 2 skyriuje „Apibrėžimai ir žodynėlis“.

⁴⁸ Penkerių metų laikotarpis šiam 12 mėnesių reikalavimui skaičiuojamas atgaline tvarka nuo EM konsorciumų prašymų A kategorijos stipendijai pateikimo įstaigai galutinio termino.

⁴⁹ Kandidatai, kurie gaus pirmąjį aukštojo mokslo laipsnį mokslo metų, einančių prieš metus, kuriems teikiamas stipendijos prašymas, pabaigoje, taip pat gali kreiptis stipendijos ir būti atrinkti atitinkamo konsorciumo su sąlyga, kad jie gaus reikiamą laipsnį iki atitinkamų magistrantūros studijų pradžios.

- Stipendiją gali gauti tik tie kandidatai, kurie pateikia prašymą EMJDP konsorciui ir šis patenkina jų prašymą atsižvelgdamas į konkrečius taikomus doktorantų prašymų priėmimo bei atrankos kriterijus.
- Studentai ar doktorantai dėl *Erasmus Mundus* stipendijos kreiptis gali į pasirinktą *Erasmus Mundus* I veiksmo jungtinę programą (EMMSP arba EMJDP), paraiškos gali būti pateikiamos ne daugiau kaip trims skirtingoms jungtinėms programoms.

5.2.2 TINKAMA VEIKLA

EMJDP kuria ir įgyvendina Europos bei kitų pasaulio šalių AMI ir socialinių bei ekonominių partnerių konsorciui. Jose dalyvaujantys doktorantai gaus aukštos kokybės išsilavinimą ir užsiims mokslinių tyrimų veikla bent dviejose Europos šalyse, atstovaujamosiose konsorciuose; sėkmingai baigusiems studijų programą doktorantams konsorciui vardu bus suteiktas dvigubas, sudėtinis arba jungtinis daktaro laipsnis.

EMJDP:

- turi būti parengta kaip rengimo ir mokslinių tyrimų programa, kurią doktorantai baigs per ne ilgesnį kaip 4 metų laikotarpį⁵⁰;
- teikiant paraišką turi būti užbaigta ir parengta įgyvendinti bent penkias iš eilės laidas skaičiuojant nuo akademinį metų, einančių po paraiškos pateikimo metų (pvz., jei EMJDP paraiška pateikiama „n - 1“ metų balandžio mėn., pirmosios jungtinės programos laidos studijos turi prasidėti nuo „n“ metų rugpjūčio arba rugsėjo mėn.).
- turi dalyvauti Europos bei trečiųjų šalių doktorantai; kiekvienais metais tam tikras vietų skaičius turi būti skiriamas *Erasmus Mundus* stipendijų gavėjams; šis skaičius kiekvienais metais bus skirtingas ir išrinktiems EMJDP konsorciui pranešamas metų, esančių prieš tolesnės jungtinės studijų programos laidos pradžią, rudenį⁵¹;
- turi būti užtikrinama, kad visi priimti kandidatai kasmet pradės doktorantūros studijų veiklą nuo „n metų“ rugpjūčio mėn. iki „n+1 metų“ kovo mėn. ir baigs šią veiklą (įskaitant disertacijos gynimą) ne vėliau kaip „n + 4 metų“ spalio mėn.;
- turi turėti bendro vadovavimo struktūrą, kurioje būtų taikoma bendra priėmimo, atrankos, priežiūros, stebėjimo ir vertinimo tvarka;
- turi būti sutarta, ar reikia nustatyti mokesčius už mokslą, atsižvelgiant į konsorciui narių nacionalinius teisės aktus. Jei nustatomi mokesčiai už mokslą, EMJDP konsorciui turėtų užtikrinti, kad šie mokesčiai būtų skaidrūs ir aiškūs doktorantams; nustatyto dydžio įnašo, skiriamo konsorciui doktoranto dalyvavimo išlaidoms padengti, turi užtekti EMJDP stipendijos gavėjo mokesčiams už mokslą sumokėti (žr. 4.4 skirsnį). Jei tinka, doktorantas bus atleidžiamas nuo bet kokios mokesčio sumos, kuri nepadengiama šiuo nustatyto dydžio įnašu, mokėjimo;
- turėtų apimti rengimo ir (arba) mokslinių tyrimų laikotarpius ne mažiau kaip dviejose Europos šalyse. Kiekvienas iš šių mobilumo laikotarpių turi būti reikalingas programai įgyvendinti ir trukti ne trumpiau kaip šešis mėnesius (per keletą kartų ar vienu kartu);
- turi būti užtikrinta, kad doktorantai bent du trečdalius doktorantūros studijų, kurioms skirta stipendija, laiko praleis Europoje;

⁵⁰ Nors doktoranto vykdoma su doktorantūros studijomis susijusi veikla trunka ne ilgiau kaip ketverius metus, EMJDP stipendija skiriama ne ilgiau kaip trejiems metams.

⁵¹ Preliminariai galima teigti, kad veikiausiai bus skiriama 6–10 stipendijų kiekvienai jungtinės programos laikai.

- turi būti užtikrinta, kad visiems studijas sėkmingai baigusiems doktorantams konsorciumo vardu būtų suteiktas jungtinis, dvigubas arba sudėtinis laipsnis ar laipsniai⁵²; bus remiamos programos, kurias baigusiems doktorantams suteikiami jungtiniai laipsniai; šis suteiktas laipsnis arba laipsniai turi būti visiškai pripažinti ar akredituoti Europos šalių, kuriose vykdoma programa, susijusių valdžios institucijų;
- turi būti pasiūlytos darbo sutartys⁵³ *Erasmus Mundus* stipendijos gavėjams⁵⁴, išskyrus dokumentais tinkamai pagrįstais atvejais, kai nacionaliniais teisės aktais draudžiama tokia galimybė. Jei tokios sutarties pasirašyti negalima (tai turės būti tinkamai pagrįsta paraiškos formoje), EMJDP konsorciumas gali taikyti kitą su nacionaliniais teisės aktais suderintą metodą ir užtikrinti reikiamą stipendijų gavėjų socialinę apsaugą;
- turi būti užtikrinta, kad visos tinkamumo sąlygos, keliamos doktorantūros studijų programoje dalyvaujantiems *Erasmus Mundus* stipendijų gavėjams, būtų visiškai tenkinamos pagal 5.2.1 skirsnyje nustatytus kriterijus;
- turi būti užtikrinta ir raštiškai patvirtinta, kad programa a) palankiai įvertinta atitinkamo (-ų) etikos komiteto (-ų) ir, jei taikytina, gavo kompetentingos (-ų) nacionalinės (-ių) ar vietos institucijos (-ų) reguliavimo leidimus šalyje, kurioje bus atliekami moksliniai tyrimai, prieš pradėdant patvirtintus mokslinius tyrimus, kuriems reikia tokio vertinimo ar leidimų. Įstaigai paprašius jai turi būti pateikiama atitinkamo (-ų) nacionalinio (-ų) ar etikos komiteto (-ų) oficialaus leidimo kopija⁵⁵;
- turi būti grindžiama visateisių partnerių organizacijų atitinkamų valdymo organų pasirašytu EMJDP susitarimu, kuriame būtų nustatyti visi svarbiausi studijų programos įgyvendinimo ir stebėjimo aspektai;
- neribojant dėstymo kalbos naudojimo, turi būti suteikta galimybė vartoti bent dvi Europos kalbas, kuriomis kalbama tose šalyse, kuriose yra įsikūrusios EMJDP dalyvaujančios AMI, ir, atitinkamais atvejais, doktorantams siūlyti parengiamąją kalbos mokymą ir pagalbą, ypač atitinkamos institucijos organizuojamus kursus.

Visos mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sritys gali būti finansuojamos, tačiau šių sričių aprėptis turėtų būti aiškiai nurodyta paraiškoje, siekiant užtikrinti, kad būtų įgyvendinami naujoviški metodai ir visapusiškai atsižvelgiama į programos *Erasmus Mundus* tikslus bei prioritetus.

Siūlomos EMJDP turėtų apimti nustatytas ir pripažintas kompetencijos sritis, kuriose reikia ieškoti naujų paradigmu ir naujų požiūrių. Taikant decentralizacijos principą, pareiškėjai galės šias sritis rinktis savo nuožiūra. Jei tinka, metiniame Kvietime teikti paraiškas gali būti nustatyti konkretūs teminiai prioritetai.

Erasmus Mundus stipendijų gaunantys doktorantai privalo:

- įsipareigoti dalyvauti doktorantūros studijų programoje pagal konsorciumo *doktoranto sutartyje* (žr. 5.5 skirsnį) nustatytas sąlygas. To nepadarius stipendija gali būti panaikinta;

⁵² Dvigubi ir sudėtiniai laipsniai apibrėžiami kaip du arba daugiau nacionalinių diplomų ar laipsnių, oficialiai suteikiamų dviejų ar daugiau integruotoje studijų programoje dalyvaujančių institucijų. Jungtinis laipsnis apibrėžiamas kaip vienas diplomą arba laipsnis, suteikiamas bent dviejų integruotą studijų programą siūlančių institucijų.

⁵³ Žr. apibrėžimą 2 skyriuje.

⁵⁴ Nors darbo sutarčių reikalavimas taikomas konkrečiai *Erasmus Mundus* stipendijų gavėjams, šis įdarbinimo būdas rekomenduojamas visiems doktorantūros kandidatams, priimtiems į EMJDP.

⁵⁵ Etikos klausimų patikrinimas atliekamas kandidatų atrankos etape. Informacija apie atitinkamus etikos klausimus teikiama paraiškos formoje, kuri siunčiama tiesiogiai konsorciумams doktorantūros kandidatų atrankai. Daugiau informacijos etikos klausimais paprastai galima rasti ir kvietime teikti paraiškas FP7-PEOPLE-2010-ITN adresu

http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.PeopleDetailsCallPage&call_id=247

ir http://cordis.europa.eu/fp7/ethics_en.html.

- praleisti savo rengimo ir (arba) mokslinių tyrimų laikotarpius ne mažiau kaip dviejose Europos šalyse; B kategorijos stipendijų gavėjų atveju iš mažiausiai dviejų šalių, kuriose yra studijuojama EMJDP ir tarp šių šalių neturi būti šalies, kurioje doktorantui buvo suteiktas paskutinis universitetinis laipsnis⁵⁶;
- didžiąją doktorantūros studijų laikotarpio dalį praleisti Europos konsorciumo narių arba asocijuotųjų partnerių šalyse. Tačiau jei EMJDP konsorciume dalyvauja trečiųjų šalių visateisiai ir (arba) asocijuotieji partneriai:
 - A kategorijos stipendijos gavėjai šiose šalyse gali praleisti ne ilgesni kaip vieno semestro (arba 6 mėnesių kartu arba dalimis) rengimo, mokslinių tyrimų arba mokslinių duomenų rinkimo laikotarpį; EMJDP stipendija negali būti mokama už ilgesnius laikotarpius;
 - B kategorijos stipendijos gavėjai šiose šalyse gali praleisti ne ilgesni kaip vienerių metų (kartu arba dalimis) doktorantūros studijų veiklos laikotarpį; EMJDP stipendija negali būti mokama už ilgesnius laikotarpius.

5.3 EMJDP PARAMOS SKYRIMO KRITERIJAI

EMJDP atranka bus Įstaigos organizuojamas konkursinis procesas, pagrįstas paraiškos akademinės, mokslinių tyrimų ir organizacinės kokybės vertinimu. Vertinimas bus grindžiamas **šiais penkiais paramos skyrimo kriterijais** (Dėl kiekvieno paramos skyrimo kriterijaus į paraiškos formą bus įtraukti konkretūs išsamiai atitinkamą temą nagrinėjantys klausimai):

Kriterijus	Balas
Studijų ir mokslinių tyrimų kokybė	25 %
Partnerystės patirtis ir sandara	25 %
Programos europinė integracija ir veiksmingumas	20 %
EMJDP stipendijos gavėjams skirtos priemonės	15 %
Programos valdymas, tvarumas ir kokybės užtikrinimas	15 %
Iš viso	100 %

Studijų ir mokslinių tyrimų kokybė (25 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį paramos skyrimo kriterijų pareiškėjai turės paraiškoje išdėstyti savo EMJDP akademinius tikslus ir galimą EMJDP indėlį į Europos aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų erdvių kompetenciją, pažangą ir konkurencingumą.

Partnerystės patirtis ir sandara (25 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį paramos skyrimo kriterijų bus vertinamas partnerystės tinkamumas programos tikslams pasiekti, visų pirma konsorciumo partnerių mokslinė kompetencija ir švietimo, mokslinių tyrimų bei inovacijos pajėgumai.

Programos europinė integracija ir veiksmingumas (20 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį kriterijų bus vertinami klausimai, susiję su tuo, koku būdu EMJDP bus įgyvendinta institucijose partnerėse ir jų bendradarbiavimo veikloje, t. y. pati doktorantūros studijų eiga.

⁵⁶ Doktorantai, turintys jungtinį, dvigubą ar sudėtinį daktaro laipsnį, patys gali pasirinkti, kurioje šalyje gauti dotaciją.

EMJDP doktorantams ir stipendijų gavėjams skirtos priemonės (15 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį kriterijų bus vertinami tokie aspektai: bendrasis skatinimas ir rinkodaros strategija, stipendijų administravimo tvarkos buvimas, kandidatų samdymo sąlygos ir parama kandidatams, susijusi su kalbiniais aspektais, karjeros perspektyvomis ir paslaugomis.

EMJDP programos valdymas ir kokybės užtikrinimas (15 proc. galutinio balo)⁵⁷

Pagal šį kriterijų bus nagrinėjama bendra konsorciumo organizacinių sprendimų ir bendradarbiavimo mechanizmų kokybė, taip pat numatyti vertinimas ir tvarumo planai ir tai, ar yra papildomas finansavimas.

5.4 EMJDP FINANSINĖS SĄLYGOS

EMJDP veiklos išlaidoms padengti skirtas finansinis įnašas

Kiekvienas projektas gali gauti tik vieną ES dotaciją galutiniam gavėjui (t. y. konsorciumui, studentui ar mokslininkui) toje pačioje jungtinėje programoje per visą atitinkamos programos veikimo laikotarpį.

EMJDP vidaus valdymo išlaidoms padengti skirto finansinio įnašo bendroji suma vienai jungtinės programos studentų laidai yra 45 000 EUR (t. y. vienai dalyvaujančiai organizacijai skiriama 15 000 EUR, iš viso – ne daugiau kaip 15 000 EUR, o koordinuojančiai organizacijai skiriama papildoma 5 000 EUR suma).

Be to, į kiekvieno doktoranto stipendiją bus įtraukta prie dotacijos pridedama nustatyto dydžio suma, skirta doktoranto dalyvavimo EMJDP išlaidoms padengti (žr. toliau pateiktą *EMJDP individualių stipendijų lentelę*).

Paramos gavėjo nebus prašoma pranešti, kaip buvo panaudota bendroji suma ar EMJDP išlaidoms padengti skirta stipendijos dalis.

Individualios doktorantų stipendijos

Už **individualių stipendijų teikimo doktorantams** tvarką bei kriterijus atsako išrinktųjų EMJDP organizatoriai. Siekiant užtikrinti skaidrią ir objektyvią stipendijos prašančių doktorantų atranką, išrinktųjų EMJDP organizatoriai, prieš pasirašydami pirmąjį konkrečios dotacijos susitarimą, pagal savo sutartinius įsipareigojimus turės pateikti Įstaigai išsamų doktorantų atrankos tvarkos ir kriterijų aprašymą⁵⁸.

Asmenys, norintys prašyti EMJDP stipendijos, turi susipažinti su išrinktų programų sąrašu ir atitinkamose interneto svetainėse pateikta išsamia informacija.

Kiekvienos iš penkių EMJDP laidų doktorantams, dalyvaujantiems jungtinėje programoje, bus skiriamas ribotas A ir B kategorijų stipendijų skaičius. Kiekvienai kategorijai skiriamų stipendijų skaičius bus nustatomas kasmet ir metų, buvusių prieš atitinkamos EMJDP lidos pradžios metus, rudenį pranešamas EMJDP organizatoriams. Preliminariai galima teigti, kad veikiausiai bus skiriama 6–10 stipendijų abiem doktorantų kategorijoms.

Paprastai, vadovaujantis *Europos mokslininkų chartijos* bei *Mokslininkų priėmimo į darbą elgesio kodekso* principais, EMJDP konsorciumai turi įdarbinti *Erasmus Mundus* stipendijos gavėjus pagal darbo sutartis, išskyrus tinkamai dokumentais patvirtintus atvejus (kai tokia galimybė nesuteikiama nacionaliniuose teisės aktuose). Jei tokios sutarties pasirašyti negalima (tai turės būti tinkamai pagrįsta paraiškos formoje), EMJDP konsorciumas gali taikyti kitą su nacionaliniais teisės aktais suderintą metodą ir užtikrinti reikiamą stipendijų gavėjų socialinę apsaugą.

⁵⁷ Pareiškėjai taip pat turėtų pasikonsultuoti su Europos aukštojo mokslo kokybės registru, <http://www.eqar.eu>.

⁵⁸ Žr. http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/funding/2010/call_eacea_29_09_en.php.

Nepažeidžiant aukštų akademinų standartų ir siekiant užtikrinti doktorantų geografinę įvairovę, EMJDP stipendijos nereikėtų skirti daugiau kaip dviem tos pačios šalies pilietybę turintiems doktorantams toje pačioje doktorantūros studijų programoje. Konsorciumas, norintis nukrypti nuo šio kriterijaus, privalo gauti išankstinį Įstaigos leidimą.

Individualių stipendijų lentelė

		A kategorijos stipendija (3 metams skiriamos doktoranto stipendijos sumos)	B kategorijos stipendija (3 metams skiriamos doktoranto stipendijos sumos)
I	Nustatyto dydžio įnašas, skirtas kelionės, priėmimo ir kitų rūšių išlaidoms padengti	7 500 EUR	3 000 EUR, jei numatomas mobilumas trečiųjų šalių visateisėse (asocijuotose) partnerėse
II	Nustatyto dydžio įnašas, skirtas doktoranto dalyvavimo išlaidoms padengti ⁵⁹	300 EUR/mėn. (t. y. 36 mėn. skiriama 10 800 EUR suma), jei EMJDP pagrindas yra ne laboratorinis darbas, arba 600 EUR/mėn. (t. y. 36 mėn. skiriama 21 600 EUR suma) jei EMJDP pagrindas yra laboratorinis darbas.	
III	Nustatyto dydžio kišenpinigiai (iš viso 36 mėn.) ⁶⁰	- 2 800 EUR/mėn. (t. y. 100 800 EUR per 36 mėn.), jei pasirašoma darbo sutartis; - 1 400 EUR/mėn. (t. y. 50 400 EUR per 36 mėn.), jei mokama stipendija.	
	Bendra stipendijos suma	Nuo 61 200 EUR (B kategorijos stipendija, skirta ne laboratoriniam darbui, su fiksuotu įnašu į dalyvavimo išlaidas, neįtraukiant mobilumo trečiosios šalies visateisėje (asocijuotoje) partnerėje ir paremta išmokomis) iki 129 900 EUR (A kategorijos stipendija, skirta laboratoriniam darbui, pasirašius darbo sutartį).	

Stipendijų sumos EMJDP konsorciuumams bus sumokėtos pagal konkrečių dotacijų susitarimus, pasirašytus dėl kiekvienos iš penkių doktorantūros studijų programos laidų⁶¹.

Konsorciumas turi užtikrinti, kad stipendijos doktorantams būtų mokamos šia tvarka:

- **I suma** (įnašas, skirtas doktoranto kelionių, priėmimo ir kitų rūšių išlaidoms padengti) turės būti mokama dalimis atsižvelgiant į doktoranto poreikius.
- **II suma** (nustatyto dydžio įnašas, skirtas doktoranto dalyvavimo išlaidoms padengti) konsorciumo gali būti tiesiogiai sumokėta doktorantui, jei jis arba ji pasirašė *doktoranto sutartį*, kurioje yra

⁵⁹ Šios dalyvavimo išlaidos turi apimti visas privalomas kandidato dalyvavimo EMJDP išlaidas; jos turi būti nepriklausomos nuo tikrosios doktorantų studijų bei mokslinių tyrimų vietos ir skaidrios doktorantams (t. y. aiškiai paskelbtos EMJDP svetainėje ir aprašytos doktoranto sutartyje).

⁶⁰ Šios mėnesinių išmokų sumos gali būti padidintos siekiant padengti papildomas specialiųjų poreikių turinčių doktorantų išlaidas; EMJDP apie jas turės pranešti Įstaigai metiniuose prašymuose skirti stipendijas doktorantams.

⁶¹ Su naujai atrinktais EMJDP pirmasis konkrečios dotacijos susitarimas pasirašomas antrąjį metų, einančių po Įstaigos atrinkimo, ketvirtį.

nustatyta mokėtina suma ir kokioms išlaidoms bei veiklai ji skirta. Konsorciumas šio įnašo lėšomis padengia išlaidas, susijusias su doktorantų dalyvavimu švietimo ir mokslinių tyrimų veikloje (su švietimu ir moksliniais tyrimais susijusias išlaidas, dalyvavimo susitikimuose, konferencijose ir kitas išlaidas). Nors EMJDP konsorciumas gali savarankiškai nustatyti tinkamą dalyvavimo išlaidų, kurias turės padengti doktorantai, dalį, Erasmus Mundus stipendijų gavėjai turi būti atleisti nuo sumos, didesnės už nustatyto dydžio įnašą, skirtą šioms išlaidoms padengti, mokėjimo.

- **III suma** (*nustatyto dydžio mėnesinė išmoka*) turi būti kartą per mėnesį pervedama į asmeninę doktoranto banko sąskaitą.
 - Jei pasirašoma darbo sutartis, konsorciumas gali iš šios sumos išskaičiuoti šio tipo sutarčiai taikomas rinkliavas ir mokesčius. Tokiu atveju šie kišenpinigiai yra bendroji ES įnašo, skirto doktoranto atlyginimo išlaidoms padengti, suma. Grynas atlyginimas, gaunamas atėmus visas pagal nacionalinius teisės aktus privalomas rinkliavas, turi būti lygus išmokos sumai (t. y. 1 400 EUR per mėnesį).
 - Išmokos turi būti mokamos doktorantui mėnesinėmis įmokomis po 1 400 EUR per mėnesį.

EMJDP organizatoriai turėtų žinoti apie įvairiose dalyvaujančiose šalyse individualioms stipendijoms taikomą mokesčių politiką ir apie ją pranešti stipendijų gavėjams. EMJDP organizatoriams, norintiems gauti daugiau informacijos, patariama kreiptis į atitinkamą *Erasmus Mundus* nacionalinę struktūrą (žr. 8 skyriuje pateiktą sąrašą).

Daugiau informacijos apie stipendijų valdymą rasite EM finansų ir administravimo vadove, paskelbtame Įstaigos interneto svetainėje:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/funding/2009/documents/action_1_2009/emmc_adminfin_handbk.pdf

5.5 EMJDP SUSITARIMŲ SĄLYGOS

Partnerystės pagrindų susitarimas

Jei EMJDP paraiška bus išrinkta finansuoti, Įstaiga ir konsorciumą koordinuojanti institucija pasirašys penkerių metų *partnerystės pagrindų susitarimą*. Šis partnerystės pagrindų susitarimas bus sudarytas penkerių metų laikotarpiui su sąlyga, kad programa bus tęsiama po 2013 m. Tai reiškia, kad išrinktieji EMJDP konsorciukai įsipareigoja tuo laikotarpiu išlaikyti patvirtintą studijų programos turinį (žinoma, jis galės būti atnaujinamas ir keičiamas pagal poreikius).

Norint pakeisti konsorciumo sudėtį arba iš esmės pakeisti jungtinės studijų programos turinį ar struktūrą (kai tai nėra reguliarus atskirų kursų ar mokymo modelių atnaujinimas), reikės iš anksto prašyti Įstaigos leidimo; Įstaiga oficialiai patvirtins šiuos pakeitimus taikydama keitimo procedūrą. Patvirtinti pakeitimai bus taikomi tik nuo kitos jungtinės doktorantūros studijų programos laidos.

Konkrečių dotacijų susitarimai

Pagal partnerystės pagrindų susitarimą *konkrečių dotacijų susitarimai* bus pasirašomi kasmet, siekiant finansuoti kiekvieną iš penkių doktorantūros studijų programos laidų. Konkrečios dotacijos susitarime bus nustatytas finansinis įnašas, skirtas EMJDP programai organizuoti ir įgyvendinti (50 000 EUR bendroji suma), taip pat kiekvienos EMJDP laidos doktorantams skiriamos *Erasmus Mundus* individualios stipendijos.

Konkrečių dotacijų susitarimai bus reguliariai apžvelgiami ataskaitose, kurias EMJDSP vardu teiks koordinuojanti institucija. Priimant sprendimą atnaujinti konkrečius susitarimus arba jų neatnaujinti, bus

remiamasi tuo, ar studijų programa buvo įgyvendinta laikantis paraiškos ir programos *Erasmus Mundus* taisyklių, ar *Erasmus Mundus* stipendijų gavėjai išklausė jungtinę studijų programą ir ar buvo laikomasi aukštos kokybės standartų.

Tais atvejais, kai akivaizdžiai nesilaikoma aukštos kokybės standartų, Įstaiga gali atsisakyti toliau mokėti dotaciją ir patvirtinti EMJDP programą arba net pareikalauti gražinti išmokėtas dotacijos sumas. Šiais klausimais gali būti konsultuojamasi su atitinkama nacionaline struktūra ir galbūt toje EMJDP dalyvaujančiais stipendijų gavėjais.

Dotacijos mokėjimas

Erasmus Mundus dotacija, apimanti tiek EMJDP išlaidoms padengti skirtą įnašą, tiek doktorantų stipendijas, bus išmokėta konsorciui dviem išankstinio finansavimo sumomis, siekiant suteikti paramos gavėjui avansinių lėšų:

- pirmoji išankstinio finansavimo suma, sudaranti 70 proc. dotacijos, bus sumokėta, kai abi šalys pasirašys metinį konkrečios dotacijos susitarimą. Ši suma bus sumokėta per 45 dienas nuo tos dienos, kai antroji šalis (t. y. Įstaiga) pasirašys susitarimą ir bus suteiktos visos reikiamos garantijos;
- antroji išankstinio finansavimo suma – likusios dotacijos dalys – bus sumokėtos, kai Įstaiga gaus oficialų paramos gavėjo mokėjimo prašymą, kuriame bus patvirtinta, kad buvo panaudota bent 70 proc. išankstinio finansavimo sumos.

EMJDP konsorciumo susitarimas

Siekiant užtikrinti tinkamą EMJDP partnerių institucinę atsakomybę, atitinkami dalyvaujančių institucijų valdžios organai turės pasirašyti *EMJDP susitarimą*. Šiame susitarime turės būti kuo tiksliau nustatyti visi akademiniai, mokslinių tyrimų, administraciniai ir finansiniai klausimai, susiję su EMJDP programos veiklos įgyvendinimu, valdymu, stebėjimu ir vertinimu, įskaitant individualių stipendijų tvarkymą.

Naujai atrinktiems EMJDP susitarimo kopiją reikės pateikti Įstaigai prieš pasirašant pirmąjį konkrečios dotacijos susitarimą.

Doktoranto sutartis

Konsorciumas turi užtikrinti aktyvų visų doktorantų dalyvavimą EMJDP veikloje. Siekdami užtikrinti pakankamą dalyvavimo EMJDP taisyklių skaidrumą, konsorciui privalo aiškiai nustatyti doktoranto pareigas *doktoranto sutartyje*, kurią abi šalys pasirašys studijų programos pradžioje. Šioje sutartyje turi būti kuo tiksliau apibrėžtos abiejų šalių teisės bei atsakomybė ir aptarti šie klausimai:

- doktoranto dengiamos dalyvavimo išlaidos, kas į jas įtraukiama ir (jei tinka) neįtraukiama;
- doktoranto mokslinių tyrimų veiklos tema ir jo (jos) doktorantūros studijų programos pagrindinė struktūra, veikla bei svarbiausi etapai;
- priežiūros, stebėjimo ir (arba) vertinimo procedūrų pobūdis ir doktoranto studijų rezultatų vertinimo kriterijai;
- doktoranto įsipareigojimai, susiję su išankstinių mokslinių tyrimų rezultatų pateikimu ir disertacijos rašymo pažanga, taip pat šių įsipareigojimų nevykdymo pasekmės.

Savo pareigų konsorciui nevykdantiems *Erasmus Mundus* stipendijų gavėjams turėtų būti nutrauktas stipendijų mokėjimas, prieš tai juos tinkamai perspėjus.

Šio susitarimo kopiją reikės pateikti Įstaigai prieš pasirašant pirmąjį konkrečios dotacijos susitarimą.

Partnersystės pagrindų susitarimo ir konkrečios dotacijos susitarimo bei jų priedų pavyzdžiai pateikti [Erasmus Mundus tinklalapyje](http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php) dotacijos gavėjo skiltyje (žr. http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php).

5.6 EMJDP ATRANKOS TVARKA IR PRELIMINARUS TVARKARAŠTIS

Kartu su 3.1 skirsnyje aprašytais elementais Įstaigai pateiktų EMJDP paraiškų kopijos turi būti nusiųstos siūlomame konsorciame dalyvaujančių Europos šalių, kurioms atstovauja visateisiai partneriai, *Erasmus Mundus* nacionalinėms struktūroms (žr. 8 skyriuje pateiktą sąrašą).

Be to, siekiant padėti nustatyti ir įtraukti atitinkamų kiekvienoje atskiroje paraiškoje numatytų akademinų ir mokslinių tyrimų sričių ekspertus, EMJDP konsorciūmų bus prašoma **likus keturioms savaitėms iki visos paraiškos pateikimo galutinio termino pateikti būsimos paraiškos santraukos lapą** (ne daugiau kaip vieną puslapį teksto, įskaitant projekto pavadinimą, sritį (-is), svarbiausius partnerius ir glaustą programos struktūros bei pagrindinių bruožų apibūdinimą).

Preliminarus tvarkaraštis

Pareiškėjai turėtų įsidėmėti, kad toliau pateiktas tvarkaraštis yra skirtas tik susipažinti ir metiniuose kvietimuose teikti paraiškas gali būti keičiamas:

- 1) **„n-2 metų“ lapkričio mėn./gruodžio mėn.** paskelbiamas metinis kvietimas teikti paraiškas (taip pat informacija apie naudotiną formą ir bet kokia kita tais atrankos metais svarbi informacija);
- 2) **„n - 1 metų“ kovo 31 d.** pateikiamas EMJDP santraukos lapas;
- 3) **„n - 1 metų“ balandžio 30 d.⁶²** – galutinis EMJDP paraiškų teikimo terminas;
- 4) **„n - 1 metų“ gegužės–liepos mėn.** vertinamos ir atrenkamos EMJDP paraiškos;
- 5) **„n - 1 metų“ rugsėjo mėn.** išrinktųjų EMMS organizatoriams perduodami atrankos rezultatai ir nusiunčiami partnerystės pagrindų susitarimai.
- 6) **Nuo „n - 1 metų“ rugsėjo mėn. iki: „n metų“ vasario mėn.** EMJDP konsorciūmai, priimsiantys kandidatų A arba B kategorijos doktoranto stipendijai gauti prašymus, vykdo informavimo ir rėmimo kampaniją;
- 7) **„n - 1 metų“ lapkričio mėn.** visoms EMJDP (ir naujoms, ir išrinktoms praėjusiais metais, kurių penkerių metų ciklas dar nesibaigė) pranešamas galimų A ir B kategorijų stipendijų skaičius;
- 8) **„n metų“ vasario mėn. pabaigoje** EMJDP konsorciūmai Įstaigai pateikia atrinktų A ir B kategorijų doktorantų sąrašus; Įstaiga patvirtina šiuos sąrašus ir parengia oficialius vizos išdavimą palengvinančius dokumentus;
- 9) **„n metų“ gegužės mėn.** abi šalys parengia ir pasirašo konkrečių dotacijų susitarimus; Įstaiga perveda pirmąją išankstinio finansavimo sumą į paramos gavėjo banko sąskaitą;
- 10) **Nuo tinkamumo laikotarpio pradžios (t. y. „n metų“ rugpjūčio mėn.)** pradedama EMJDP veikla.

⁶² Jei balandžio 30 d. yra valstybinė šventė ar savaitgalis, pateikimo terminas yra paskutinė balandžio mėnesio darbo diena.

6 2 VEIKSMAS. ERASMUS MUNDUS PARTNERYSTĖS

6.1. EMA2 - 1 GIJA. PARTNERYSTĖS SU ŠALIMIS, KURIOMS TAIKOMOS ENPI, DCI, EDF IR IPA PRIEMONĖS⁶³

Europos Sąjunga pripažįsta aukštojo mokslo svarbą ekonominei ir socialinei plėtrai. Aukštasis mokslas vaidina esminį vaidmenį parūpinant geros kokybės žmogiškųjų išteklių, platinant mokslinius atradimus ir naujausias žinias per piliečių, aukšto lygio profesionalų ir politinių vadovų, kurie savo ruožtu gali prisidėti prie geresnio valdymo ir socialinės sanglaudos Europoje ir užsienyje, būsimų kartų mokymą ir švietimą.

Dėl vis greitesnio tempo, dėl kurio esamos žinios pasensta, ir greitai besikeičiančių būdų, kuriais jos perduodamos ir atnaujinamos, švietimo sektorių reikės tinkamai pritaikyti ekonomikos ir visos visuomenės poreikiams. Globalizacijos kontekste valstybės, turinčios menką ryšį su visuotine žinių ekonomika, atsidurs vis nepalankesnėje padėtyje ir negebės gyventojams sukurti tinkamų socialinių ir ekonominių sąlygų.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijų struktūrinio bendradarbiavimo skatinimas ir visų pirma mobilumo tarp institucijų palengvinimas yra abipusiai naudingas ne tik didinant aukštojo mokslo poveikį trečiųjų šalių tvariai plėtrai, bet ir kuriant ilgalaikius ryšius ir didinant abipusį supratimą tarp tautų.

2004–2008 m. pasaulinė *Erasmus Mundus* I stipendijų programa papildyta konkrečioms šalims skirtomis stipendijomis, finansuojamomis per Europos Komisijos išorės bendradarbiavimo priemones. Taip siekta padidinti stipendijas gaunančių studentų, atvykstančių iš konkrečių trečiųjų šalių, skaičių. Šioje sistemoje studentams ir darbuotojams iš trečiųjų šalių „atidaryti“ keli specialūs „*Erasmus Mundus* išorės bendradarbiavimo langai“ (angl. EMECW), o Europos ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijos pakviestos rengti partnerystės projektus, kuriais siekiama priimti studentus, mokslo darbuotojus ir akademinis darbuotojus. Kadangi *Erasmus Mundus* išorės bendradarbiavimo langai buvo sėkmingi, jų geografinė aprėptis laipsniškai plėtėsi. Nuo 2009 m. vasario mėn. Išorės bendradarbiavimo langų (angl. ECW) programa įtraukta į bendrąją platesnę *Erasmus Mundus* 2009–2013 m. programą ir dabar tai jau yra „*Erasmus Mundus* 2 veiksmo 1 gija. Partnerystės“.

EMA2 - 1 GIJA siekiama skatinti Europos aukštąjį mokslą, padėti atverti daugiau ir geresnių karjeros perspektyvų studentams ir skatinti kultūrų tarpusavio supratimą bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis, atsižvelgiant į Europos Sąjungos išorės politikos tikslus, siekiant prisidėti prie tvarios trečiųjų šalių plėtros aukštojo mokslo srityje. Ji apima Europos ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijų partnerystes, mainus ir mobilumą visais aukštojo mokslo lygmenimis, įskaitant stipendijų sistemą. Taip remiamas studentų (pirmosios studijų pakopos studentų, magistrų, doktorantų ir baigusių doktorantūros studijas asmenų) ir akademinų bei administracijos darbuotojų mobilumas.

Kaip ir EMECW atveju, pagal EMA2 - 1 GIJĄ numatyti konkrečioms šalims skirti bendradarbiavimo veiksmai (vadinamieji „geografiniai langai“), ir tai leidžia politiniu pagrindu pasirinktas kelias šalis ar regionus priskirti vienai grupei. Jie papildo kitus Europos Komisijos veiksmus, sukurtus tikslinei sričiai ar regionui.

Konkretūs EMA2 - 1 GIJOS tikslai:

⁶³ ENPI – Europos kaimynystės ir partnerystės priemonė.
DCI – Vystomojo bendradarbiavimo priemonė.
IPA – Pasirengimo narystei pagalbos priemonė

- prisidėti prie abipusio visuomenės turbinimo keliant vyrų ir moterų kvalifikaciją, kad jie turėtų darbo rinkos reikalavimus atitinkančių įgūdžių bei plačias pažiūras ir tarptautinę patirtį;
- skatinti pagal akademinę kompetenciją atrinktų studentų, mokslininkų, akademikų ir administracijos darbuotojų (ypač iš pažeidžiamų visuomenės grupių) iš trečiųjų šalių mobilumą, kad šie galėtų įgyti kvalifikaciją ir (arba) patirties Europos Sąjungoje;
- skatinant didesnę mobilumą tarp Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių ir taikant vienodų galimybių ir nediskriminavimo principą prisidėti prie žmogiškųjų išteklių ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijų tarptautinio bendradarbiavimo vystymo.

Programos įgyvendinimu turi būti visapusiškai prisidedama prie horizontaliųjų Europos Sąjungos politikos krypčių rėmimo, visų pirma:

- stiprinti žiniomis grįstą Europos ekonomiką ir žinių visuomenę ir prisidėti prie to, kad, atsižvelgiant į Lisabonos strategijos tikslus⁶⁴, būtų sukurta daugiau darbo vietų, taip pat stiprinti bendrą Europos Sąjungos konkurencingumą, tvarų ekonomikos augimą ir didesnę socialinę sanglaudą;
- puoselėti kultūrą, kaupti žinias ir gebėjimus siekiant taikaus ir tvaraus daugialypės Europos vystymosi;
- skatinti suvokti kultūrų ir kalbų įvairovės Europoje svarbą, taip pat poreikio kovoti su rasizmu ir ksenofobija būtinumą, skatinti tarpkultūrinį švietimą;
- numatyti tam tikras priemones specialiųjų poreikių turintiems studentams, visų pirma skatinant jų integraciją į aukštojo mokslo sistemą ir sudarant lygias galimybes visiems;
- skatinti vyrų ir moterų lygybę ir prisidėti prie kovos su diskriminacija dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos;
- skatinti trečiųjų šalių vystimąsi.

6.1.1. TEMINĖS STUDIJŲ SRITYS IR REGIONŲ (ŠALIŲ) POREIKIAI

EMA2 – 1 GIJA yra atvira visiems aukštojo mokslo lygiams (nuo pirmosios studijų pakopos studentų iki doktorantūros studijas baigusių asmenų ir darbuotojų) ir apima visas studijų sritis. Šiomis aplinkybėmis labai raginama, kad įgyvendinant projektus būtų vykdoma veikla, apimanti kiek įmanoma daugiau studijų sričių ir dalykų, kurie konkrečiai grupei nustatyti su kvietimu teikti paraiškas susijusiose gairėse.

6.1.2. TINKAMUMO KRITERIJAI

Šioje dalyje aprašomi bendrieji partnerysčių tinkamumo reikalavimai. Turi būti laikomasi visų vienai geografinai grupei taikomų konkrečių reikalavimų, susijusių su reikalavimus atitinkančia šalimi, partnerystės tinkamumu, veikla, tikslinėmis grupėmis ir mobilumo tipu, kaip paskelbta atitinkamose su kvietimu teikti paraiškas susijusiose gairėse.

Kiekvienas paraiškos teikėjas gali pateikti tik vieną paraišką vienoje konkrečioje grupėje. Pagal tą pačią Europos partnerystę paraiškas galima pateikti ne daugiau kaip keturioms grupėms ir kiekviena paraiška turi būti siunčiama atskirame voke.

EDF – [Europos plėtros fondas](#) yra pagrindinė Europos priemonė teikiant pagalbą vystomajam bendradarbiavimui pagal Kotonu susitarimą: „Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas“.

⁶⁴ Lisabonos strategija paskelbta per Europos Tarybos posėdį Lisabonoje 2000 m. kovo mėn. ir buvo pakartotinai apsvartyta 2005 m. Šia strategija siekiama užtikrinti stiprų ir tvarų augimą ir sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų.

6.1.2a. PARTNERYSTĖS SUDĖTIS IR TINKAMI DALYVIAI

Partnerystės sudėtis

Mažiausią partnerystę sudaro:

- ✓ penkios Europos aukštojo mokslo institucijos (AMI), kurioms suteikta *Erasmus universiteto* chartija, iš bent trijų Europos Sąjungos valstybių narių ir
- ✓ viena aukštojo mokslo institucija (AMI) iš trečiųjų šalių, numatytų atitinkamoje grupėje; smulkesnė informacija apie taisykles, taikomas kiekvienai grupei, pateikiama metinių kvietimo teikti paraiškas gairių atitinkamoje skiltyje.

Siekiant užtikrinti, kad paraiškos teikėjas patikimai valdytų partnerystę, partnerystę gali sudaryti ne daugiau kaip 20 partnerių.

Paraiškų teikėjai/koordinuojanti institucija

Paraiškos teikėjas privalo būti:

1. juridinis asmuo;
2. aukštojo mokslo institucija. Kad paraiškų teikėjai atitiktų aukštojo mokslo institucijai taikomus tinkamumo reikalavimus, jie turi teikti pirmosios studijų pakopos, magistrantūros ir (arba) doktorantūros aukštojo mokslo studijas, po kurių suteikiama jų šalies kompetentingų institucijų pripažįstama kvalifikacija; jie gali būti vadinami universitetu arba kaip nors kitaip (pvz., politechnikos institutu, kolegija, institutu ir kt.). Trečiųjų šalių AMI filialai, veikiantys reikalavimus atitinkančiose Europos šalyse, arba Europos AMI filialai, veikiantys trečiosiose šalyse, nelaikomi reikalavimus atitinkančiais paraiškų teikėjais;
3. registruotas vienoje iš Europos šalių (žr. Europos šalies apibrėžimą 2 skyriuje „Apibrėžimai ir žodynėlis“);
4. tiesiogiai atsakingas už veiklos, vykdomos su partneriais, valdymą, nebūti tarpininkas;
5. gavęs Erasmus chartiją iki kvietimo paskelbimo datos.

Partneriai

Partneris privalo būti:

1. juridinis asmuo;
2. aukštojo mokslo institucija. Kad paraiškų teikėjai atitiktų aukštojo mokslo institucijai taikomus tinkamumo reikalavimus, jie turi teikti pirmosios studijų pakopos, magistrantūros ir (arba) doktorantūros aukštojo mokslo studijas, po kurių suteikiama jų šalies kompetentingų institucijų pripažįstama kvalifikacija; jie gali būti vadinami universitetu arba kaip nors kitaip (pvz., politechnikos institutu, kolegija, institutu ir kt.). Trečiųjų šalių AMI filialai, veikiantys reikalavimus atitinkančiose šalyse, arba Europos AMI filialai, veikiantys trečiosiose šalyse, nelaikomi reikalavimus atitinkančiais partneriais;
3. registruotas vienoje iš reikalavimus atitinkančių šalių (žr. Europos šalies ir trečiosios šalies apibrėžimą skyriuje „Apibrėžimai ir žodynėlis“). Prievolė turėti *Erasmus universiteto* chartiją netaikoma trečiųjų šalių universitetams partneriams. Įstaiga paprašys ES delegacijų veikti kartu su atitinkamomis konkrečios šalies institucijoms, kad būtų užtikrinta, jog į partnerystę įtrauktos trečiųjų šalių AMI atitiktų Programos sprendimo 2 straipsnyje pateiktą apibrėžtį.

Asocijuotieji nariai

Projekte gali dalyvauti kitų tipų organizacijos iš reikalavimus atitinkančių šalių. Tokie asocijuotieji nariai vykdant veiklą atlieka aktyvų vaidmenį, bet jie nėra paramos gavėjai ir negali gauti finansavimo iš dotacijos. Asocijuotieji nariai neturi atitikti paraiškos teikėjui ir partneriams taikomų tinkamumo kriterijų.

Asocijuotieji nariai turi būti nurodyti paraiškoje, taip pat turi būti aprašytas jų vaidmuo siūlomame projekte. Tam tikrais atvejais asocijuotieji nariai gali būti priimančioji institucija, pavyzdžiui, jei numatyta, kad dalyvavimo laikotarpis truks tik dalį studijų laikotarpio.

Kai kurių tipų asocijuotieji nariai, kurie galėtų būti itin susiję su šios programos tikslais ir veika:

- įmonės, pramonės ir prekybos rūmai, vietos, regioninės ar nacionalinės viešosios įstaigos, taip pat mokslinių tyrimų centrai, regioninės aukštojo mokslo institucijos, nepriklausančios jokiai nacionalinei sistemai, bet oficialiai pripažįstamos vienoje iš reikalavimus atitinkančių šalių;
- nacionalinės ir tarptautinės ne pelno organizacijos, dirbančios su pabėgėliais, prieglobsčio gavėjais, perkeltais gyventojais ir vietos gyventojais.

Tikimasi, kad asocijuotieji nariai prisidės prie žinių ir rezultatų perdavimo ir padės skatinti rengti, įgyvendinti, vertinti ir tvariai plėtoti projektus.

Europos studentai

Kad atitektų reikalavimus, Europos pirmosios studijų pakopos ir magistrantūros studentai, taip pat doktorantai ir doktorantūros studijas baigę asmenys, toliau – Europos studentai, privalo:

1. būti vienos iš reikalavimus atitinkančių Europos šalių piliečiai;
2. būti registruoti vienoje iš Europos AMI, dalyvaujančioje partnerystėje.

Teikti paraiškas gali ir studentai, įvykdę tokias sąlygas:

- studentai, kurie teikia paraiškas dėl magistrantūros mobilumo ir yra įgiję pirmąjį aukštojo mokslo laipsnį ar pasiekę pripažįstamą lygiavertį mokymosi lygį Europos aukštojo mokslo institucijoje, dalyvaujančioje partnerystėje, tais pačiais akademiniiais metais, sutampančiais su projekto tinkamumo laikotarpio pradžia;
 - studentai, kurie teikia paraiškas dėl doktorantūros mobilumo ir yra įgiję antrąjį aukštojo mokslo laipsnį ar pasiekę pripažįstamą lygiavertį mokymosi lygį Europos aukštojo mokslo institucijoje, dalyvaujančioje partnerystėje, tais pačiais akademiniiais metais, sutampančiais su projekto tinkamumo laikotarpio pradžia;
 - studentai, kurie teikia paraiškas dėl mobilumo po doktorantūros studijų ir yra įgiję mokslų daktaro laipsnį per dvejus paskutinius metus; jie privalo turėti Europos AMI, dalyvaujančios partnerystėje, paramą, kad galėtų įgyvendinti mobilumą po doktorantūros studijų. Tai gali būti moksliniai tyrimai, mokymas ir dalyvavimas labai specializuotuose kursuose;
3. pakankamai mokėti studijų kalbą arba vieną iš kalbų, kuriomis tuo metu kalbama priimančiosiose šalyse;
 4. pirmosios studijų pakopos studentai privalo būti sėkmingai baigę bent vieną pirmojo aukštojo mokslo lygio studijų kursą.

Trečiųjų šalių studentai

Kad atitektų reikalavimus, trečiųjų šalių pirmosios studijų pakopos ir magistrantūros studentai, taip pat doktorantai ir doktorantūros studijas baigę asmenys, toliau – trečiųjų šalių studentai, privalo:

1. būti trečiosios šalies, kuri patenka į atitinkamą grupę, piliečiai;
2. per paskutinius penkerius metus iki prašymo pateikimo partnerystei dienos nebūti gyvenę ar vykdę savo pagrindinės veiklos (studijų, darbo ar kt.) vienoje iš Europos šalių ilgiau kaip iš viso 12 mėnesių;
3. 1 tikslinė grupė (TGI): prašymo pateikimo partnerystei metu studentai turi būti registruoti vienoje iš trečiųjų šalių AMI, dalyvaujančioje partnerystėje. Pirmosios studijų pakopos studentai privalo būti sėkmingai baigę bent vieną pirmojo aukštojo mokslo lygio studijų kursą savo institucijoje;
4. 2 tikslinė grupė (TGII): studentai turi būti arba registruoti tam tikros grupės trečiosios šalies AMI (nedalyvaujančioje partnerystėje), arba būti įgiję universiteto arba lygiavertį laipsnį tokių trečiųjų šalių institucijoje;
5. 3 tikslinė grupė (TGIII): studentai turi būti vienos iš trijų tam tikros grupės šalių piliečiai ir patekti į pažeidžiamas tikslines grupes;
6. pakankamai mokėti studijų kalbą arba vieną iš kalbų, kuriomis tuo metu kalbama priimančiosiose šalyse.

Akademiniai ir administraciniai darbuotojai

Kad atitektų reikalavimus, akademiniai ir administraciniai darbuotojai, toliau – darbuotojai, privalo:

1. būti vienos iš reikalavimus atitinkančių šalių piliečiai;
2. dirbti AMI, dalyvaujančioje partnerystėje, arba būti susiję su ja.

Mobilumo užduotys turi būti pagrįstos partnerystės narių partnerystės susitarimais;

Siunčiantieji ir priimantieji universitetai ir pavieniai darbuotojai turi susitarti dėl paskaitų, kurias skaitys besilankantys darbuotojai, programos, mokslinių tyrimų veiklos ar mokymo, kurio bus siekiama, tipo;

Mobilumas gali būti įgyvendinamas mainais, kai keičiamasi konkrečių pareigų darbuotojais, arba tai gali būti vienos krypties lankytojų srautas į trečiąją šalį arba iš jos.

6.1.2b. TINKAMA VEIKLA

Projektas apims studentų ir darbuotojų mobilumo organizavimą ir įgyvendinimą visais aukštojo mokslo lygiais, švietimo (mokymo) teikimą ir kitas paslaugas užsienio studentams ir mokymą (mokymąsi), mokslinių tyrimų užduotis, kitas paslaugas darbuotojams, atvykstantiems iš šalies (-ių), kuri (-ios) įtraukta (-os) į projektą.

Veikla turi būti vykdoma vienoje iš reikalavimus atitinkančių šalių, kurioms taikomos atitinkamos su kvietimu teikti paraiškas susijusios gairės ir kurios dalyvauja partnerystėje.

Mobilumo organizavimas turėtų būti parengtas pradėti įgyvendinti tais pat metais, kuriais teikiama paraiška. Partneriai gali organizuoti studentų mobilumą grupėmis pagal tokį grafiką:

- **Pirmoji grupė** – mobilumas gali prasidėti nuo „n“ metų rugsėjo mėnesio. Mobilumas vėliausiai turi prasidėti „n+1“ metų gruodžio 31 d. Bet koks ilgalaikis mobilumas (t. y. 36 mėnesių) turi prasidėti su pirmąja grupe, siekiant užtikrinti, kad jo pabaigos data neviršytų tinkamumo laikotarpio.
- **Antroji grupė** – mobilumas gali prasidėti nuo „n+1“ metų rugsėjo mėnesio. Mobilumas vėliausiai turi prasidėti „n+2“ metų gruodžio 31 d.
- **Trečioji grupė** – mobilumas gali prasidėti nuo „n+2“ metų rugsėjo mėnesio. Mobilumas vėliausiai turi prasidėti „n+3“ metų gruodžio 31 d.

Darbuotojų mobilumas gali prasidėti bet kuriuo metu projekto laikotarpiu ir turi baigtis per projekto tinkamumo laikotarpį.

Prašymų teikėjai turi nepamiršti, kad jei jų pasiūlymas patvirtinamas, jie turi pateikti Įstaigai mobilumo veikloje dalyvaujančių studentų ir darbuotojų sąrašą ir rezervinį sąrašą, kuriame nurodomas vardas, pavardė, lytis, tikslinė grupė, tautybė, siunčiančioji ir priimančioji institucija, studijų sritis, mobilumo tipas (žr. skyrių „Asmenų mobilumas“) ir trukmė. Be to, turi būti pateikta informacija apie prašymus, gautus pagal kiekvieną mobilumo tipą, kilmės šalį ir lytį. Sąrašas pagal mobilumo tipą turi būti pateiktas mažiausiai prieš 15 dienų iki kiekvieno tipo mobilumo pradžios, o visas sąrašas – vėliausiai iki „n+1“ metų rugsėjo mėn. pirmajai grupei, „n+2“ metų antrajai grupei ir „n+3“ metų trečiajai grupei.

Projektą sudaro dvi pagrindinės dalys:

- mobilumo organizavimas;
- studentų ir darbuotojų mobilumas.

Mobilumo veiklos organizavimu siekiama, taikant kokybės užtikrinimo priemones, studentams ir darbuotojams sukurti optimalias sąlygas per jų studijų / su mokymu susijusio darbo / mokslinių tyrimų / mokymo universitetuose partneriuose kitose dalyvaujančiose šalyse laikotarpį.

Kad galėtų organizuoti mobilumą, partnerystė privalo:

- tarp partnerių sudaryti susitarimo memorandumą, kurio tikslas – pasiekti, kad partnerystės valdymas būtų patikimas ir aptarti visus su mobilumo schemos organizavimu susijusius aspektus. Susitarimo memorandume turėtų būti nustatyta:
 - partnerių vaidmuo, jų asmeninis dalyvavimas organizacinėje veikloje (matomumo veikla, komunikacinė strategija, parengiamoji akademinė veikla ir kt.);
 - kandidatų atrankos procedūros ir kriterijai (pvz., centralizuotos atrankos mechanizmai, kuriuos taiko visi partneriai. Taikant tokius mechanizmus bus atsižvelgiama į skirtingus kriterijus, taikomus skirtingoms tikslinėms grupėms);
 - konkrečios akademinės tvarkos apibrėžimas (pvz., studentams: sutarti egzaminavimo kriterijai, akademinis studijų laikotarpis užsienyje pripažinimas; darbuotojams: mokomo kurso įtraukimas į įprastą priimančios AMI programą; studentų ir kurso vertinimo tvarka, mokymo programos ir kt.);
 - aiškūs partnerių finansiniai susitarimai, susiję su organizavimo išlaidomis ir stipendijos valdymu;
- parengti bendrą ir aiškią partnerystės rėmimo bei matomumo didinimo strategiją, visų pirma apimančią partnerystei skirtą interneto svetainę, kurioje būtų aiškiai minimas 2 veiksmas „*Erasmus Mundus* partnerystės“ ir pateikta visa reikiama informacija apie akademinis, finansinius ir administracinius partnerystės aspektus. Ji turi apimti ir patikimą tinklų kūrimo strategiją, apimančią kuo daugiau trečiųjų šalių universitetų ir pažeidžiamų visuomenės grupių, visų pirma tada, kai tokios trečiosios šalys nustatytos kaip prioritetinės;
- sukurti studentų, mokslo darbuotojų, akademinio personalo ir aukštojo mokslo sistemos darbuotojų atrankos mechanizmą, kurį taikant būtų užtikrintas atrankos proceso skaidrumas ir nešališkas pavienių paraiškų tvarkymas;
- nustatyti studentų ir darbuotojų dalyvavimo asmenų mobilumo veikloje atrankos procedūras ir kriterijus. Partneriai turi užtikrinti, kad kandidatų paraiškoms dėl mobilumo stipendijų pateikti būtų skirtas bent 45 dienų laikotarpis nuo kiekvieno kvietimo pareikšti stipendijos kandidatų susidomėjimą paskelbimo. Prašymų priėmimo tvarka ir galutinis terminas turėtų būti nustatyti taip, kad kandidatai kuo anksčiau gautų visą reikiamą informaciją ir jiems pakaktų laiko parengti ir pateikti prašymą;

- spręsti bendrus klausimus, tokius kaip lyčių pusiausvyrą, vienodos galimybės ir mažiau galimybių turinčių grupių (neįgalių, ekonomiškai remtinų studentų) įtraukimas. Programos reikalavimas – aiškios įtraukimo nuostatos, kurias taikant sudaromos galimybės realiai dalyvauti mažiau galimybių turinčioms visuomenės grupėms⁶⁵;
- numatyti priemones, kuriomis būtų siekiama užkirsti kelią galimam protų nutekėjimui iš mobilumo schemoje dalyvaujančių trečiųjų šalių;
- teikti tinkamą lingvistinę pagalbą;
- siūlyti būtiniausias studentams skirtas priemones (pvz., tarptautinė studentų atstovybė, apgyvendinimas, repertoriaus paslaugos, pagalba gauti vizas, leidimus gyventi šalyje ir t. t.), prireikus įtraukiant paslaugas stipendijų gavėjų šeimų nariams arba specialių poreikių turintiems stipendijų gavėjams;
- taikyti draudimo sistemą, užtikrinančią, kad EMA2 – 1 GIJOJE dalyvaujantiems studentams patyrus nelaimę, susižeidus, susirgus ar kt. bus išmokėta tinkamo dydžio kompensacija;
- su studentais sudaryti susitarimus dėl individualių darbo programų ir darbo krūvio, kurio reikia siekiant išlaikyti egzaminus ar gauti kitokių įvertinimų (pvz., mokymosi susitarimai);
- palengvinti mokymosi, rengimo, mokslinių tyrimų arba mokymo laikotarpių akademinį pripažinimą (pagal europinę kreditų perkėlimo sistemą (ECTS) arba bet kurias kitas suderinamas sistemas, siekiant teikti pirmenybę bendrų aukštojo mokslo sričių kūrimui ir (arba) įgyvendinimui). Šiuo požiūriu tai yra mažiausias reikalavimas, taikomas visiems partneriams, kurie laiko studijų užsienyje laikotarpį sudedamąja studijų programos dalimi. Siunčiančiosios AMI užtikrins visišką studijų laikotarpio priimančiojoje (-iosiuose) AMI akademinį pripažinimą (įskaitant egzaminus ar kitas vertinimo formas). Studijų užsienyje laikotarpio pabaigoje priimančioji AMI suteiks atvykstančiam studentui ir siunčiančiajai AMI studijų rezultatų išrašą, patvirtinantį, kad programa įgyvendinta. Taip pat rekomenduojama suteikti diplomo priedėlį;
- sudaryti sutartis su akademikais dėl paskaitų, kurias dėstys atvykęs akademikas ir kurios turėtų būti studijų, vertinamų kaip dalis laipsnio ar diplomo, teikiamo priimančiosios institucijos, dalis, valandų;
- numatyti išvykstančių studentų stebėjimo tvarką;
- sukurti vidaus vertinimo ir kokybės vertinimo mechanizmus;
- sukurti tvarią strategiją, paaiškinančią, kaip tokie mobilumo mainai gali padėti užmegzti ilgalaikius ryšius su trečiosiomis šalimis, kaip jie gali patenkinti socialinius, ekonominius ir politinius susijusių trečiųjų šalių poreikius ir kaip jie padės skleisti Europos socialines ir demokratines vertybes.

⁶⁵ Prašome atkreipti dėmesį į skirtumą tarp mažiau galimybių turinčių grupių ir pažeidžiamų visuomenės grupių: pirmosios susijusios su bendrais klausimais ir į jas būtina atsižvelgti atrenkant kandidatus į **visas tris tikslines grupes**, o pažeidžiamos grupės yra tik kandidatus renkanti TG III.

Asmenų mobilumas

Yra trys tikslinės asmenų mobilumo srautų grupės ir penki studentų ir personalo mobilumo tipai.

Tikslinė grupė	Tiksliniai paramos gavėjai	Mobilumo tipai	Mobilumo programoje dalyvaujančių asmenų šalys
1 TIKSLINĖ GRUPĖ	Trečiųjų šalių, patenkančių į geografinę grupę, piliečiai, registruoti vienoje trečiosios šalies AMI, kuri yra partnerystės narė. Europos šalių piliečiai, registruoti vienoje Europos AMI, kuri yra partnerystės narė.	pirmosios studijų pakopos studentai, magistrantai, doktorantai, doktorantūros studijas baigę asmenys	Susijusios grupės trečiosios šalys ir Europos šalys
2 TIKSLINĖ GRUPĖ	Į geografinę grupę įtrauktų trečiųjų šalių piliečiai, registruoti tų šalių aukštojo mokslo institucijoje, kuri nedalyvauja partnerystėje, arba asmenys, įgiję universitetinį laipsnį ar lygiavertį laipsnį tų šalių institucijoje. Tai apima galimybę teikti mobilumo galimybes trečiųjų šalių piliečiams, dirbantiems viešojo administravimo srityje, valstybinėse ir privačiose įmonėse.	magistrantai, doktorantai, doktorantūros studijas baigę asmenys	Tik susijusios grupės trečiosios šalys
3 TIKSLINĖ GRUPĖ	Į geografinę grupę įtrauktų trečiųjų šalių piliečiai, kurie dėl socialinių ir politinių priežasčių yra patekę į labai pažeidžiamą padėtį. Pavyzdžiui: 1) turintys pabėgėlio statusą ar prieglobsčio gavėjai (tarptautiniu mastu arba pagal vienos iš priimančiųjų Europos šalių nacionalinius teisės aktus) arba 2) gali būti įrodyta, kad jie buvo nepagrįstai pašalinti iš universiteto dėl rasinių, etninių, religinių, politinių priežasčių, lyties ar seksualinių polinkių arba 3) priklausantys vietos gyventojams, kuriems taikoma speciali nacionalinė politika, arba šalies viduje perkelti asmenys.	pirmosios studijų pakopos studentai, magistrantai, doktorantai, doktorantūros studijas baigę asmenys	Tik susijusios grupės trečiosios šalys

Prašome atkreipti dėmesį, kad:

- ✓ **1 tikslinė grupė turi sudaryti bent 50 %** asmenų mobilumo, kuriam taikomas projektas;
- ✓ **trečiųjų šalių studentai ir darbuotojai turi sudaryti bent 70 %** asmenų mobilumo, kuriam taikomas projektas;

- ✓ **Europos studentai ir darbuotojai negali sudaryti daugiau kaip 30 %** asmenų mobilumo srautų, kuriems taikomas projektas.

Apskritai, siūlomas mobilumas skirstomas į tokius mobilumo tipus: pirmosios pakopos studentų, magistrantų, doktorantų, doktorantūros studijas baigusių asmenų ir darbuotojų.

Reikalavimus atitinkančio mobilumo srautų tipas, pasiskirstymas ir skaičius gali skirtis priklausomai nuo konkrečios grupės. Išsami informacija bus pateikta atitinkamose metinių Kvietimo teikti paraiškas gairių skiltyse. Kiekvienas pasiūlymas turės apimti bent mažiausią skaičių asmenų mobilumo srautų ir jame turi būti atsižvelgta į didžiausią galimą ir mažiausią galimą kiekvieno mobilumo tipo procentinę dalį, kaip nurodyta metinėse Kvietimo teikti paraiškas gairėse.

Pareiškėjai savo paraiškose privalo nurodyti išvykstančių ar atvykstančių studentų ir darbuotojų skaičių, tikslines grupes, mobilumo tipus ir temines sritis, kurias ketina įtraukti. Turi būti laikomasi pasiskirstymo pagal mobilumo tipus ir tas pasiskirstymas neturi viršyti lentelėje nurodytų ribų.

Nei Europos, nei trečiųjų šalių kandidatai negali gauti antros stipendijos pagal tą patį mobilumo tipą kitame projekte pagal EMA2 – 1 GIJĄ. Be to, kandidatai negali gauti stipendijos daugiau kaip vienai mobilumo veiklai tame pačiame projekte.

Studentų ir darbuotojų mobilumo srautai tarp Europos ar tarp trečiųjų šalių institucijų, dalyvaujančių partnerystėje, negalimi⁶⁶.

Studentų mobilumas gali apimti įdarbinimo laikotarpį (ne daugiau kaip 3 mėn.) toje pačioje priimančiuoju AMI partnerių šalyje, jei tik prieš tai buvo bent šešių mėnesių studijų užsienyje laikotarpis ir tas laikotarpis pripažįstamas kaip sudedamoji studento programos dalis. Dėl įdarbinimo turi susitarti visi susiję partneriai ir turi būti užtikrintas atidus studentų stebėjimas.

Europos universitetams, prieš nusprendžiant siųsti studentus ar personalą, patariama žinoti visas specialias sąlygas kiekvienoje susijusioje trečiojoje šalyje ir pasikonsultuoti su savo užsienio reikalų ministrais.

Darbuotojų mobilumu turėtų būti prisidedama prie trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijų tarptautinio bendradarbiavimo gebėjimų stiprinimo.

Mobilumu turėtų būti siekiama konsoliduoti ir plėsti katedrų ir fakultetų ryšius ir rengtis būsimiems universitetų bendradarbiavimo projektams. Taip pat tikimasi, kad darbuotojų mobilumas padės pasiekti ECTS ir kitų sistemų taikymą pripažįstant studijas institucijoje partnerėje.

Trukmė

Projekto trukmė gali būti įvairi, priklausomai nuo susijusios grupės, bet negali būti ilgesnė kaip **48 mėnesiai**. Išsami informacija bus pateikta atitinkamose su kvietimu teikti paraiškas susijusiose gairėse.

Partneriai gali nuspręsti dėl mobilumo veiklos trukmės neviršydami toliau lentelėje nustatytų ribų:

⁶⁶ Partnerystės darbuotojų kelionės ir gyvenimo išlaidos, patiriamos siekiant organizuoti mobilumą, turi būti padengtos iš vienkartinės sumos, kuri skiriama partnerystei tokiais tikslais.

Asmenų mobilumo tipas	I TIKSLINĖ GRUPĖ		II TIKSLINĖ GRUPĖ	III TIKSLINĖ GRUPĖ ⁶⁷
	Europos šalys	Trečiųjų partneriai šalių		
Pirmosios pakopos studijos	nuo 1 akademinio semestro iki 1 akademinį metų (ne daugiau kaip 10 mėn.)		Netaikoma	nuo 1 akademinio semestro iki 3 akademinį metų (ne daugiau kaip 34 mėnesiai)
Magistrantai	nuo 1 akademinio semestro iki 1 akademinį metų (ne daugiau kaip 10 mėnesių)	nuo 1 akademinio semestro iki 2 akademinį metų (ne daugiau kaip 24 mėnesiai)	nuo 1 akademinio semestro iki 2 akademinį metų (ne daugiau kaip 24 mėnesiai)	nuo 1 akademinio semestro iki 2 akademinį metų (ne daugiau kaip 24 mėnesiai)
Doktorantai	6–36 mėnesiai		6–36 mėnesiai	6–36 mėnesiai
Doktorantūros studijas baigę asmenys	6–10 mėnesių		6–10 mėnesių	6–10 mėnesių
Darbuotojai	1–3 mėnesiai		Netaikoma	Netaikoma

6.1.3. PARAMOS SKYRIMO KRITERIJAI

Partnerystės atranka bus Įstaigos organizuojamas konkursinis procesas, pagrįstas paraiškos akademinės, mokslinių tyrimų ir organizacinės kokybės vertinimu. Visas paraiškas vertins nepriklausomi išorės ekspertai pagal penkis toliau išvardytus paramos skyrimo kriterijus. Geriausias paraiškos įvertinimas – 100 proc. Iš esmės, žemiausios reikalaujamos kokybės ribos – 50 proc. – nesiekiančių paraiškų finansavimas nebus svarstomas.

Kriterijai	Svarba
1. Aktualumas	25 %
2. Kokybė	65 %
2.1. Partnerystės sudėtis ir bendradarbiavimo mechanizmai	20 %
2.2. Mobilumo organizavimas ir įgyvendinimas	25 %
2.3. Studentams ir (arba) personalui skirtos priemonės ir vėlesnis jų taikymas	20 %
3. Tvarumas	10 %
Iš viso	100 %

1. Aktualumas (25 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį kriterijų pareiškėjai turi išdėstyti savo pasiūlymo aktualumą atsižvelgdami į EMA2 - 1 GIJOS tikslus (6.1 dalis) ir kaip laukiamais rezultatais prisidedama prie atitinkamose su kvietimu teikti paraiškas gairėse apibrėžtų reikalavimų įgyvendinimo.

2. Kokybė (65 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį kriterijų pareiškėjas turi paaiškinti priemones, kurių imamasi siekiant užtikrinti geros kokybės mobilumo organizavimą ir įgyvendinimą. Pagal šį paramos skyrimo kriterijų bus vertinamas partnerystės tinkamumas projekto tikslams, strategijoms (procedūroms) pasiekti ir veiklai vykdyti, siekiant organizuoti ir įgyvendinti mobilumą, priimtiems studentams siūlomoms paslaugoms ir infrastruktūrai, taip pat tam, kaip partneriai ketina užtikrinti veiksmingą šių studentų dalyvavimą mobilumo schemeje.

2.1. Partnerystės sudėtis ir bendradarbiavimo mechanizmai (20 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį kriterijų prašymų teikėjai turi pagrįsti bendradarbiavimo mechanizmus, partnerių įsitraukimą į projektą, jų veikimo galimybes ir patirtį siekiant projekto tikslų.

2.2. Mobilumo organizavimas ir įgyvendinimas (25 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį kriterijų prašymų teikėjai turi atkreipti dėmesį, kaip partneriai ketina valdyti mobilumą, siekdami jį veiksmingai įgyvendinti. Prašymų teikėjai turi nurodyti konkrečias priemones, kurių imamasi siekiant pritraukti atitinkamą skaičių studentų ir darbuotojų, metodologiją, taikomą siekiant užtikrinti nešališką ir skaidrą atrankos procesą, sutartus studijų užsienyje pripažinimo užtikrinimo mechanizmus, vertinimo strategiją ir t. t.

2.3. Studentams ar darbuotojams skirtos priemonės ir vėlesnis jų taikymas (20 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį kriterijų ypatingas dėmesys skiriamas dalyvaujantiems studentams siūlomoms paslaugoms ir priemonėms ir koku būdu partneriai ketina užtikrinti veiksmingą šių studentų dalyvavimą partnerių veikloje.

3. Tvarumas (10 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį kriterijų bus vertinamos partnerių taikomos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti tinkamą projekto rezultatų sklaidą ir naudojimą, taip pat šių rezultatų poveikį ir tvarumą finansavimo laikotarpiui pasibaigus (finansiniu, instituciniu požiūriu).

Atlikus vertinimą bus sudarytas kiekvienos geografinės grupės geriausių paraiškų sąrašas. Atsižvelgiant į turimą finansinį paketą bus sudarytas kiekvienos grupės atrinkto (-ų) projekto (-ų) sąrašas, taip pat rezervinis sąrašas (jei reikalinga).

Finansines ir sutarčių sąlygas žr. 6.2 ir 6.3 dalyse.

⁶⁷ II ir III TG atveju, jei mobilumo trukmė trumpesnė už bendrą akademinį semestrą ir neišduodami diplomai, partneriai privalo užtikrinti, kad studijų laikotarpiai ir kreditai būtų pripažįstami kilmės universitetuose. Tuo tikslu reikalaujama, kad būtų išankstiniai susitarimai su trečiųjų šalių universitetais partneriais.

6.2. EMA2 - 2 GIJA. PARTNERYSTĖS SU ŠALIMIS IR TERITORIJOMIS, KURIOMS TAIKOMA IŠSIVYSČIUSIŲ ŠALIŲ PRIEMONĖ

Išsivysčiusių šalių priemone (angl. ICI) skatinamas bendradarbiavimas su 17 išsivysčiusių šalių ir kitų dideles pajamas gaunančių šalių ir teritorijų Šiaurės Amerikoje, Azijos ir Ramiojo vandenyno regione ir Persijos įlankos regione (toliau – trečiosios šalys ar teritorijos). Remiantis Sutarties 181A straipsniu, ICI, kartu su kitomis ES priemonėmis, prisidės prie Europos Sąjungos ryšių su šalimis ir teritorijomis, kurių vertybės dažnai yra panašios ir kurios yra svarbūs politiniai ir prekybos partneriai ir atlieka aktyvų vaidmenį daugiašaliuose forumuose ir pasauliniame valdyme, skatinimo.

ES ir trečiosios šalys pripažįsta akademinio bendradarbiavimo ir mainų, kaip priemonės didinti abipusį supratimą, inovacijas ir švietimo kokybę, svarbą. ES ir trečiųjų šalių ar teritorijų aukštojo mokslo sistemos pasiekė panašų kokybės lygį. Jos yra pagrindinės aukštojo mokslo paslaugų teikėjos ir internacionalizuoja savo sistemas siekdamos pritraukti daug užsienio studentų. Jos turi didžiulį potencialą, kurį galima panaudoti abipusiškai naudingai akademinio bendradarbiavimo veiklai, įskaitant studentų, profesorių ir mokslo darbuotojų mainus.

Taigi *Erasmus Mundus 2* veiksmo 2 gijoje pagrindinis dėmesys skiriamas regioniniam bendradarbiavimui (t. y. ES šalių ir daugiau negu vienos trečiosios šalies ar teritorijos bendradarbiavimui tam tikroje geografinėje teritorijoje). Dėl regioninio metodo bus įvairesnių partnerystės variantų ES aukštojo mokslo institucijoms, bus skatinamas regioninis šalių partnerių bendradarbiavimas, naikinami ar mažinami skirtumai tarp ES ir tam tikrų pavienių trečiųjų šalių ar teritorijų švietimo sektorių. Kai kuriais atvejais tokie skirtumai patys savaime yra kliūtis tvariam dvišaliam bendradarbiavimui, o regioninis metodas leistų kai kurioms šalims ir teritorijoms taikyti lankstesnę bendradarbiavimo su Europos Sąjunga sistemą.

Tokiomis partnerystėmis turėtų būti skatinamas tokių kategorijų mobilumas: magistrantų, doktorantų, doktorantūros studijas baigusių asmenų, aukštojo mokslo akademinų ir administracinių darbuotojų. Partnerystėmis turėtų būti prisidedama gerinant švietimo kokybę. Šie projektai turėtų atitikti didėjančią Europos Sąjungos vaidmenį ekonominėje ir politinėje sferoje ir atspindėti pagrindines ES ryšių su išsivysčiusiais partneriais temas.

Konkretūs EMA2 – 2 GIJOS tikslai:

- remti aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimą siekiant skatinti studijų programas ir mobilumą;
- skatinti studentų, doktorantų ir doktorantūros studijas baigusių kandidatų mobilumą tarp Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių ar teritorijų, skatinant skaidrumą, abipusį kvalifikacijos ir studijų laikotarpio pripažinimą, mokslinius tyrimus ir mokymą ir, kai tinka, kreditų perkėlimą;
- remti profesionalų (akademinų ir administracinių darbuotojų) mobilumą, siekiant padidinti abipusį Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių ar šalių partnerių ryšiams svarbių klausimų supratimą ir patirtį;
- sukurti aiškia regioninio bendradarbiavimo skatinimo vertę;
- Programos įgyvendinimu turi būti visapusiškai prisidedama prie horizontaliųjų Europos Sąjungos politikos krypčių rėmimo, visų pirma:
- stiprinti žiniomis grįstą Europos ekonomiką ir žinių visuomenę ir prisidėti prie to, kad, atsižvelgiant į Lisabonos strategijos tikslus, būtų sukurta daugiau darbo vietų ir taip pat stiprinti bendrą Europos Sąjungos konkurencingumą, tvarų ekonomikos augimą ir didesnę socialinę sanglaudą;

- puoselėti kultūrą, kaupti žinias ir gebėjimus siekiant taikaus ir tvaraus daugialypės Europos vystymosi;
- skatinti suvokti kultūrų ir kalbų įvairovės Europoje svarbą, taip pat poreikio kovoti su rasizmu ir ksenofobija būtinumą, ir skatinti tarpkultūrinį švietimą;
- numatyti tam tikras priemones specialiųjų poreikių turintiems studentams, visų pirma skatinant jų integraciją į aukštojo mokslo sistemą, ir sudarant lygias galimybes visiems;
- skatinti vyrų ir moterų lygybę ir prisidėti prie kovos su diskriminacija dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.

6.2.1. TEMINĖS STUDIJŲ SRITYS IR REGIONŲ (ŠALIŲ) POREIKIAI

EMA2 - 2 GIJA apima visas studijų sritis. Šiomis aplinkybėmis labai raginama, kad projektais būtų įgyvendinama veikla, apimanti atitinkamose su kvietimu teikti paraiškas susijusiose gairėse nurodytas studijų sritis ir dalykus.

6.2.2. TINKAMUMO KRITERIJAI

Šioje dalyje aprašomi bendrieji partnerystės tinkamumo reikalavimai. Turi būti laikomasi visų atskirai grupei taikomų konkrečių reikalavimų, susijusių su reikalavimus atitinkančia šalimi, partnerystės tinkamumu, veikla, mobilumo tipu, kaip paskelbta su kvietimu teikti paraiškas susijusiose gairėse.

Kiekvienas pareiškėjas gali pateikti tik vieną paraišką vienoje konkrečioje grupėje. Pagal tą pačią Europos partnerystę paraiškas galima pateikti ne daugiau kaip dviem grupėms ir kiekviena paraiška turi būti siunčiamas atskiruose vokuose.

6.2.2a. TINKAMI KANDIDATAI IR KONSORCIUMO SUDĖTIS

Partnerystės sudėtis

Mažiausią partnerystę sudaro:

- ✓ penkios Europos aukštojo mokslo institucijos, kurioms suteikta *Erasmus universiteto* chartija, iš bent trijų Europos Sąjungos valstybių narių ir
- ✓ bent trys aukštojo mokslo institucijos iš atitinkamos grupės dviejų ar daugiau šalių (teritorijų); smulkesnė informacija apie taisykles, taikomas kiekvienai grupei, pateikiama metinių Kvietimo teikti paraiškas gairių atitinkamoje skiltyje.

Siekiant užtikrinti, kad paraiškos teikėjas patikimai valdytų partnerystę, partnerystę gali sudaryti ne daugiau kaip 12 partnerių.

Paraiškų teikėjai / koordinuojanti institucija

Paraiškos teikėjas privalo būti:

1. juridinis asmuo;
2. aukštojo mokslo institucija. Kad paraiškų teikėjai atitiktų aukštojo mokslo institucijai taikomus tinkamumo reikalavimus, jie turi teikti pirmosios studijų pakopos, magistrantūros ir (arba) doktorantūros aukštojo mokslo studijas, po kurių suteikiama jų šalies kompetentingų institucijų pripažįstama kvalifikacija; jie gali būti vadinami universitetu arba kaip nors kitaip (pvz., politechnikos institutu, kolegija, institutu ir kt.). Trečiųjų šalių ar teritorijų AMI filialai, veikiantys Europos šalyse, arba Europos AMI filialai, veikiantys trečiojoje šalyje, netaikomi reikalavimus atitinkančiais paraiškų teikėjais (žr. „Europos šalies“ apibrėžimą 2 skyriuje „Apibrėžimai ir žodynėlis“);
3. registruotas vienoje iš Europos Sąjungos valstybių narių;

4. tiesiogiai atsakingas už veiklos, vykdomos su partneriais, valdymą, nebūti tarpininkas;
5. gavęs *Erasmus* universiteto chartiją iki kvietimo paskelbimo dienos.

Partneriai

Partneris privalo būti:

1. juridinis asmuo;
2. aukštojo mokslo institucija. Kad paraiškų teikėjai atitiktų aukštojo mokslo institucijai taikomus tinkamumo reikalavimus, jie turi teikti pirmosios studijų pakopos, magistrantūros ir (arba) doktorantūros aukštojo mokslo studijas, po kurių suteikiama jų šalies kompetentingų institucijų pripažįstama kvalifikacija; jie gali būti vadinami universitetu arba kaip nors kitaip (pvz., politechnikos institutu, kolegija, institutu ir kt.). Trečiųjų šalių (teritorijų) AMI filialai, veikiantys Europos šalyse, arba Europos AMI filialai, veikiantys trečiosiose šalyse (teritorijose), nelaikomi reikalavimus atitinkančiais partneriais;
3. registruotas vienoje iš kvietime nurodytų reikalavimus atitinkančių šalių (žr. „Europos šalies“ ir „trečiosios šalies“ apibrėžimą 2 skyriuje „Apibrėžimai ir žodynelis“).

Prašome atkreipti dėmesį, kad prievolė turėti Erasmus universiteto chartiją netaikoma trečiųjų šalių ar teritorijų universitetams partneriams. Įstaiga paprašys ES delegacijų veikti kartu su atitinkamomis konkrečios šalies institucijoms, kad būtų užtikrinta, jog į konsorciumą įtrauktos trečiųjų šalių AMI atitiktų Programos sprendimo 2 straipsnyje pateiktą apibrėžtį.

Asocijuotieji nariai

Veikloje gali dalyvauti kitų tipų organizacijos iš reikalavimus atitinkančių šalių. Tokie asocijuotieji nariai vykdant veiklą atlieka aktyvų vaidmenį, bet jie nėra paramos gavėjai ir negali gauti finansavimo iš dotacijos. Asocijuotieji nariai neturi atitikti paraiškos teikėjui ir partneriams taikomų tinkamumo kriterijų.

Asocijuotieji nariai turi būti nurodyti paraiškoje, taip pat turi būti aprašytas jų vaidmuo siūlomame projekte. Kai kuriais atvejais asocijuotieji nariai gali būti priimančioji institucija, pavyzdžiui, jei numatyta, kad dalyvavimo laikotarpis truks tik dalį studijų laikotarpio.

Kai kurių tipų asocijuotieji nariai, kurie galėtų būti itin susiję su šios programos tikslais ir veikla: įmonės, pramonės ir prekybos rūmai, vietos, regioninės ar nacionalinės viešosios įstaigos, taip pat mokslinių tyrimų centrai, regioninės aukštojo mokslo institucijos, nepriklausančios jokiai nacionalinei sistemai, bet oficialiai pripažįstamos vienoje iš reikalavimus atitinkančių šalių.

Tikimasi, kad asocijuotieji nariai prisidės prie žinių ir rezultatų perdavimo ir inovatyvaus proceso ir padės skatinti rengti, įgyvendinti, vertinti ir tvariai plėtoti projektus.

Europos studentai

Kad atitiktų reikalavimus, Europos magistrantūros studentai, doktorantai ir doktorantūros studijas baigę asmenys, toliau – Europos studentai, privalo:

1. būti ES valstybės narės piliečiai;
2. studentai, kurie teikia paraišką dėl magistrantūros mobilumo ir yra įgiję pirmąjį aukštojo mokslo laipsnį ar pasiekę pripažįstamą lygiavertį mokymosi lygį ES aukštojo mokslo institucijoje, dalyvaujančioje partnerystėje, tais pačiais akademiniiais metais, sutampančiais su projekto tinkamumo laikotarpio pradžia; arba privalo tuo metu būti registruoti kaip AMI, kuri yra partnerystės narė, magistrantūros studijų studentai;

3. studentai, kurie teikia paraiškas dėl doktorantūros mobilumo ir yra įgiję antrąjį aukštojo mokslo laipsnį ar pasiekę pripažįstamą lygiavertį mokymosi lygį ES aukštojo mokslo institucijoje, dalyvaujančioje partnerystėje, tais pačiais akademiniiais metais, sutampančiais su projekto tinkamumo laikotarpio pradžia; arba privalo tuo metu būti registruoti kaip dalyvaujantys AMI, kuri yra partnerystės narė, doktorantūros programoje;
4. studentai, kurie teikia paraiškas dėl mobilumo po doktorantūros studijų ir yra įgiję mokslų daktaro laipsnį per dvejus paskutinius metus, privalo turėti ES AMI, dalyvaujančios partnerystėje, paramą, kad galėtų įgyvendinti mobilumą po doktorantūros studijų. Tai gali būti moksliniai tyrimai, mokymas ir dalyvavimas labai specializuotuose kursuose;
5. pakankamai mokėti studijų kalbą arba vieną iš kalbų, kuriomis tuo metu kalbama priimančiosiose šalyse.

Trečiųjų šalių studentai

Kad atitiktų reikalavimus, trečiųjų šalių ar teritorijų magistrantūros studentai ir doktorantai, toliau – trečiųjų šalių studentai, privalo:

1. būti trečiosios šalies ar teritorijos, kuri patenka į atitinkamą grupę, piliečiai;
2. studentai, kurie teikia paraiškas dėl magistrantūros mobilumo, turi būti įgiję pirmąjį aukštojo mokslo laipsnį ar pasiekę pripažįstamą lygiavertį mokymosi lygį trečiosios šalies ar teritorijos aukštojo mokslo institucijoje, dalyvaujančioje partnerystėje, tais pačiais akademiniiais metais, sutampančiais su projekto tinkamumo laikotarpio pradžia; arba privalo tuo metu būti registruoti kaip AMI, kuri yra partnerystės narė, magistrantūros studijų studentai;
3. studentai, kurie teikia paraiškas dėl doktorantūros mobilumo, turi būti įgiję antrąjį aukštojo mokslo laipsnį ar pasiekę pripažįstamą lygiavertį mokymosi lygį trečiosios šalies ar teritorijos aukštojo mokslo institucijoje, dalyvaujančioje partnerystėje, tais pačiais akademiniiais metais, sutampančiais su projekto tinkamumo laikotarpio pradžia, arba privalo tuo metu būti registruoti kaip dalyvaujantys AMI, kuri yra partnerystės narė, doktorantūros programoje;
4. studentai, kurie teikia paraiškas dėl mobilumo po doktorantūros studijų ir yra įgiję mokslų daktaro laipsnį per dvejus paskutinius metus, privalo turėti trečiosios šalies ar teritorijos AMI, dalyvaujančios partnerystėje, paramą, kad galėtų įgyvendinti mobilumą po doktorantūros studijų. Tai gali būti moksliniai tyrimai, mokymas ir dalyvavimas labai specializuotuose kursuose;
5. pakankamai mokėti studijų kalbą arba vieną iš kalbų, kuriomis tuo metu kalbama priimančiosiose šalyse.

Akademiniai ir administraciniai darbuotojai

Kad atitiktų reikalavimus, akademiniai ir aukštojo mokslo institucijų darbuotojai, toliau – darbuotojai, privalo:

1. dirbti vienoje iš AMI, dalyvaujančių partnerystėje, arba būti susiję su ja;
2. būti ES valstybės narės arba trečiosios šalies ar teritorijos, kuri patenka į atitinkamą grupę, piliečiai;
3. mobilumo užduotys turi būti pagrįstos partnerystės narių partnerystės susitarimais;
4. savi ir priimanantieji universitetai ir pavieniai darbuotojai turi susitarti dėl paskaitų, kurias skaitys besilankantys dėstytojai, programos, mokslinių tyrimų veiklos ar mokymo, kurio sieks darbuotojai, tipo;

5. mainai gali būti mainai, kai keičiamasi konkrečių pareigų darbuotojais, arba tai gali būti vienos krypties lankytojų srautas į trečiąją šalį arba iš jos.

6.2.2b. TINKAMA VEIKLA

Projektas apims studentų, mokslo darbuotojų ir darbuotojų mobilumo organizavimą ir įgyvendinimą, švietimo (mokymo) teikimą ir kitas paslaugas užsienio studentams ir mokymą (mokymąsi), mokslinių tyrimų užduotis, kitas paslaugas darbuotojams, atvykstantiems iš šalies (-ių), kuri (-ios) įtraukta (-os) į projektą.

Veikla turi būti vykdoma vienoje iš reikalavimus atitinkančių šalių ar teritorijų, kurios kvietime priskiriamos prie atitinkamos grupės ir dalyvauja partnerystėje.

Mobilumo organizavimas turėtų būti pradėtas įgyvendinti tais pat metais, kuriais teikiama paraiška. Partneriai gali organizuoti studentų mobilumą grupėmis pagal tokį grafiką:

- **Pirmoji grupė** – mobilumas gali prasidėti nuo „n“ metų rugsėjo mėnesio. Mobilumas vėliausiai turi prasidėti „n+1“ metų gruodžio 31 d. Bet koks ilgalaikis mobilumas (t. y. 36 mėnesių) turi prasidėti su pirmąja grupe, siekiant užtikrinti, kad jo pabaigos data neviršytų tinkamumo laikotarpio;
- **Antroji grupė** - mobilumas gali prasidėti nuo „n+1“ metų rugsėjo mėnesio. Mobilumas vėliausiai turi prasidėti „n+2“ metų gruodžio 31 d.;
- **Trečioji grupė** - mobilumas gali prasidėti nuo „n+2“ metų rugsėjo mėnesio. Mobilumas vėliausiai turi prasidėti „n+3“ metų gruodžio 31 d.

Darbuotojų mobilumas gali prasidėti bet kuriuo metu projekto laikotarpiu ir turi baigtis per projekto tinkamumo laikotarpį.

Prašymų teikėjai turi nepamiršti, kad jei jų pasiūlymas patvirtinamas, jie turi pateikti Įstaigai mobilumo veikloje dalyvausiančių studentų ir darbuotojų sąrašą ir rezervinį sąrašą, kuriame nurodomas vardas, pavardė, lytis, tikslinė grupė, tautybė, siunčiančioji ir priimančioji institucija, studijų sritis, mobilumo tipas (žr. skyrių „Asmenų mobilumas“) ir trukmė. Be to, turi būti pateikta informacija apie prašymus, gautus pagal kiekvieną mobilumo tipą, kilmės šalį ir lytį. Sąrašas pagal mobilumo tipą turi būti pateiktas mažiausiai prieš 15 dienų iki kiekvieno tipo mobilumo pradžios, o visas sąrašas – vėliausiai iki „n+1“ metų rugsėjo mėn. pirmajai grupei, „n+2“ metų antrajai grupei ir „n+3“ metų trečiajai grupei.

Projektą sudaro dvi pagrindinės dalys:

- mobilumo organizavimas;
- studentų ir darbuotojų mobilumas.

Mobilumo veiklos organizavimu siekiama, taikant kokybės užtikrinimo priemones, studentams ir darbuotojams sukurti optimalias sąlygas per jų studijų / su mokymu susijusio darbo / mokslinių tyrimų / mokymo universitetuose partneriuose kitose dalyvaujančiose šalyse laikotarpį.

Kad galėtų organizuoti mobilumą, partnerystė privalo:

- tarp partnerių sudaryti susitarimo memorandumą, kurio tikslas – pasiekti, kad partnerystės valdymas būtų patikimas, ir aptarti visus su mobilumo schemos organizavimu susijusius aspektus. Susitarimo memorandume turėtų būti nustatyta:
 - partnerių vaidmuo, jų asmeninis dalyvavimas organizacinėje veikloje (matomumo veikla, komunikacinė strategija, parengiamoji akademinė veikla ir kt.);

- kandidatų atrankos procedūros ir kriterijai;
- konkrečios akademinės tvarkos apibrėžimas (pvz., studentams: sutarti egzaminavimo kriterijai, akademinis studijų užsienyje laikotarpių pripažinimas; darbuotojams: mokomo kurso įtraukimas į įprastą priimančiojo universiteto programą; studentų ir kurso vertinimo tvarka, mokymo programos ir kt.);
- aiškūs partnerių finansiniai susitarimai, susiję su organizavimo išlaidomis ir stipendijos valdymu;
- parengti bendrą ir aiškią partnerystės rėmimo bei matomumo didinimo strategiją, visų pirma apimančią partnerystei skirtą interneto svetainę, kurioje būtų aiškiai minima EMA2 – 2 GIJA ir pateikta visa reikiama informacija apie akademinis, finansinius ir administracinius partnerystės aspektus. Ji turi apimti ir patikimą tinklų kūrimo strategiją, apimančią kuo daugiau susijusių trečiųjų šalių universitetų;
- sukurti studentų, mokslo darbuotojų, akademinio personalo ir administracinių darbuotojų atrankos mechanizmą, kurį taikant būtų užtikrintas atrankos proceso skaidrumas ir nešališkas pavienių paraiškų tvarkymas;
- nustatyti studentų ir akademinų bei administracinių darbuotojų dalyvavimo asmenų mobilumo veikloje atrankos procedūras ir kriterijus. Partneriai turi užtikrinti, kad kandidatų paraiškoms dėl mobilumo stipendijų pateikti būtų skirtas bent 45 dienų laikotarpis nuo kvietimo pareikšti susidomėjimą paskelbimo. Prašymų priėmimo tvarka ir galutinis terminas turėtų būti nustatyti taip, kad kandidatai kuo anksčiau gautų visą reikiamą informaciją ir jiems pakaktų laiko parengti ir pateikti prašymą;
- teikti tinkamą lingvistinę pagalbą;
- siūlyti būtinausias studentams skirtas priemones (pvz., tarptautinė studentų atstovybė, apgyvendinimas, repertoriaus paslaugos, pagalba gauti vizas, leidimus gyventi šalyje ir t. t.), prirėmus įtraukiant paslaugas stipendijų gavėjų šeimų nariams arba specialių poreikių turintiems stipendijų gavėjams;
- taikyti draudimo sistemą, užtikrinančią, kad EMA2 – 2 GIJOJE dalyvaujantiems studentams patyrus nelaimę, susižeidus, susirgus ar kt., bus išmokėta tinkamo dydžio kompensacija;
- su studentais sudaryti susitarimus dėl individualių darbo programų ir darbo krūvio, kurio reikia siekiant išlaikyti egzaminus ar gauti kitokių įvertinimų (pvz., mokymosi susitarimai);
- palengvinti mokymosi, rengimo, mokslinių tyrimų arba mokymo laikotarpių akademinį pripažinimą (pagal europinę kreditų perkėlimo sistemą (ECTS) arba bet kurias kitas suderinamas sistemas, siekiant teikti pirmenybę bendrų aukštojo mokslo sričių kūrimui ir (arba) įgyvendinimui). Šiuo požiūriu tai yra mažiausias reikalavimas, taikomas visiems partneriams, kurie laiko studijų užsienyje laikotarpį sudedamąja studijų programos dalimi. Siunčiančiosios aukštojo mokslo institucijos užtikrins visišką studijų laikotarpio priimančiojoje(-siose) AMI akademinį pripažinimą (įskaitant egzaminus ar kitas vertinimo formas). Studijų užsienyje laikotarpio pabaigoje priimančioji AMI suteiks atvykstančiam studentui ir siunčiančiajai AMI studijų rezultatų išrašą, patvirtinantį, kad programa įgyvendinta. Taip pat rekomenduojama suteikti diplomo priedėlį;
- sudaryti sutartis su akademikais dėl paskaitų, kurias dėstys atvykęs akademikas ir kurios turėtų būti studijų, vertinamų kaip dalis laipsnio ar diplomo, teikiamo priimančiosios institucijos, dalis, valandų;
- numatyti išvykstančių studentų stebėjimo tvarką;
- sukurti vidaus vertinimo ir kokybės vertinimo mechanizmus;

- sukurti tvarią strategiją, paaiškinančią, kaip tokie mobilumo mainai gali padėti konsoliduoti esamus ryšius su trečiosiomis šalimis, taip pat, kaip jie skatina abipusį supratimą, inovacijas ir švietimo kokybę susijusiose trečiosiose šalyse.

Asmenų mobilumas

EMA2 – 2 GIJA skirta į susijusią geografinę grupę įtrauktų trečiųjų šalių piliečiams, registruotiems vienoje iš trečiųjų šalių AMI, dalyvaujančių partnerystėje, ir Europos šalių piliečiams, registruotiems vienoje iš Europos AMI, dalyvaujančių partnerystėje.

Išsami informacija apie reikalavimus atitinkančio mobilumo srautų tipą, pasiskirstymą ir skaičių pagal konkrečią grupę bus pateikta atitinkamose metinių Kvietimo teikti paraiškas gairių skiltyse. Kiekvienas pasiūlymas turės apimti bent mažiausią skaičių asmenų mobilumo srautų ir jame turi būti atsižvelgta į didžiausią galimą ir mažiausią galimą kiekvieno mobilumo tipo procentinę dalį, kaip nurodyta metinėse Kvietimo teikti paraiškas gairėse.

Studentų mobilumas gali apimti įdarbinimo laikotarpį (ne daugiau kaip 3 mėn.) toje pačioje priimančiuju AMI partnerių ar asocijuotųjų narių šalyje, jei tik prieš tai buvo bent šešių mėnesių studijų užsienyje laikotarpis ir tas laikotarpis pripažįstamas kaip sudedamoji studento programos dalis. Dėl įdarbinimo turi susitarti visi susiję partneriai ir turi būti užtikrintas atidus studentų stebėjimas.

Europos aukštojo mokslo institucijoms, prieš nusprendžiant siųsti studentus ar darbuotojus, patariama žinoti visas specialias sąlygas kiekvienoje susijusiose trečiojoje šalyje ar teritorijoje ir pasikonsultuoti su savo užsienio reikalų ministrais.

Darbuotojų mobilumu turėtų būti prisidedama prie trečiųjų šalių aukštojo mokslo institucijų tarptautinio bendradarbiavimo gebėjimų stiprinimo.

Mobilumu turėtų būti siekiama konsoliduoti ir plėsti katedrų ir fakultetų ryšius ir rengtis būsimiems universitetų bendradarbiavimo projektams. Taip pat tikimasi, kad darbuotojų mobilumas padės pasiekti ECTS ir kitų sistemų taikymą pripažįstant studijas institucijoje partnerėje.

Trukmė

Projekto trukmė gali būti įvairi, priklausomai nuo susijusios grupės, bet negali būti ilgesnė kaip 48 mėnesiai. Išsami informacija bus pateikta atitinkamose su kvietimu teikti paraiškas susijusiose gairėse.

Partneriai gali nuspręsti dėl mobilumo veiklos trukmės neviršydami toliau lentelėje nustatytų ribų:

Asmenų mobilumo tipas	Partnerių studentai ir darbuotojai	
	Europos partneriai	Trečiųjų šalių ar teritorijų partneriai
Magistrantai	nuo 1 akademinio semestro iki 1 akademinį metų (ne daugiau kaip 10 mėnesių)	nuo 1 akademinio semestro iki 2 akademinį metų (ne daugiau kaip 24 mėnesiai)
Doktorantai	6–36 mėnesiai	
Doktorantūros studijas baigę asmenys	6–10 mėnesių	
Darbuotojai	1–3 mėnesiai	

6.2.3. PARAMOS SKYRIMO KRITERIJAI

Partnerystės atranka bus Įstaigos organizuojamas konkursinis procesas, pagrįstas paraiškos akademinės, mokslinių tyrimų ir organizacinės kokybės vertinimu. Visas paraiškas vertins nepriklausomi išorės ekspertai pagal penkis toliau išvardytus paramos skyrimo kriterijus. Geriausias paraiškos įvertinimas – 100 proc.. Iš esmės, žemiausios reikalaujamos kokybės ribos – 50 proc. – nesiekiančių paraiškų finansavimas nebus svarstomas.

Kriterijai	Svarba
1. Aktualumas	25 %
2. Indėlis į kompetenciją	25 %
3. Kokybė	50 %
3.1. Partnerystės sudėtis ir bendradarbiavimo mechanizmai	15 %
3.2. Mobilumo organizavimas ir įgyvendinimas	20 %
3.3. Studentams ir (arba) personalui skirtos priemonės ir vėlesnis jų taikymas	15 %
Iš viso	100 %

1. Aktualumas (25 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį paramos skyrimo kriterijų pareiškėjai turi išdėstyti savo pasiūlymo aktualumą atsižvelgdami į EMA2 – 2 GIJOS programos tikslus (6.2 dalis) ir kaip laukiamais rezultatais prisidedama prie atitinkamose su kvietimu teikti paraiškas gairėse apibrėžtų reikalavimų įgyvendinimo.

2. Indėlis į kompetenciją (25 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį paramos skyrimo kriterijų pareiškėjai turės pristatyti, kaip jų pasiūlymas akademinio ir institucinio požiūriu turi galimybių prisidėti prie kompetencijos ir inovacijų perduodant žinias ir techninę patirtį.

3. Kokybė (50 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį kriterijų pareiškėjas turi paaiškinti priemones, kurių imamasi siekiant užtikrinti geros kokybės mobilumo organizavimą ir įgyvendinimą. Pagal šį paramos skyrimo kriterijų bus vertinamas partnerystės tinkamumas projekto tikslams, strategijoms (procedūroms) pasiekti ir veiklai vykdyti, siekiant organizuoti ir įgyvendinti mobilumą, priimtiems studentams siūlomoms paslaugoms ir infrastruktūrai, taip pat tam, kaip partneriai ketina užtikrinti veiksmingą šių studentų dalyvavimą mobilumo schemeje.

3.1. Partnerystės sudėtis ir bendradarbiavimo mechanizmai (15 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį kriterijų prašymų teikėjai turi pagrįsti bendradarbiavimo mechanizmus, partnerių įsitraukimą į projektą, jų veikimo galimybes ir patirtį siekiant projekto tikslų.

3.2. Mobilumo organizavimas ir įgyvendinimas (20 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį kriterijų prašymų teikėjai turi atkreipti dėmesį, kaip partneriai ketina valdyti mobilumą, siekiant jį veiksmingai įgyvendinti. Prašymų teikėjai turi nurodyti konkrečias priemones, kurių imamasi siekiant pritraukti atitinkamą skaičių studentų ir darbuotojų, metodologiją, taikomą siekiant užtikrinti nešališką ir skaidrą atrankos procesą, sutartus studijų užsienyje pripažinimo užtikrinimo mechanizmus, vertinimo strategiją, priemones ir strategijas tvarumui užtikrinti ir t. t.

3.3. Studentams ar darbuotojams skirtos priemonės ir vėlesnis jų taikymas (15 proc. galutinio vertinimo balo)

Pagal šį kriterijų ypatingas dėmesys skiriamas dalyvaujantiems studentams siūlomoms paslaugoms ir priemonėms ir koku būdu partneriai ketina užtikrinti veiksmingą šių studentų dalyvavimą partnerių veikloje.

Atlikus vertinimą bus sudarytas kiekvienos geografinės grupės geriausių paraiškų sąrašas. Atsižvelgiant į turimą finansinį paketą bus sudarytas kiekvienos geografinės grupės atrinkto (-ų) projekto (-ų) sąrašas, taip pat rezervinis sąrašas (jei reikalinga).

6.3. FINANSINĖS SĄLYGOS

Skirta parama gali būti panaudoti išlaidoms, patiriamoms įgyvendinant reikalavimus atitinkančią veiklą, kaip aprašyta 6.1.2 b ir 6.2.2 b dalyse, padengti.

Mobilumo organizavimas

Dalis dotacijos, skirtos AMI išlaidoms, susijusioms su mobilumo organizavimu, padengti, bus apskaičiuojama kaip vienkartinė suma. Tokia vienkartinė suma bus **10 000 EUR** vienai partnerystėje dalyvaujančiai institucijai per visą projekto laikotarpį.

Individualios stipendijos

ES parama individualiam studentų ir darbuotojų mobilumui bus dengiamos kelionės išlaidos, gyvenimo išlaidos, draudimo išlaidos ir mobilumo programose dalyvaujančių studentų ir darbuotojų dalyvavimo mokestis.

Dotacijos suma, skiriama tokios išlaidoms padengti, bus apskaičiuojama pagal vieneto sąnaudas, kaip nurodyta toliau lentelėje.

Kelionės išlaidos

Dalyvaujančios AMI turi padengti mobilumo programose dalyvaujančių studentų ir darbuotojų kelionės išlaidas.

Siekiant padengti mobilumo programose dalyvaujančių studentų ir darbuotojų kelionės išlaidas, bus skirta kelionės vieneto išlaidų dotacija. Šios kelionės vieneto išlaidos taikomos grįžtamajam bilietui tiesiogine ar linijine kryptimi (tiesia kryptimi)⁶⁸:

⁶⁸ Daugiau informacijos rasite adresu: www.mapcrow.info

- 1 tikslinei grupei (EMA2 - 1 GIJA ir EMA2 - 2 GIJA) tarp siunčiančiosios AMI vietos ir priimančiosios AMI vietos;
- 2 tikslinei grupei (EMA2 - 1 GIJA) tarp studento ir (arba) darbuotojo kilmės vietos ir priimančiosios AMI vietos;
- 3 tikslinei grupei (EMA2 - 1 GIJA) tarp studento gyvenamosios vietos ir priimančiosios AMI vietos.

Atstumas (km)	Fiksuota suma (EUR)
< 500	250
500–1 000	500
>1 000–1 500	750
>1 500–2 500	1 000
>2 500–5 000	1 500
>5 000–10 000	2 000
>10 000	2 500

Gyvenimo išlaidos

Dalyvaujančiosios AMI privalo skirti atvykusiems studentams ar darbuotojams visus toliau trumpoje lentelėje nurodytus dienpinigius. Dalis turi būti teikiama atvykus, kad būtų padengtos įsikūrimo išlaidos, o likusi dalis mokama reguliariai.

Dalyvavimo išlaidos

Dalyvaujančios AMI privalo padengti studentų ir (arba) darbuotojų patirtas dalyvavimo išlaidas, nepriklausomai nuo mobilumo trukmės. Dalyvavimo išlaidos gali apimti mokesčių už mokslą ir (arba) registracijos mokesčių, papildomas išlaidas bibliotekai, laboratorijos reikmenims, leidimui gyventi, kalbos kursams ir t. t. ir turi būti vienodos kaip vietos ir užsienio studentų išlaidos. Dalyvaujančios AMI turėtų laikytis politikos netaikyti mokesčių trumpesnėms nei 10 mėnesių mobilumo programoms. Studentai iš aukštojo mokslo institucijų partnerių ir toliau mokės mokesčių už mokslą ir (arba) registracijos mokesčių savo kilmės aukštojo mokslo institucijoje, bet priimančioji AMI privalo vykdyti mokesčių netaikymo politiką. Siekiant išvengti dvigubo apmokestinimo, tais atvejais, kai priimančioji AMI reikalauja mokėti registracijos mokesčius ar mokesčius už mokslą, iš studentų tokie mokesčiai neturi būti imami jų kilmės AMI. Mokesčiai negali būti imami doktorantūros studijas baigusių asmenų mobilumo atvejais, kai mobilumo tikslas – moksliniai tyrimai. Su doktorantūros studijas baigusių asmenų studijomis susiję mokesčiai turi būti išsamiai pagrįsti paraiškoje.

Atvykstančių studentų dalyvavimo išlaidoms padengti skiriama 3 000 EUR dotacija vienam studentui per mokslo metus ir 5 000 EUR dotacija specializuotoms studijoms po doktorantūros. Dalyvavimo išlaidų dotacijos neskiriamos trumpesnėms nei 10 mėnesių mobilumo programoms.

Jokiomis aplinkybėmis dalyvaujančiosios aukštojo mokslo institucijos negali reikalauti, kad atvykstantys studentai apmokėtų dalyvavimo išlaidas, kurios būtų didesnės už ankstesnėse pastraipose nurodytas sumas, ar blokuoti finansavimą, kuris numatytas kaip dienpinigiai, ir padengti tokias išlaidas.

Draudimo išlaidos

Dalyvaujančios AMI privalo užtikrinti atvykstančių studentų ir darbuotojų, dalyvaujančių asmenų mobilumo veikloje, draudimą⁶⁹ (sveikatos, kelionės, nuo nelaimingų atsitikimų).

Draudimo išlaidoms padengti skiriama 75 EUR dotacija per mėnesį mobilumo programose dalyvaujantiems studentams ir darbuotojams.

Vizų išlaidos

Dalyvaujančiosios AMI privalo padengti išlaidas, susijusias su vizų mobilumo programoje dalyvaujantiems studentams ir darbuotojams gavimu.

Siekiant paspartinti ir palengvinti vizų atrinktiems studentams ir darbuotojams gavimo procedūrą, pasirinktiems partneriams labai patariama susisiekti su ES delegacijomis trečiojoje šalyje (teritorijose) ir palaikyti su jomis ryšius, taip pat su ES valstybių narių konsulatais ir ambasadomis susijusiose šalyse, kai tik gaunamas oficialus atrinkimo patvirtinimas.

Jokiomis aplinkybėmis dalyvaujančiosios AMI negali reikalauti, kad atvykstantys studentai apmokėtų vizų išlaidas, ar blokuoti finansavimą, kuris numatytas kaip dienpinigiai, ir padengti tokias išlaidas.

- Partneriai turi žinoti apie asmenų stipendijoms taikomą apmokestinimo politiką įvairiose dalyvaujančiose šalyse ir atitinkamai informuoti stipendijų gavėjus. Daugiau informacijos partneriai gali gauti atitinkamoje Erasmus Mundus nacionalinėje struktūroje (žr. 8 skyriuje pateiktą sąrašą).

Daugiau informacijos apie stipendijos valdymą rasite EM finansų ir administravimo vadove, paskelbtame Įstaigos interneto svetainėje.

Mobilumo tipas	Mėnesinė pragyvenimo išmoka	Trukmė	Dalyvavimo išlaidos	Draudimas	Didžiausia suma (išsk. kelionės išlaidas)
PIRMOSIOS PAKOPOS STUDIJOS	EMA2 – 1 GIJA (1 tikslinė grupė)				
	1 000 EUR per mėn.	1 akademinis semestras –10 mėnesių ⁷⁰	Trumpesnėms nei 10 mėn. mobilumo programoms vieneto išlaidos nekompensuojamos 3 000 EUR per akademinis metus	75 EUR per mėnesį	13 750 EUR
	3 tikslinė grupė				

⁶⁹ Žr. minimalius draudimo reikalavimus *Erasmus Mundus* interneto svetainėje.

⁷⁰ Tinkamai pagrįstais atvejais ir gavus išankstinį Įstaigos leidimą leidžiamas trumpalaikis pirmosios pakopos studijų studentų ir magistrantų mobilumas.

	1 000 EUR per mēn.	1 akademinis semestras –34 mēnesiai	3 000 EUR per akademinus metus	75 EUR per mēnesi	45 550 EUR
MAGISTRANTAI	EMA2 – 1 GIJA (1 tikslinė grupė) ir EMA2 – 2 GIJA				
	1 000 EUR per mēn.	1 akademinis semestras –10 mēn. europiečiams	Trumpesnēms nei 10 mēn .mobilumo programoms vieneto išlaidos nekompensuojamos 3 000 EUR per akademinus metus (ilgesni nei 10 mėnesių)	75 EUR per mēnesi	31 800 EUR
		1 akademinis semestras –24 mēn. trečiųjų šalių piliečiams	Trumpesnēms nei 10 mēn .mobilumo programoms vieneto išlaidos nekompensuojamos 3 000 EUR per akademinus metus (lygūs ar ilgesni nei 10 mėnesių)		
	EMA2 – 1 GIJA (2 ir 3 tikslinės grupės)				
	1 000 EUR per mēn.	6–24 mėnesiai	3 000 EUR per akademinus metus	75 EUR per mēnesi	31 800 EUR
DOKTORANTAI	EMA2 – 1 GIJA (visos tikslinės grupės) ir EMA2 – 2 GIJA				
	1 500 EUR per mēn.	6–36 mėnesiai	3 000 EUR per akademinus metus (lygūs ar ilgesni nei 10 mėnesių)	75 EUR per mēnesi	65 700 EUR
DOKTORANTŪROS STUDIJAS BAIGĘ ASMENYS	EMA2 – 1 GIJA (visos tikslinės grupės) ir EMA2 – 2 GIJA				
	1 800 EUR per mēn.	6–10 mėnesių	Jei vykdoma mokslinių tyrimų veikla, vieneto išlaidos nekompensuojamos. 5 000 EUR per akademinus metus specializuotų doktorantūros studijas baigusių asmenų studijų atveju (turi būti aprašyta paraiškoje)	75 EUR per mēnesi	23 750 EUR

DARBUOTOJAI	EMA2 – 1 GIJA (1 tikslinė grupė) ir EMA2 – 2 GIJA				
	2 500 EUR per mėn.	1–3 mėnesiai	Netaikoma	75 EUR per mėnesį	7 725 EUR

6.4. SUTARTIES SĄLYGOS

Dotacijos susitarimas

Jei EMA2 paraiška atrenkama, Įstaiga pateikia eurais sudarytą dotacijos susitarimą, kuriame išsamiai nurodomos sąlygos ir finansiniai įnašai. Dotacijos susitarimas apims finansinį mobilumo schemos organizavimo įnašą, taip pat individualias stipendijas, skirtas studentams ir darbuotojams. Ši dotacijos susitarimą pasirašo Įstaiga ir paramos gavėjas, o jo galiojimo trukmė yra iki 48 mėnesių.

Bet kokių dotacijos susitarimo pakeitimų turi būti prašoma raštu ir juos turi patvirtinti Įstaiga. Pakeitimų tipai ir įgyvendinimo būdai nurodyti administraciniame ir finansiniame vadove, kuris pridedamas prie dotacijos susitarimo.

Dotacijos mokėjimas

Paramos gavėjas gaus išankstinio finansavimo išmokas dalimis, paprastai pagal nustatytą tvarkaraštį.

„n“ metai	„n+1“ metai	„n+2“ metai
Pirmasis išankstinis finansavimas	Antrasis išankstinis finansavimas	Trečiasis išankstinis finansavimas
50 % dotacijos	30 % dotacijos	20 % dotacijos

Pirmoji išankstinio mokėjimo išmoka sumokama per 45 dienas nuo tos dienos, kurią Įstaiga pasirašo dotacijos susitarimą.

Kitos išankstinio finansavimo išmokos sumokamos, kai paramos gavėjas pateikia ir Įstaiga patvirtina pažangos ataskaitą, mobilumo sąrašą ir mokėjimo prašymą, iš kurio matyti, kad partneris išleido bent 70 proc. Įstaigos jau išmokėtų išankstinio finansavimo sumų.

Įstaiga apskaičiuos galutinę dotacijos sumą remdamasi galutine ataskaita ir mobilumo sąrašu, kurie pateikiami užbaigus projektą. Ji apskaičiuojama kaip vienkartinės sumos ir pagal vieneto sąnaudas, nurodytas finansinėse sąlygose (žr. 6.3 dalį).

Susitarimo memorandumas

Visų partnerystėje dalyvaujančių institucijų teisėti atstovai ir (arba) jų įgalioti atstovai privalo pasirašyti susitarimo memorandumą, siekiant užtikrinti atitinkamą dalyvaujančių AMI institucinį išsipareigojimą partnerystei. Toks susitarimas turės kuo tiksliau apimti visus akademinis, administracinius ir finansinius aspektus, susijusius su veiklos įgyvendinimu, valdymu, atrankos proceso procedūra, stebėjimu ir vertinimu, įskaitant individualių stipendijų valdymą.

Studento sutartis

Partneriai turi užtikrinti aktyvų visų studentų dalyvavimą partnerystės veikloje. Siekdami užtikrinti pakankamą dalyvavimo EMA2 taisyklių skaidrumą, partneriai privalo aiškiai nustatyti studento pareigas ir teises studento sutartyje, kurią abi šalys pasirašys studijų programos pradžioje. Šioje sutartyje turi būti kuo tiksliau apibrėžtos abiejų šalių teisės bei pareigos ir aptarti šie klausimai:

- studento dengiamos dalyvavimo išlaidos, kas į jas įtraukiama ir (jei tinka) neįtraukiama;
- pagrindinės studijų programos kalendoriaus datos ir egzaminų laikotarpiai;
- studento pareigos, susijusios su dalyvavimu studijose arba veikloje ir akademiniais rezultatais, taip pat kokios būtų pasekmės, jei studentas nevykdytų šių pareigų.

Mokymosi sutartis

Partneriai užtikrina studijų pripažinimą, būtent studijų užsienyje laikotarpio pripažinimą. Šiame kontekste mokymosi sutartis ir įrašų nuorašas yra pagrindiniai dokumentai, užtikrinantys, kad siunčiančioji institucija pripažins studijų užsienyje laikotarpį, jei tinkama, atsižvelgiant į Diplomo priedą. Mokymosi sutartį turi pasirašyti atitinkami siunčiančiosios ir priimančiosios AMI organai ir studentas prieš prasidedant mobilumo programai. Dėl bet kokių pakeitimų turi susitarti visos trys šalys.

Dotacijos susitarimo ir jo priedų pavyzdžiai pateikti Erasmus Mundus interneto puslapiuose.

6.5. ATRANKOS TVARKA IR PRELIMINARUS TVARKARAŠTIS

Atliekant finansinę atrinktų paraiškų analizę, gali būti paprašyta už planuojamus renginius atsakingų asmenų pateikti papildomą informaciją.

Preliminarus tvarkaraštis

Pareiškėjai turėtų įsidėmėti, kad toliau pateiktas tvarkaraštis yra skirtas tik susipažinti ir metiniuose kvietimuose teikti paraiškas gali būti keičiamas:

- 1) „*n-1 metų*“ *gruodžio mėn.* paskelbiamas metinis kvietimas teikti paraiškas (taip pat informacija apie naudotiną formą ir bet kokia kita tais atrankos metais svarbi informacija);
- 2) „*n metų*“ *balandžio mėn.* – paraiškų teikimo galutinis terminas;
- 3) „*n metų*“ *gegužės–birželio mėn.* – paraiškų vertinimas ir atranka;
- 4) „*n metų*“ *liepos mėn.* priimami paramos skyrimo sprendimai ir paskelbiami rezultatai;
- 5) „*n metų*“ *liepos–rugsėjo mėn.* su partneriais pasirašomos dotacijos sutartys;
- 6) „*n metų*“ *rugsėjo mėn.*–„*n+1 metų*“ *gruodžio 31 d.* pradedamas įgyvendinti pirmosios grupės studentų mobilumas;
- 7) *nuo „n+1 metų*“ *rugsėjo mėn. iki „n+2 metų*“ *gruodžio 31 d.* pradedamas įgyvendinti antrosios grupės studentų mobilumas;
- 8) *nuo „n+2 metų*“ *rugsėjo mėn. iki „n+3“ metų gruodžio 31 d.* pradedamas įgyvendinti trečiosios grupės studentų mobilumas;

- 9) nuo „*n metų*“ rugsėjo mėn. iki projekto pabaigos pradedamas įgyvendinti akademinį ir administracijos darbuotojų mobilumas;
- 10) „*n+1 metų*“ rugsėjo mėn., „*n+2 metų*“ rugsėjo mėn., „*n+3 metų*“ rugsėjo mėn.– paskutinis terminas, iki kurio galima Įstaigai atsiųsti išsamius visų mobilumo tipų mobilumo sąrašus (kiekvienos studentų grupės).

7 3 VEIKSMAS – ERASMUS MUNDUS RĖMIMO PROJEKTAI

7.1 IŽANGA

Pagal programos 3 veiksmą remiama tarptautinės iniciatyvos, tyrimai, projektai, renginiai ir kiti veiksmai, kuriais siekiama didinti Europos aukštojo mokslo patrauklumą, gerinti jo esmę bei įvaizdį, didinti matomumą ir prieinamumą pasaulyje. Projektai pagal 3 veiksmą turėtų prisidėti prie⁷¹:

- Europos aukštojo mokslo sektoriaus *rėmimo* ir informavimo apie jį bei apie susijusias bendradarbiavimo programas ir finansavimo sistemas;
- programos rezultatų ir gerosios patirties pavyzdžių *sklaidos*;
- šių rezultatų *naudojimo* ir integravimo institucijų bei asmenų lygmeniu.

Pirmajame programos etape pagal šį veiksmą (buvęs 4 veiksmas) buvo remiama Europos aukštojo mokslo erdvėje vykdomos reformoms svarbi veikla. Paskelbus metinius kvietimus teikti paraiškas tokiose srityse, kaip antai: kokybės užtikrinimas, kreditų ir kvalifikacijų pripažinimas, atskirų akademinė disciplinų arba geografinių vietovių rėmimas, parama tarptautiniam mobilumui ir t. t., buvo išrinkta daugiau kaip 50 mažų ir vidutinių projektų. Taip pat buvo finansuojama *Erasmus* teminių tinklų plėtra į juos įtraukiant trečiųjų šalių institucijas. Informacija apie visus remiamus projektus pagal buvusį 4 veiksmą ir dabartinį 3 veiksmą teikiama adresu

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_promote_ehe_en.php.

Be to, paskelbus konkursus buvo suteikta parama kitiems projektams, siekiant tenkinti konkrečius poreikius, susijusius su bendruoju tikslu didinti Europos aukštojo mokslo erdvės patrauklumą, matomumą ir skaidrumą visame pasaulyje, pvz.:

- *Perceptions of European Higher Education in Third Countries* („Europos aukštojo mokslo suvokimas trečiojoiose šalyse“)
(<http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/acareport.pdf>);
- Erasmus Mundus *studentų ir alumni asociacija (EMA)*
(<http://www.em-a.eu>);
- *Erasmus Mundus Global Promotion Project (GPP) / „Study in Europe“* („Erasmus Mundus visuotinio rėmimo projektas“ / „Studijos Europoje“):
 - interneto portalas (žr. <http://ec.europa.eu/education/study-in-europe>);
 - Europos aukštojo mokslo institucijoms skirtų ryšių priemonių rinkinys (http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/toolkit_en.pdf).

⁷¹ Kursyvu užrašytų žodžių apibrėžimai pateikti 2 skyriuje.

Antrajame programos etape projektai pagal 3 veiksmą skirstomi į 5 kategorijas:

	<i>Projektų kategorija</i>	<i>Įgyvendinimo metodas</i>
1	Europos aukštojo mokslo patrauklumo didinimo projektai; <i>Erasmus</i> teminių tinklų internacionalizavimas	Kvietimai teikti paraiškas ⁷²
2	Įgyvendinamų <i>Erasmus Mundus</i> projektų grupavimas	Konkursas
3	<i>Erasmus Mundus</i> nacionalinių struktūrų informacinė ir rėmimo veikla	Riboti kvietimai teikti paraiškas, skirti tik <i>Erasmus Mundus</i> nacionalinėms struktūroms
4	Paslaugos, teikiamos <i>Erasmus Mundus</i> studentų ir alumni asociacijos (EMA) veiklai	Konkursas, kurio laimėtojai pasirašo bendrąją sutartį
5	Kiti projektai, tokie kaip studijos, ir kita rėmimo veikla	Konkursai

Tolesni šio programos vadovo skirsniai yra skirti **TIK pirmosios kategorijos projektams.**

7.2 TINKAMUMO KRITERIJAI

Būtina laikytis paraiškų teikimo galutinio termino ir visų kitų paraiškos formoje nustatytų oficialių tinkamumo kriterijų.

7.2.1 TINKAMI DALYVIAI

Tinkami paramos gavėjai (dalyvaujančios organizacijos):

- pareiškėjas (koordinuojanti institucija) turi būti įsikūręs Europos šalyje⁷³;
- AMI tinklai bus laikomi viena dalyvaujančia organizacija;
- gali dalyvauti šios organizacijos:
 - visų pasaulio šalių aukštojo mokslo institucijos (AMI);
 - *Erasmus Mundus* konsorciškai;
 - aukštajame moksle dalyvaujančios visų pasaulio šalių viešosios arba privačiosios organizacijos;
 - *Erasmus* teminiai tinklai, išrinkti pagal Mokymosi visą gyvenimą programos *Erasmus* kryptį (jie bus laikomi viena dalyvaujančia organizacija).

Dalyvauti 3 veiksmo patrauklumo projektuose negali nacionalinės organizacijos, atliekančios *Erasmus Mundus* nacionalinių struktūrų vaidmenį.

Mažiausios partnerystės sudėtis

Mažiausią partnerystę sudaro:

- *patrauklumo didinimo/skatinimo projektų atveju* – tinkamos dalyvauti bent trijų šalių, kuriose galima teikti paraiškas⁷⁴, ir bent vienos trečiosios šalies organizacijos;

⁷² Šių kvietimų pateikimo laikas priklauso nuo Komisijos metinėje darbo programoje nustatytų prioritetų ir veiklų.

⁷³ Žr. „Europos šalies“ apibrėžimą 2 skyriuje „Apibrėžimai ir žodynėlis“.

- Erasmus teminių tinklų internacionalizavimo atveju – tinklas ir 15 tinkamų dalyvauti organizacijų, įsikūrusių bent 10 trečiųjų šalių.

7.2.2 TINKAMA VEIKLA

Veikla pagal 3 veiksmą gali vykti bet kurioje pasaulio vietoje.

Projektai pagal 3 veiksmą paprastai turi:

- turėti aiškų europinį matmenį ir plačią geografinę aprėptį;
- turėti aiškų tarptautinį (ar trečiųjų šalių) matmenį;
- padėti skatinti kultūrų dialogą ir kultūrų tarpusavio supratimą;
- jokiu būdu nesutapti su kitomis ES programomis aukštojo mokslo srityje; nebus finansuojami projektai, kuriems parama gali būti visų pirma teikiama pagal kitas ES programas (pvz., Mokymasis visą gyvenimą, „Tempus“, „Veiklus jaunimas“, „Piliečiai Europai“ ir t. t.);
- turėti aiškius, pagrįstus poreikius atitinkančius tikslus, aiškiai nustatytą naudą bei numatomus rezultatus ir parengtą planą, skirtą užtikrinti, kad projektas būtų tvarus ir jo rezultatais būtų galima naudotis pasibaigus finansavimo laikotarpiui;
- trukti 12–36 mėn.; projekto veikla pradedama paraiškos pateikimo metais. Ilgiausias projekto laikotarpis gali būti pratęstas papildomu, ne ilgesniu kaip 6 mėnesių, laikotarpiu tik tais atvejais, kai yra tinkamai pagrįstų priežasčių tai daryti, kurios pareiškėjui nebuvo žinomos teikiant paraišką ir kurias iš anksto oficialiai patvirtina Įstaiga.

Nefinansuojami šių rūšių veikla ir projektai:

- atskirų *Erasmus Mundus* jungtinių studijų programų informacinių kampanijų projektai;
- naujų *Erasmus Mundus* jungtinių studijų programų rengimo projektai;
- konkrečių universitetų ar *Erasmus Mundus* nacionalinių struktūrų rėmimo projektai.

Tinkamų projektų ir veiklos pavyzdžiai:

- projektai, susiję su šalimis arba šalių grupėmis, kuriose studijuoja daug įvairių šalių studentų;
- projektai, kuriais siekiama kurti informacijos ir ryšių priemones, skirtas Europos aukštojo mokslo tarptautiniam matomumui didinti;
- parama renginiams, kampanijoms ar reklaminėms išvykoms, kuriuose siekiama skleisti bei naudoti rezultatus ir kuriuose projektus gali pamatyti potencialūs trečiųjų šalių naudotojai, išskirtinį dėmesį teikiant Europos aukštojo mokslo rėmimui;
- projektai, kuriais siekiama didinti Europos aukštojo mokslo prieinamumą, lengvinti trečiųjų šalių studentų mobilumą Europoje ar gerinti užsienio studentams teikiamas paslaugas.
- informacinės medžiagos ar inovatyvių priemonių rengimas šiomis temomis:
 - priėmimas į Europos AMI ir Europos šalis (studentų vizų klausimai, priėmimas į universitetus, laipsnių ir kvalifikacijų pripažinimas);

⁷⁴ Pareiškėjai turėtų įsidėmėti, kad jei mažiausioje projekto partnerystėje dalyvauja šalis, kuri nėra ES valstybė narė ir kuri nepradėjo dalyvauti programoje iki paraiškų teikimo galutinio termino, institucija, parama pagal tokią paraišką nebus skiriama. Todėl, kol neįsigaliojo susitarimas dėl atitinkamų šalių dalyvavimo, šių šalių institucijas patariama įtraukti į mažiausią projekto partnerystę kaip papildomas partneres.

- paslaugų studentams ir doktorantams, pavyzdžiui, akademinio orientavimo ir konsultavimo, mobilumo Europoje palengvinimo ir logistinių priemonių (apgyvendinimo, draudimo, vizų, leidimų gyventi), kokybės gerinimas;
 - įvairių kultūrų ir religijų studentų integravimo metodai: kultūriniam parengimui skirtos medžiagos, konsultavimo paslaugų, kalbiniam parengimui skirtos medžiagos.
- informavimui, rėmimui ir (arba) rezultatų sklaidai skirti renginiai (seminarai, praktiniai seminarai, konferencijos ir t. t.) šiomis temomis:
- programos siūlomos galimybės Europos ir ne Europos studentams ir doktorantams;
 - Europoje įgytų kvalifikacijų pripažinimas už Europos ribų;
 - Europos kvalifikacijų sąrangos, ECTS, diplomo priedėlių ir kt. priemonių naudojimas;
 - programa *Erasmus Mundus* ir jos rezultatai;
 - strategijos, kuriomis siekiama užmegzti aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų, taip pat aukštojo mokslo ir verslo (įmonių) ryšius bei naudotis galimomis jų sąveikomis.

Su Erasmus teminių tinklų internacionalizavimu susijusi tinkama veikla⁷⁵:

- ji turi būti susijusi su tinklo trečiųjų šalių matmeniu bei trečiųjų šalių gyventojų vietos poreikiais ir pagrįsta dalyvaujančių institucijų patirties mainais;
- ja turi būti siekiama plėtoti (stiprinti) tam tikros akademinės disciplinos, disciplinų grupės ar tarpdisciplininės srities tarptautinį matmenį arba gerinti ir modernizuoti konkrečius aukštojo mokslo organizavimo, valdymo, vadovavimo ar finansavimo aspektus;
- ji negali būti vykdoma pasibaigus *Erasmus* teminio tinklo dotacijos susitarimui, su kuriuo ji yra susijusi.

Erasmus Mundus studentų ir Alumni asociacija

Pareiškėjai kviečiami kai tinkama įtraukti *Erasmus Mundus* studentų ir alumni asociaciją (EMA).

Metiniai prioritetai

Pareiškėjai kviečiami peržiūrėti kvietime teikti paraiškas pateiktus metinius prioritetus projektų atrankai.

7.3 ATRANKOS KRITERIJAI

TECHNINIS PAJĖGUMAS

Kartu su 3.3 skirsnyje nustatytais elementais, kad būtų galima vertinti organizacijų techninį pajėgumą, prie paraiškos jos turi pridėti:

- pareiškėjo ir kitų dalyvaujančių organizacijų atitinkamoje srityje įgyvendintų projektų sąrašą;
- aukštajame moksle dalyvaujančios organizacijos, kurios nėra aukštojo mokslo institucijos – pagrindinės vykdomos su aukštu mokslu susijusios veiklos aprašymą.

⁷⁵ Prašymų teikėjai turėtų atkreipti dėmesį, kad dėl teminių tinklų internacionalizavimo dotacijų sprendžiama kasmet *Erasmus Mundus* kvietimo teikti paraiškas metu.

FIANSINIS PAJĖGUMAS

Kartu su 3.3 skirsnyje nurodytais elementais, kad būtų galima vertinti organizacijų finansinį pajėgumą, prie paraiškos jos turi pridėti⁷⁶:

- pareiškėjo (koordinuojančios organizacijos) pelno ir nuostolių ataskaitas ir paskutinių finansinių metų, kurių sąskaitos yra uždarytos, balansą;
- pareiškėjo (koordinuojančios organizacijos) tinkamai užpildytą finansinio pajėgumo patvirtinimo formą (šios formos egzempliorių galima gauti internete http://ec.europa.eu/budget/info_contract/ftiers_en.htm);
- jei paraiškoje dotacijai gauti prašoma didesnės kaip 300 000 EUR sumos – patvirtinto auditoriaus parengtą nepriklausomo audito ataskaitą. Šioje ataskaitoje turi būti patvirtinta paskutinių metų, kurių duomenys žinomi, atskaitomybė ir įvertintos pareiškėjo finansinės perspektyvos⁷⁷.

Jeigu Įstaiga, remdamasi pateiktais dokumentais, mano, kad finansinis pajėgumas nebuvo įrodytas arba yra nepakankamas, ji gali atmesti paraišką, paprašyti suteikti daugiau informacijos, pareikalauti garantijos (žr. 7.6 skirsnį) ir (arba) pasiūlyti pasirašyti dotacijos susitarimą, pagal kurį išankstinis finansavimas neteikiamas.

7.4 PARAMOS SKYRIMO KRITERIJAI

Paraiškų pagal 3 veiksmą atranka bus Įstaigos organizuojamas konkursinis procesas, pagrįstas paraiškos turinio ir organizacinės kokybės vertinimu. Vertinimas bus grindžiamas šiais **penkiais paramos skyrimo kriterijais**:

Kriterijai	Svarba
<i>Projekto aktualumas programai Erasmus Mundus</i>	25 %
<i>Projekto poveikis, kurio tikimasi siekiant padėti didinti Europos aukštojo mokslo patrauklumą visame pasaulyje</i>	25 %
<i>Projekto rezultatų ir patirties sklaidos tvarka, kokybės užtikrinimas ir tvarumo ir ilgalaikio rezultatų panaudojimo planai</i>	15 %
<i>Konsorciumo sudėtis ir bendradarbiavimo mechanizmai</i>	15 %
<i>Darbo planas ir biudžetas</i>	20 %

Projekto aktualumas programai Erasmus Mundus (25 proc. galutinio vertinimo balo)

- logiškas paaiškinimas ir pagrindinė informacija apie projektą, įskaitant poreikių analizę Europos ir ne Europos požiūriu;
- projekto bendrieji tikslai ir konkretūs uždaviniai;
- projekto europinis ir tarptautinis aspektas, jo pridėtinė europinė vertė palyginti su įgyvendinamais projektais.

⁷⁶ Šie reikalavimai netaikomi viešosioms įstaigoms, viduriniojo ir aukštojo mokslo įstaigoms ar viešosios teisės reglamentuojamoms tarptautinėms organizacijoms.

⁷⁷ Jei susitarimuose dalyvauja keli paramos gavėjai, šis reikalavimas netaikomas solidariosios atsakomybės ryšiu susijusiems paramos gavėjams.

Projekto poveikis, kurio tikimasi siekiant padėti didinti Europos aukštojo mokslo patrauklumą visame pasaulyje (25 proc. galutinio vertinimo balo)

- projekte siūloma speciali veikla, kuria siekiama padidinti Europos aukštojo mokslo patrauklumą;
- numatomas rezultatų tinkamumas ir kokybė;
- pagrindinės veiklos ir rezultatų poveikis, kurio tikimasi Europos aukštojo mokslo patrauklumui ir tikslinėms grupėms (tiesiogiai dalyvaujančioms arba netiesiogiai gaunančioms naudos iš projekto).

Projekto rezultatų ir patirties sklaidos tvarka, kokybės užtikrinimas ir tvarumo ir ilgalaikio rezultatų panaudojimo planai (15 proc. galutinio vertinimo balo)

- siūlomos priemonės (pvz., interneto puslapis, renginiai), kuriomis siekiama užtikrinti projekto rezultatų ir patirties matomumą ir sklaidą visame pasaulyje;
- tvarumo užtikrinimo plano, kuriuo siekiama užtikrinti ilgalaikį rezultatų naudojimą ne tik dalyvaujančiose organizacijose, bet ir bet kokiose kitose susijusiose organizacijose ar institucijose vietos, regiono, nacionaliniu arba tarptautiniu lygmenimis, kokybė;
- esami kokybės užtikrinimo mechanizmai.

Konsorciumo sudėtis ir bendradarbiavimo mechanizmai (15 proc. galutinio vertinimo balo)

- konsorciumo sudėtis, t. y. jos įvairovė (organizacijų rūšys, geografinė aprėptis ir t. t.), įrodyta kompetencija ir papildomumas;
- kiekvienos Europos ir trečiosios šalies partnerės vaidmens ir įsitraukimo lygio apibrėžimas;
- dalyvaujančių organizacijų nustatytų tarpusavio bendradarbiavimo mechanizmų kokybė ir patikimumas (susitarimo memorandumas / partnerystės susitarimas).

Darbo planas ir biudžetas (20 proc. galutinio vertinimo balo)

- siūlomos veiklos aktualumas, įgyvendinamumas ir planavimas, stengiantis pasiekti numatytus rezultatus ar gauti produktus;
- numatomo biudžeto ir etatų atitikimas ir tinkamumas (išlaidų efektyvumas), atsižvelgiant į planuojamą veiklą ir numatomus rezultatus.

7.5 FINANSINĖS SĄLYGOS

Bendrieji principai

- ES dotacija galima padengti ne daugiau kaip 75 proc. tinkamų išlaidų.
- Paraiškoje dotacijai gauti būtina pateikti detalų numatytą biudžetą, kuriame visos kainos turi būti išreikštos eurais; ne euro zonos šalių pareiškėjai turi taikyti valiutų perskaičiavimo kursus, paskelbtus *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio C* serijoje atitinkamo kvietimo teikti paraiškas paskelbimo dieną.
- Prie paraiškos pridedamame numatytame biudžete turi būti subalansuotos pajamos bei išlaidos ir aiškiai parodytos iš ES biudžeto finansuoti tinkamos išlaidos; pareiškėjas turi nurodyti bet kokio kito šio projekto finansavimo, kuris buvo gautas arba kurio buvo prašoma, šaltinį ir sumas.
- Numatyto biudžeto įplaukų dalyje nurodyta nuosavų išteklių procentinė dalis laikoma užtikrinta; ne mažesnę procentinę dalį reikės įrašyti ir galutinės finansinės ataskaitos įplaukų dalyje.

Išlaidų tinkamumas

Paramos gavėjų patirtos išlaidos ***yra tinkamos finansuoti***, jei:

- yra patirtos dotacijos susitarime nustatytu tinkamų išlaidų laikotarpiu;
- yra tiesiogiai susijusios su projektu ir nurodytos prie dotacijos susitarimo pridėtame patvirtintame biudžete;
- yra būtinos projektui, kuriam skiriama dotacija, įgyvendinti;
- jas įmanoma nustatyti ir patikrinti – jos visų pirma yra įrašytos paramos gavėjų apskaitos dokumentuose ir nustatytos pagal šalyje, kurioje yra įsikūrę pareiškėjai, taikomus apskaitos standartus ir pagal įprastą pareiškėjų išlaidų apskaitos praktiką;
- atitinka galiojančių mokesčių ir socialinių teisės aktų reikalavimus;
- yra tinkamos, pagrįstos ir atitinka tinkamo finansų valdymo, pirmiausia ekonomiškumo ir efektyvumo, principus;
- atitinka dotacijos susitarime ir jo prieduose nustatytas taisykles.

Taikant paramos gavėjų vidaus apskaitos ir audito procedūras turi būti įmanoma tiesiogiai sutikrinti deklaruotas projekto išlaidas ir pajamas su atitinkamomis finansinėmis ataskaitomis ir patvirtinamaisiais dokumentais.

Visų pirma ***tinkamos finansuoti yra šios tiesioginės išlaidos***, jei jos atitinka pirmesnėje pastraipoje nustatytus kriterijus:

- projektui skirtos ***personalo išlaidos***, į kurias įtraukti tikrieji atlyginimai kartu su socialinio draudimo įmokomis ir kitomis įstatymų numatytais išlaidomis, susijusiomis su personalo atlyginimais, jei šios išlaidos iš esmės atitinka įprastą paramos gavėjų atlyginimų politiką. Šios išlaidos turi būti tikrosios paramos gavėjų patirtos išlaidos;
- projekte dalyvaujančio personalo ***kelionių išlaidos ir dienpinigiai*** (skirti susitikimams, konferencijoms, Įstaigos organizuojamam koordinatorių seminarams, mokslinių tyrimų tikslais ir t. t.), jei jie atitinka įprastą paramos gavėjų taikomą praktiką ir neviršija Komisijos kasmet patvirtinamų lygių;
- ***įrangos*** (naujos arba naudotos) ***pirkimo išlaidos***, jei jos sudaro ne daugiau kaip 10 proc. bendrųjų išlaidų ir yra nurašomos pagal paramos gavėjams taikomas ir tos pačios rūšies įrangai paprastai taikomas mokesčių bei apskaitos taisykles. Įstaiga gali atsižvelgti tik į tą įrangos nusidėvėjimo dalį, kuri atitinka veiksmo arba projekto laikotarpį ir tikrąjį įrangos naudojimą tam veiksmui įgyvendinti, išskyrus atvejus, kai dėl įrangos naudojimo pobūdžio ir (arba) aplinkybių Įstaiga pagrįstai gali kitaip vertinti šią įrangą;
- ***vartojimo prekių ir reikmenų*** išlaidos, kurias įmanoma nustatyti ir priskirti projektui;
- projekto įgyvendinimo išlaidos, patiriamos dėl ***pasirašytų sutarčių***, jei tenkinamos dotacijos susitarime nustatytos sąlygos;
- išlaidos, tiesiogiai patirtos ***vykdant su sėkmingu projekto įgyvendinimu susijusius reikalavimus*** (informacijos sklaidos, specialaus veiksmo ar projekto vertinimo, audito, vertimų, dauginimo ir t. t.), prireikus apimančios bet kokių finansinių paslaugų (ypač finansinių garantijų) išlaidas.

Vienodo dydžio suma, neviršijanti 7 proc. tinkamų tiesioginių projekto išlaidų, laikoma **tinkamomis netiesioginėmis išlaidomis** – tai yra bendrosios paramos gavėjų administracinės išlaidos, kurias galima priskirti projektui.

- Į netiesiogines išlaidas negalima įtraukti kitai išlaidų kategorijai priskiriamų išlaidų.
- Netiesioginės išlaidos yra netinkamos finansuoti, jei paramos gavėjas jau gauna Komisijos arba Įstaigos veiklos dotaciją.

Toliau išvardytos išlaidos laikomos **netinkamomis išlaidomis**:

- kapitalo grąža;
- skolos ir skolų aptarnavimo mokesčiai;
- atidėjiniai nuostoliams ar galimiems būsimiems skoliniams įsipareigojimams;
- mokėtinos palūkanos;
- abejotinos skolos;
- valiutos keitimo nuostoliai;
- PVM, išskyrus atvejus, kai paramos gavėjai geba įrodyti, kad negali jo susigrąžinti;
- paramos gavėjų deklaruotos išlaidos, padengtos pagal kitą veiksmų arba darbo programą, kuriai skirta ES dotacija;
- nepagrįstai didelės ar dėl nerūpestingumo patirtos išlaidos;
- projekte dalyvaujančių asmenų pakeitimo kitais išlaidos, išskyrus atvejus, kai Įstaiga duoda aiškų išankstinį leidimą tai daryti;
- natūriniai įnašai.

7.6 SUSITARIMŲ SĄLYGOS

Dotacijos susitarimas

Patvirtinusi dotaciją, Įstaiga parengs *dotacijos susitarimą*, kurio sumos bus pateiktos eurais ir kuriame bus nustatytos išsamios finansavimo sąlygos bei sumos. Šį dotacijos susitarimą pasirašys Įstaiga ir paramos gavėjas; jo laikotarpis bus 12–36 mėnesiai.

Atsižvelgiant į projekto rūšį, bus taikomi du skirtingi dotacijų susitarimai.

- išrinkus projektą, kuriuo siūloma didinti **Europos aukštojo mokslo patrauklumą**, bus pasiūlyta pasirašyti *kelių paramos gavėjų dotacijos susitarimą*, kurį turės pasirašyti kiekvieno išrinkto projekto koordinadorius ir dalyvaujančios organizacijos (bendros paramos gavėjai). Pagal tokį susitarimą bendros paramos gavėjai tinkamai patvirtintu dokumentu („igaliojimu“) perduoda koordinatoriui visą teisinę atsakomybę už susitarimo įgyvendinimą ir sutinka visomis išgalėmis padėti koordinatoriui vykdyti sutartinius įsipareigojimus; visos tinkamos finansuoti projekto išlaidos turės būti užrašytos paramos gavėjų apskaitos dokumentuose ir nustatytos pagal šalyje, kurioje yra įsikūrę pareiškėjai, taikomus apskaitos standartus bei pagal įprastą pareiškėjų išlaidų apskaitos praktiką;
- išrinkus **Erasmus teminių tinklų internacionalizavimo** projektą, koordinatoriui bus pasiūlyta pasirašyti *vieno paramos gavėjo dotacijos susitarimą*. Koordinatorius prisiims pagrindinę ir visą teisinę atsakomybę Įstaigai už tinkamą susitarimo vykdymą. Tinkamomis laikomos tik tos išlaidos, kurios

patiriamos įgyvendinant projektą ir tinkamai įrašomos į koordinatoriaus apskaitą pagal šalyje, kurioje paramos gavėjas yra įsisteigęs, taikomus apskaitos principus.

Pasirašytą dotacijos susitarimą reikia nedelsiant grąžinti Įstaigai. Įstaiga yra paskutinė susitarimą pasirašančioji šalis.

Dotacijos mokėjimas

Pirmoji išankstinio finansavimo išmoka, lygi 40 proc. (vienų metų trukmės projektams – 80 proc.) siūlomos dotacijos sumos, bus pervesta paramos gavėjui per 45 dienas nuo tos dienos, kai antroji šalis pasirašys susitarimą ir bus suteiktos visos reikiamos garantijos. Šia išankstinio finansavimo išmoka siekiama suteikti paramos gavėjui avansinių lėšų.

Jei tinka (jei projektai trunka ilgiau kaip vienus metus), skiriama ***antra išankstinio finansavimo išmoka***, lygi 40 proc. dotacijos sumos. Įstaiga sumoka šią sumą per 90 dienų po projekto įgyvendinimo ataskaitos pateikimo, jei sutinka su šios ataskaitos turiniu. Ši antroji išankstinio finansavimo suma gali būti mokama tik tada, jei partneriai panaudojo bent 70 proc. pervestų išankstinio finansavimo lėšų.

Įstaiga apskaičiuos ***galutinę dotacijos sumą*** ir, jei tinka, likutį, kurį reikės sumokėti paramos gavėjui remiantis galutine ataskaita, pateikta užbaigus projektą. Jei organizacija, įgyvendindama projektą, patyrė mažiau negu buvo numatyta tinkamų išlaidų, Įstaiga taikys savo nustatytą finansavimo lygį tikrosioms patirtoms išlaidoms, o paramos gavėjas prirėkęs turės grąžinti bet kokias permokas, susidariusias pervedant išankstinio finansavimo sumas. Įstaiga toliau užtikrins, kad galutiniame dotacijos skaičiavime gavėjams nebūtų pelno.

Garantija

Bet kuri organizacija, kuriai buvo skirta dotacija, gali būti įpareigota prieš pervedant bet kokią išankstinio finansavimo išmoką pateikti garantiją, kuria siekiama mažinti su šia išmoka siejamą finansinę riziką (žr. 3.3 ir 7.3 skirsnius). Ši garantija reiškia, kad bankas, finansų įstaiga, trečioji šalis ar kiti paramos gavėjai neatšaukiamai užtikrina skolos grąžinimą arba yra paramos gavėjo įsipareigojimų pirmosios eilės skolos garantas.

Finansinę garantiją eurais suteikia kurioje nors Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigę patvirtintas bankas arba finansų įstaiga.

Jei tam tikram veiksmui skirtos paramos gavėjai yra pasirašę tą patį dotacijos susitarimą, ši garantija gali būti pakeista bendra paramos gavėjų garantija.

Garantija grąžinama laipsniškai mažėjant išankstiniam finansavimui dėl gavėjui išmokamų tarpinių sumų ir likučių pagal dotacijos susitarime nustatytas sąlygas.

Subrangos ir viešųjų pirkimų sutarčių pasirašymas

Tais atvejais, kai veiksmui ar projektui įgyvendinti reikia pasirašyti subrangos arba viešųjų pirkimų sutartį, paramos gavėjas ir, kai tinka, jo partneriai turi organizuoti galimų rangovų konkursus, tinkamai taikyti jiems taikytinas taisykles. Konkurso atveju sutartis turi būti pasirašoma su ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo teikėju, laikydamiesi skaidrumo bei vienodo galimų rangovų vertinimo principų ir stengdamiesi vengti interesų konfliktų. Konkurso tvarka turi būti aiškiai patvirtinta dokumentais ir visi dokumentai turi būti saugomi galimiems auditams.

7.7 ATRANKOS TVARKA IR PRELIMINARUS TVARKARAŠTIS

Kartu su 3.3 skirsnyje aprašytais elementais paraiškos pagal 3 veiksmą turi būti pateiktos Įstaigai paraiškos formoje nurodytu adresu.

Bus atlikta išrinktų paraiškų finansinė analizė, dėl kurios už siūlomus veiksmus atsakingų asmenų gali būti paprašyta suteikti papildomos informacijos ir, jei tinka, pateikti garantijų.

Preliminarus tvarkaraštis

Pareiškėjai turėtų įsidėmėti, kad toliau pateiktas tvarkaraštis yra skirtas tik susipažinti ir metiniuose kvietimuose teikti paraiškas gali būti keičiamas:

- 1) **„n-1 metų“ gruodžio mėn. / „n metų“ sausio mėn.** paskelbiamas kvietimas teikti paraiškas (taip pat informacija apie paraiškų teikimo galutinį terminą, naudotiną formą ir bet kokia kita tais atrankos metais svarbi informacija);
- 2) **Balandžio 30 d.** – paraiškų teikimo galutinis terminas;
- 3) **Gegužės–birželio mėn.** vertinamos ir atrinkamos paraiškos;
- 4) **Liepos–rugpjūčio mėn.** atrankos rezultatai perduodami pareiškėjams, o atrinktų projektų organizatoriams nusiunčiami dotacijų susitarimai.
- 5) **„n metų“ rudenį** pradedama projektų veikla.

8 PRIEDAI

8.1 ERASMUS MUNDUS NACIONALINIŲ STRUKTŪRŲ SĄRAŠAS

http://ec.europa.eu/education/erasmus-mundus/doc1515_en.htm

8.2 ES DELEGACIJŲ SĄRAŠAS

http://ec.europa.eu/external_relations/delegations/web_en.htm

8.3 NAUDINGI INTERNETO ADRESAI IR DOKUMENTAI

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas, kuriuo nustatoma 2009–2013 m. programa *Erasmus Mundus*

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:340:0083:0098:EN:PDF>

ERASMUS MUNDUS PUSLAPIAI EUROPOS KOMISIJOS (DG EAC) INTERNETO SVETAINĖJE

<http://ec.europa.eu/erasmus-mundus>

EUROPOS KOMISIJOS IŠORĖS BENDRADARBIAVIMO PROGRAMOS

http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm

ERASMUS MUNDUS PUSLAPIAI VYKDOMOSIOS ĮSTAIGOS INTERNETO SVETAINĖJE

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

STUDIJŲ EUROPOJE INTERNETO SVETAINĖ

<http://ec.europa.eu/education/study-in-europe>

ERASMUS MUNDUS DALYVIŲ SVETAINĖ

<http://www.em-a.eu>